LIET. BIBLIOGR. TARNYBOS DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 1 (521) TORONTO, Ontario 1960 m. sausio (January) mėn. 7 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Laiškai gyvi

Kai išnyksti žmogus iš akių, atsiduri pavojun išnykti ir iš širdies. Daug kas tame pavojuje žūsta, bet daug kas ir išlieka, nugalėdamas didžiausius nuotolius ir betkokią izoliaciją. Pavojus yra grėsmingas tiktai tiems, kurie arba jo nemato, arba matydami pasiduoda. Sąmoningai siekiantiems išlikti savo artimųjų širdyse nebaisus darosi ir pavojus, nes jie randa būdų pasiekti jų širdis, plakančias ir už tūkstančių mylių.

Vienas tokių būdų yra laiškas. Šiandieną nebėra tokio pasaulio kampo, kurio jis nepasiektų, nėra tokios įstaigos, kurion jis nepatektų. Net Sovietų Sąjungoj, kad ir suvaržytai, jis jau pasiekia tolimuosius Sibiro užkampius. Daugelyje šalių jis pasiekia ir kalėjimus. Žodžiu, laiškui kelias beveik visuotinai atviras. Juo visi naudojasi kaip gyvu ryšiu, ypač tie, kuriuos gyvenimas išskyrė bei išblaškė. Kiekvienam miela gauti laišką iš asmens, kurio mėnesiais, metais ir dešimtmečiais negali pamatyti. Tuo būdu atsinaujina asmeninis ryšys, atgyja praeitis, vis pratęsiama dabartin. Ypač mielas yra laiškas žmogui vienatvėje. "Marga gromatėlė" jam yra tikra atgaiva, pakelianti jo nuotaiką, padrąsinanti ir pguodžianti. Ir tai dėlto, kad laiškas yra, sakytume, gyvas. Juo prašneka asmuo asmeniui, širdis širdžiai; prašneka savo mintimi, jausmu, rašysena, popierio ir voko parinkimu, eilutėmis ir nedasakymais tarp eilučių. Žodžiu, laiskas yra asmens atspindys, kurio neperduoda laišką rašąs sekretorius. Užtat toks laiškas nėra toks mielas ir dvelkia oficialumu, dirbtinumu. Tik pati autoriaus ranka savo plunksna pajėgia perduoti save — netiktai mintis, bet ir tai, kas glūdi anapus jų, kiek tai išviso įmanoma tokiom priemonėm. Juk pvz. daug mieliau gauti laišką pačios mamos ranka rašytą, kad ir nemikliai, negu dailų raštą prašalaičio sustatytą, nes pastarajame nebėra to asmeniškumo. Dabar keliamas sumanymas JAV perduoti laiškų tekstus mechaniniu būdu yra nepriimtinas vien dėlto, kad jis sunaikintų asmeninį laiško pobūdį. Gal jis būtų praktiškas komerciniams laiškams, bet žalingas asmeniniam ryšiui.

Tam ryšiui palaikyti mes gal niekad laiškais tiek nesinaudojom, kaip tremtyje bei išeivijoje. Jais naudojamės ir dabar mazgydami karo ir bolševikų okupacijos sutraukytus ryšius su savaisiais Lietuvoje. Jie dar gerokai suvaržyti okupacinės valdžios, tačiau atskirtiesiems jau didi paguoda. Visai kas kita laisvajame pasaulyje. Čia laiškai turi pilną laisvę ir jais turėtume naudotis kuo plačiausiai — netik asmeniniam ryšiui palaikyti, bet ir lietuviškumui gaivinti. Lietuvybės išlaikymu daug kas rūpinasi ir tai įvairiais būdais. Ikišiol dar nėra panaudotas laiškas plačiu mastu. Tai sakydamas turiu galvoje ypač jaunimą. Kiekviename krašte jis vis kitaip lietuviškas. Krašto sąlygos, auklėjimas skirtingai veikia ir auganti jaunimą. Visur jis yra patekęs į vietinius katilus, kuriuose turi formuotis pagal jų temperatūrą bei sąlygas. Pasaulio lietuvių gyvenime jie sudaro savotiškas salas, kurios dar nėra pakankamai apjungtos. Pasikeitimas mūsų jaunimu tarp įvairių kraštų dar sunkiai įmanomas. Lengvai betgi galimas yra pasikeitims lietuviškais laiškais. Sakysime, Pietų Amerikos lietuviškas jaunimas galėtų plačiai susirašinėti su JAV, Kanados ir kitų kraštų jaunimu. Šeštadieninės mokyklos galėtų organizuoti susirašinėjimą su kitų kraštų atitinkamomis mokyklomis, gimnazijos su gimnazijomis, studentai su studentais. Organizacijos galėtų skatinti susirašinėjimą su kitų kraštų lietuvių organizacijomis. Talkon ateitų ir spauda. Senimui gal tai atrodytų laiko gaišinimas, bet jaunmui — įdomybė ir malonumas, kuri padidintų pašto ženklų rinkimas. Tai padėtų asmeniniais ryšiais apjungti išblaškytą mūsų jaunimą visame pasaulyje ir stiprintų jo lietuviškumą. Saukdamiesi ryšių su Tėvyne, neužmirškime, kad mūsų ryšiai su lietuviškomis salomis dar nėra išplėsti. Jie laukia iniciatyvos, kuri galėtų kilti iš paties jaunimo.

Pr. G.

Murillo — ŠVENTOJI ŠEIMA — Prado muzėjus Madride

KUR DINGS MILIJONAI TREMTINIŲ?

II Did. karo tremtinių masės baigia sutirpti. V. Vokietijos stovyklose jų beliko apie 22.000, kurie dėl nesveikatos, dėl politinių ar moralinių priežasčių, tebelaukia pastovesnio įkurdinimo. Iš V. Europos tremtiniai pasklido po visą pasaulį. Nuo 1947 m. 1.500.000 jų įsikūrė JAV — 470.000, Australijoje — 240.000, Kanadoje — 186.000, Izraelyje — 181.000, Brazilijoje — 101.000; 196.000 — Europoj, daugiausia V. Vokietijoj, kurion be to dar įsijungė apie 12 milijonų tremtinių iš R. Vokietijos. Dalis V. Vokietijos stovyklose yra išgyvenę daugiau kaip dešimtmetį ir nebenori judėti. Už butą stovyklose moka jie apie $6 mėn., dirba vokiečių įmonėse, gauna vietos socialinę apdraudą ir uždirba vidutiniškai $105 mėn. kaip ir vokiečių darbininkai. Apie 50% tremtinių V. Vokietijoj turi nuosavus televizijos aparatus; daug kas turi įsigiję radio ir kt. reikmenis bei gerus baldus. Daugumas betgi jaučiasi ten gyvenų laikinai ir vis tikisi pastovaus įsikūrimo kur nors kitur.

Klesti juodoji rinka

Visame pasaulyje tebėra 2.500.000 tremtinių. Tai II D. karo likučiai, Palestinos 1948 m. karo, Vietnamo, Alžerijos, Vengrijos sukilimų, Tibeto, Raud. Kinijos ir R. Europos komunistinio persekiojimo aukos. Jie yra Jungt. Tautų žinioje. Kol kas nė kiek nejuda arabų tremtinių klausimas. Nuo 1948 m. jie gyvena stovyklose — barakuose ir reikalauja grąžinimo buv. Palestinon. Izraelis gi, išvijęs mases arabų, kviečiasi žydus iš viso pasaulio ir arabų neįsileidžia. Vienu metu jis buvo pasiūlęs priimti jų 100.000, bet vėliau tai atsiėmė. Arabų tremtiniai stovyklose gauna maistą — 1.600 kalorijų dienai. Maistas dalinamas pagal mėnesines korteles, kurios juodoj rinkoj perkamos už $430. Mirusių kortelės negrąžinamos ir jų pavardėmis gyvena kiti. Apskaičiuojama, kad 300.000 arabų netremtinių naudojasi tomis maisto kortelėmis. Be to, neoficialiai jie užsiima prekyba. Daugelis jų yra susiradę darbus pramonėje Kuwait, Saudi Arabijoj ir Irake, kur nėra tremtinių stovyklų. Tuo būdu jų įsikūrimas vyksta savaime, juoba, kad JT įstaigos moko juos amatų ir siunčia uždarbiauti. Manoma, kad po kiek laiko arabų tremtiniai nebenorės grįžti Izraelin ir pasirinks kompensaciją už prarastą nuosavybę, jeigu ji bus pasiūlyta.

$10.000 už giminystę

Blogiausioj būklėj yra Hong Kongo tremtiniai iš Raud. Kinijos. Per šį kraštą nuo 1950 m. perėjo 3 mil. tremtinių. Kaikurie jų tampa turtuoliais, bet dauguma kenčia didžiausią skurdą. Nedaug kraštų nori juos priimti.

Kanada nuo 1950 m. šių pabėgėlių kiniečių yra priėmusi 20.000, o JAV — 7.000. Į Kanadą kiniečiai labai veržiasi ir falsifikuoja netgi dokumentus, kad įrodytų savo giminystę su Kanadoje gyvenančiais, nes Kanados vyriausybė įsileidžia tiktai artimus gimines. Už tokį dokumentą mokama iki $10.000 juodoj rinkoj.

Tremtinių metais, kurie buvo paskelbti pernai liepos mėn., JT stengiasi įkurdinti galimai daugiau tremtinių. Tam sudarytas fondas, kuriame dalyvauja 34 valstybės, įnešusios $34 mil., kurių $23 mil. atėjo iš JAV.

KAS NAUJO KANADOJE?

Quebeco premjeras P. Sauve mirė sausio 2 d. nuo širdies smūgio savo namuose St. Eustache. Kalėdų išvakarėse jis buvo patikrinęs savo sveikatą, nes, matyt, jautėsi negaluojąs. Naujų Metų proga jis pasakė kalbą, o rytą 4 val. atsiskyrė su šiuo pasauliu. Jis buvo tiktai 52 m. amžiaus ir premjero pareigose išbuvo 114 dienų; užsirekomendavo kaip nepaprastų gabumų politikas, aptvarkęs visą eilę svarbių problemų. Buvo manyta, kad ateityje jis būtų perėjęs į federacinę valdžią. Surasti jo įpėdinį nebus lengva. Jo tautinės vienybės partija po dviejų premjerų mirties liko sukrėsta. Kol kas nėra aiškaus kandidato premjero vietai užimti. Manoma, juo gali būti Ant. Rivard, buvęs teisingumo min. Laidotuvių iškilmėse St. Eustache dalyvavo premjeras J. Diefenbaker, kard. J. Leger ir daug oficialių asmenų. Palaidotas su karinėm iškilmėm, nes buvo pulk. leit. ir milicijos brigadierius.

•

Ūkinė gerovė Kanadoj 1960 m. dar padidės — pareiškė prekybos min. G. Churchill. Ypač padidėsiąs eksportas ir kapitalo investavimas. Taipgi padidėsiančios atskirų asmenų pajamos, gamyba ir darbo jėgos pareikalavimas. Praėjusiais metais krašto gamyba pakilusi 7%, o kainos 2%.

•

Biudžeto deficitas feder. valdžios per pirmuosius biudžetinius 1959-1960 metus pasiekė $149 mil. Valstybės išlaidas ypač padidino vidaus paskolos palūkanos, gynyba ir viešosios globos pašalpos. Daugiausia išlaidų pareikalauja gynyba; praėjusiais metais jai išleista $820 mil., šiais metais numatyta $924.500.000. Šeimų priedai padidėjo $92.400.000 ir sudaro bendrą $495.800.000 sumą. Senatvės pensijos čia neįskaitytos, nes jos išmokamos iš atskiro fondo, kuris neįeina į feder. valdžios metinį biudžetą.

•

Pakeliamos atlyginimo normos Quebeco prov. darbininkams bei tarnautojams 15-20% nuo sausio 1 d. Tai liečia tuos, kurie neturi darbo sutarčių, nustatančių atlyginimą: miško darbininkams, viešbučių, restoranų, ligoninių, mokyklų komisijų tarnautojus, savivaldybių ir nejud. nuosavybės pardavimo įstaigu. Pagal naujas minimum atlyginimo normas, miško darbininkų valandinis atlyginimas turįs būti nemažesnis kaip 90 ct. vietoj 75 ct.; Montrealio ligoninių, viešbučių, restoranų, nejud. nuosavybės pardavimo įstaigų tarnautojų valandinis atlyginimas — nemažiau 64 ct. vietoj 55 ct.

•

Šautuvai M-4 0.22 kalibro turės būti grąžinti feder. vyriausybei. Prieš kurį laiką 1.224 jų buvo parduota sporto reikmenų krautuvėms po $10. Policija betgi ėmė skųstis, kad tai patarnavimas banditams, nes tie šautuvai lengvai paslepiami. Anksčiau juos naudojo aviacija. Teisingumo ministerija paruošė atitinkamą įstatymo projektą, kuris bus pateiktas parlamentui ateinančioj sesijoj. Jame numatyta 5 metų kalėjimo bausmė už neteisėtą tokio šautuvo laikyma. Vyriausybė pavedė valstybinio turto likvidacinei draugijai atgal supirkti M-4 šautuvus.

•

Lenkijos brangenybės, kurios ikišiol tebėra laikomos Quebeco prov. muzėjuje, netrukus gali būti perduotos dabartinės Lenkijos vyriausybei. Klausimas dar nėra išspręstas, tačiau gerokai pastūmėtas sprendimo linkme. Veikiąs Quebecko premjeras P. Sauve buvo pareiškęs norįs tą reikalą sutvarkyti. Kanados užsienio r. min. H. Green, būdamas Niujorke JT posėdžiuose, kalbėjosi tuo reikalu su Lenkijos delegacija ir grįžęs Otavon pareiškė žurnalistams, esą tas reikalas priklausąs Quebeco kompetencijai. Lenkijos delegacijos Otavoje žiniomis, buvusi pravesta anketa Kanados lenkų organizacijose. Iš 117 jų pasisakė už brangenybių grąžinimą Lenkijai 113, 4 prieš, o 35 neatsiliepė. Dabar, premjerui P. Sauve mirus, tas reikalas, be abejonės, vėl kuriam reikalui bus atidėtas.

Mirė kroatų nacionalistų kovotojas Pavelič

Madrido spauda paskelbė, kad vietos vokiečių ligoninėje mirė 70 m. amžiaus Ante Pavelič, garsus kroatų nacionalistinio sąjūdžio vadas. Ispanų spauda nemini mirties aplinkybių, o ligoninė atsisakė duoti apie tai informacijų. Galimas daiktas, jis baigė dienas nesava mirtimi. Mat, jį visą laiką tykojo diktatoriaus Tito agentai. Kroatija, įeinanti į Jugoslavijos sudėtį, nuo seno kovoja už savo nepriklausomybę. A. Pavelič buvo vienas radikaliausių jos kovotojų, pasireiškęs jau prieš I D. karą. Kiles geležinkeliečio šeimoje prasimušė jis iki advokatūros ir daug kartų gynė teismuose kroatų politinius kovotojus. Pasunkėjus politinei būklei, pabėgo jis Austrijon, kur suorganizavo teroristinę ustašininkų organizaciją, kuri kovojo prieš Jugoslavijos karalių Aleksandrą bei jo valdžią. 1929 m. Pavelič parlamento aktu buvo nubaustas mirtimi. Antrą kartą jis buvo nubaustas mirtimi 1934 m., kai Marselio mieste, Prancūzijoje, buvo nužudytas Jugoslavijos karalius Aleksandras, atvykęs su vizitu, ir Barthou, Prancūzijos užsienio reik. min. Nusikaltimas buvo priskirtas Pavelič ir jo ustašininkams. II D. karo metu A. Pavelič per Hitlerio malonę buvo tapęs Kroatijos vadu, bet 1945 m. vėl pasitraukė užsienin. Kurį laiką gyveno Argentinoje, kur 1957 m. pergyvęno pasikėsinimą į jo gyvybę. Kai Argentinos vyriausybė, griuvus Perono valdžiai, pareiškė sutikimą išduoti jį Tito valdžiai, persikėlė Paragvajun, o vėliau Ispanijon. Tito valdžios jis kaltinamas nužudymu 700.000 serbų ir žydų Kroatijoj per 3.5 metų valdymo II D. karo metu.

ARKIVYSKUPO J. SKVIRECKO

mirtį paminėjo Ontario katalikų savaitraštis "The Canadian Register" sausio 2 d. laidoj. Jis iškėlė arkivyskupo nuopelnus kaip lietuviško šv.Rašto vertėjo, mokslininko, administratoriaus, kurio valdymo metu religinis-kultūrinis Lietuvos gyvenimas klestėjęs. Savaitraštis taipgi paminėjo vysk. Pr. Ramanausko mirtį, vysk. T. Matulionio ir vysk. V. Slatkevičiaus ištrėmimą. Laisvojo pasaulio lietuviai esą meldžiasi už laisvės grąžinimą.

Savaitės įvykiai

Nauji metai buvo pradėti su valstybės vadų garsiai reiškiamais taikos linkėjimais. Nuo jų neatsiliko nė N. Chruščiovas. Kalbėdamas J. Metų sutikime Kremliuje jis kilnojo taurę už taiką ir žadėjo sumažinti sovietų armiją. Esą ji jau buvusi sumažinta 2.140.000, bačiau dar galinti būti mažinama, nes tokia pajėga dabar nesanti reikalinga; dabar, girdi, reikią remtis raketiniais - atominiais ginklais savo krašto sienų gynybai. Jei vakariečiai ir nesutiktų sumažinti savo ginklavimosi, tai sovietai esą vieni nusiginkluotų. Jis puolė kancleri Adenauerį, kuris sekąs Hitleri ir norįs atsiginkluoti, ir Niujorko Rockefelleri, norinti tęsti šaltąjį karą. N. Chruščiovo krašto apsaugos min. gen. R. Malinovsky ir kalbėjo apie nusiginklavimą, kuris esą būtų jo "gulbės giesmė", bet kartu pabrėžė, kad sovietai esą pasiruošę gynybai.

Tie pareiškimai vakariečių betgi liko sutikti su tam tikru abejingumu. Sovietai kalba apie nusiginklavimą, bet toliau žodžių neina. Kai tiktai iškyla kontrolės klausimas, atsiranda sovietinis "niet", ir visi planai sustoja. Pvz. derybos su sovietais Ženevoj dėl atominių bandymų sustabdymo truko 14 mėn. ir negalėjo nieko pasiekti dėl sovietų užsispyrimo neįsileisti kontrolės. Nusiginklavimo klausimas vėl bus svarstomas viršūnių konferencijoj gegužės 16 d. Paryžiuje. Politiniai stebėtojai perspėja nelaukti stambių rezultatų, juoba, kad numatytos net keturios viršūnių konferencijos. Pasiruošimai jau pradėti visose keturių didžiųjų sostinėse. Visur kol kas stengiamasi išlaikyti ramią nuotaiką. JAV paskelbė, kad po sausio 1 d. laiko save laisvomis pradėti atominius bandymus prieš tai pranešus apie tai kitiems kraštams. Sovietai su britais pasisakė nevesią atominių bandymų, kol eisią pasitarimai tarp Rytų ir Vakarų.

"Juden raus"

V. Vokietijoj su naujų metų pradžia ėmė kilti antisemitizmo ženklai. Keliose vietovėse buvo rasta nutepta svastika su raidėmis NS — nacionalsocialistai: ant gatvės grindinio, sinagogų, kat. dievnamio, teismo rūmų. Kancleris Adenaueris ir pats valstybės prezidentas Luebke pareiškė savo nusistebėjimą ir viešą išsišokėlių pasmerkimą. Keliolikoj vietų rasta užrašas "Juden raus", nors žydų V. Vokietijoj iš 500.000 beliko 30.000. Pasireiškimų prieš žydus pasirodė ir kituose kraštuose: Britanijoj, Švedijoj, Norvegijoj, Austrijoj, Belgijoj ir net JAV. Svastika — Hitlerio ženklas — buvo rasta ant sinagogų ir kt. viešų pastatų. Su šiuo sujudimu siejama nauja nacionalsocialistinė vokiečių partija — Reichspartei. Kaikurie suimtieji prisipažino esą jos nariai. Partijos vadovybė išmetė juos iš partijos. Jos uždarymas yra betgi vyriausybės svarstomas.

Greičiau nepriklausomybę!

Afrikos tautos bunda viena po kitos ir reikalauja nepriklausomybės. Pastaruoju metu gana triukšmingai veržiasi nepriklausomybėn Belgų Kongas. Ilgus metus valdžiusi Belgija paskelbė planą perduoti valdžią palaipsniui. Tuo kraštas betgi nepatenkintas ir ėmė reikalauti greitos nepriklausomybės. Belgijos karalius Baudouin su Kongo reikalų min. De Schryver lankėsi visose šešiose provincijose, bandydami apraminti gyventojus. Visur betgi girdėjo tą patį reikalavimą. Nuolaidų ženklan Belgijos vyriausybė sutiko paskubinti valdžios perdavimą: organizuoti provincijų seimų bei viso krašto seimo rinkimus ši pavasarį ir apsvarstyti politines problemas su visų partijų vadais Briuselio konferencijoj sausio 15 d. Partijų vadai grasina boikotuoti rinkimus, jei belgai nesutiks perduoti valdžios tuojau pat.

Smeigiantis atsakymas Chruščiovui

Naujausiame 'Foreign Affairs' nr. yra JAV buv. diplomato atsakymas Chruščiovui į straipsnį, paskelbtą JAV spaudoj praėjusį rugsėjo mėn. Jame G. Kennan kreipiasi į sovietų vadus, akindamas mesti fantazijas, nusileisti tikrovėn ir prisidėti prie Rytų - Vakarų pokalbio sėkmingumo. Anot jo: "Esame įpratę girdėti pasiūlymus netik iš komunistų propagandos mašinos, bet ir pačių sovietų valstybininkų, kurie yra arba rėkiančiai absurdiški arba taip prieštaraują žinomiems faktams, kad net ir vaikas jais negalėtų tikėti". G. Kennan pateikia visą eilę sovietinių fantazijų: perdirbimą bolševikų istorijos bei padarymą Lenino taikaus sugyvenimo pagrindėju, nors tikrumoje Leninas buvęs tarptautinės revoliucijos šalininkas; vaizdavimą R. Europos tautų pavergimo kaip jų pačių noro, nors iš tikrųjų tai įvykdė mažos grupės, remiamos sovietinės armijos; juodinimą vakariečių gynybos, nukreiptos prieš sovietus, nors tikrumoje tai privertė daryti patys sovietai po II D. karo; keikimą kapitalistinių kraštų už tariamą norą primesti savo sistemą kitiems kraštams bei sukelti pasaulinį karą. Jei sovietai nuoširdžiai nori sugyvenimo, tegu esą atsižada savo fantazijų ir tepasvarsto tikruosius faktus.

PROTESTANTŲ DVASININKAI LANKĖSI PABALTIJY

Pasaulio protestantų bendruomenių tarybos delegacija, vadovaujamas jos gen. sekretoriaus Willem Visser't Hooft, olandų kalvino, lankėsi Sov. Sąjungoje. Ten ji užtruko 17 dienų, aplankė didžiuosius miestus ir žymiąsias ortodoksų asmenybes. Buvo užsukę jie Rygon ir turėję progos kalbėti su Pabaltijo liuteronų bendruomenių vadovais. Visur jie buvę priimti labai nuoširdžiai, bet informacijų apie Pabaltiji neteikia. Sov. Sąjungoj esą apie 25 milijonus ortodoksų Bažnyčios narių. Jų bendruomenės esančios didelės, pvz. Leningrade esą turinčių net po 10.000. Nesą sekmadienio mokyklų, nei tikybinių jaunimo organizacijų.

BAUDĖ UŽ EGLUČIŲ KIRTIMĄ

Nuo bolševikų 1917 m. revoliucijos Kalėdų eglutės Sov. Sąjungoj tebėra draudžiamos, bet leidžiamos Naujų Metų eglutės. Valdžios bendrovės gruodžio mėnesį pristato miestams eglučių, bet nepakankamai. Užtat žmonės eina į miškus ir patys jas susiranda. Pasak sovietinių pareigūnų, esą tuo būdu sunaikinama milijonai eglučių. Tam sulaikyti išleistas valdžios potvarkis, draudžiąs kirsti eglutes privatiems asmenims. Sugautiems jas kertant 30 mylių juostoje aplink Maskvą paskirta 2 metu kalėjimo bausmė, kitur — ištrėmimas į priverčiamojo darbo stovyklas nuo 6 mėn. iki vienerių metų.

Reikalauja mokesčių iš universiteto

Lenkijos katalikų universitetas Liubline yra vienintelis visame krašte išsilaikąs be valdžios paramos. Reikalingas sumas jam išlaikyti suaukoja viso krašto katalikai. Įsitempus santykiams tarp K. Bažnyčios ir komunistinės valdžios, pasunkėjo tikinčiųjų pozicijos. Pastaruoju metu valdžia ėmė daryti spaudimą jų universitetui įvairiais suvaržymais, ypač reikalaudama sumokėti pajamų mokesčius už 1950-1954 m. laikotarpį 3.500.000 zlotų — $146.000. Universiteto vadovybei pranešta, kad jos banko sąskaita, turinti apie puse reikalaujamos sumos, esanti sulaikyta ir galėsianti būti pajudinta tiktai sumokėjus uždėtus pajamų mokesčius. Vyskupai ir un-to vadovybė pareiškė protestą dėl perdaug didelių mokesčių.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

NEIK SU VELNIU OBUOLIAUTI...

Tautų gyveniman šio šimtmečio antroji pusė meta gan juodus šešėlius. Kur tik nepažvelgsi, vis matomi beatsiverią nauji sopuliai. Karų lauže gimęs komunizmo vaikas šiandieną jau išaugo didelis ir baisiai nerimsta savo lūšnoj — siekia pasaulinio rūmo ir visiškos didybės. Jis ir stiprus, nes jį užpenėjo tos rankos, kurios jau šiandieną baiminasi jo. Geros valios tautas verčia jungtis net kovai prieš vis augantį milžiną, kuris labai sumaniai moka kitur kurstyti brolį prieš brolį, kelti riaušes, daryti visokią neapykantą tam, kas jam priešinga ir taip per melą, klastą ir apgaulę nori sujaukti tautas ir viso pasaulio žmonijos gyvenimą, kad paskui tame chaose viską sau laimėtų. Kaip istorija rodo, neviską galima karu palaužti. Ne vieno tokio laužėjo kardas jo rankose sutrūko . . . Tad ir šiandien viena ir kita pusė nesiryžta to metodo imtis. Tas nenuorama vaikas — Sovietija susiranda daugybę draugų ir gerų pagalbininkų, daugiausiai už pinigą, kurie visur paplitę turi užliūliuoti jai priešingų žmonių sąmonę bei tautų budrumą jų nešamai į kraštą grėsmei suniekinti, o taip pat vis plačiau ir plačiau savo tinklą užsiausti ir į jį įvaryti vis daugiau aukų. Kai ta ar kita tauta jos purtosi, nenori tokios draugystės palaikyti, Sovietija lapės gudrumu prašosi labai menko dalyko . . . leisti pašokti, padainuoti, akrobatiką parodyti . . . kultūrinį mazgą užmegsti (atsimintinas Literatūros Draugijų steigimas, Seserų ir Brolių sambūriai, etc.) Ir taip kas nors vis prilimpa. Gi pagal rusų priežodį: "rusų laikas yra ilgas" (ruskoje vremia dolgoja). Jie tuo tarpu tik to laiko laimėti ir tetrokšta. Daugiau nieko.

Jau nemaža kraštų yra užmezgusių ne tik diplomatinius bet ir kultūrinius ir prekybinius ryšius su jais. Tuo ir prasideda jų žygis į triumfą. Čia jie be kita ko laužia krašto ūkinį bei ekonominį gyvenimą ir sukelia kitų sunkiai sprendžiamų problemų.

Antai Kanados premjeras J. Diefenbakeris tuo jau susirūpino ir savo kalboje konservatorių suvažiavime Otavoje išryškino pavojų ūkinėje srityje, Sovietijai į jų gyvenimą įsimaišius. Taigi, kol kas tik ūkinį . . . Esą konkurenciją Kanada jaučianti jau dabar kviečių ir pagrindinių metalų rinkoje, etc . . .

Ko Sovietai siekia, tik aklas negali matyti ar siauraprotis jų tikslų nesuprasti. Ir vargas atėjo į pasaulį tik tokios padėties išmintingai neįvertinant. Tos Sovietų meškos gudrybė pralenkia visas kitas. Kuriame krašte jos įkelta koja ne taip svyla, ten ji tuoj sukelia neramumus, maištus, valdžios krizes, kruvinus susirėmimus (ypač ten, kur karštesnio būdo žmonių užtinkama a la Guatemaloje, Kolumbijoje, Kuboje, Azijoje ir k.) ir jų pavidale tuoj iškyla naujų tarptautinių problemų ir karo židinių. Tokia Kuba, savo laiku įsileido sovietus cukrinėmis nendrėmis išsipirkti iš Sovietijos gaunamas prekes. Tos "prekės" vėliau užkūrė ten pilietinio karo gaisrą.

Sovietija labai akyliai seka tautų gyvenimą ir jų kraštų negeroves. Ji į tokius kraštus, jei nėra jų pasiuntinybių, lenda per "plyšį" su degtuku. Kubos karo gaisro žiežirba užkrito ant Panamos ir ten sujudino krašto gyventojus, ypač amerikiečius dėl galimo kanalo netekimo — Sueso kanalo pavyzdžiu.

Pietų Amerikos katalikiški kraštai šiandieną tiek atsparūs komunizmui, kiek bažnyčia įstengia su juo kovoti, kiek tikintieji jai paklusta ir pakenčia savo gyvenimo būvį. Tiesa, pasaulinė valdžia kaikuriose valstybėse su Sovietija nenori turėti jokių ryšių, bet yra ir tokių, kurios su jais bendrauja ir yra įsikūrusios jų atstovybės, o jau tais kanalais jie varo smarkią propagandą — primesti Lotynų Amerikai kitą veidą. Anie kraštai turi vieną opią vietą ir "rojaus" agentai į ją bakšnoja. Tai valdžių per lėtai daromos reformos tiek ūkinėje, tiek socialinėje srityje. Gyventojų tarpe yra kilęs nepasitenkinimas ir ten radonosios bacilos dauginasi, kone amebos lastelių plitimo greičiu. Dviejų luomų buvimas, turtuolių ir skurdžių, nieko gero kraštams nežada.

Jaučiu, kad nukrypau į šalį nuo pasiimtos temos, bet reikia minti užbaigti. Susiduriame su paradoksu, nors ir prie šventuolėlių priklausytume. Ten, kur permažai paisoma ar rūpinamasi krašto gyventojų socialinėmis problemomis, o taip pat griežtai skirtingų ūkinių vienetų tinkamai nesuniveliuojama, visada tas vedė ir ves žmonių mases kilti savo būviui pagerinti.

Kai trūksta tokios brangios dorybės, ją pasigauna ir užmaskuotai tupdo komunizmas. Atominio amžiaus žmogus jau kitas, nors kuris jų dar šiandie ir po džiungles braidžioja ar slampinėja. Jam jau reikia duoti ko daugiau, reikia su juo skaitytis. Tarsi, liūto šuolio parengtyje, jau matome prisigūžusią pabaisą, kuri tyko nušluoti krikščionišką kultūrą ir tokį pat dar šiandieninį pasaulį.

Sovietija metai iš metų vis stipriau stoja ir stos ant savo kojų. Tas jų "gerų santykių, kultūrinių bei prekybinių ryšių nekaltas ir malonus" iš kitų maldavimas yra ne kas kita, kaip gražus kvietimas "obuoliauti". Ji turi vergų stovyklas, o ir pati jų liaudis yra vargšai bei baudžiauninkai, tad pusdykiai gaunama jėga. Sovietija, siekdama savo tikslų, gali da[illegible]riems kraštams gėrybes net su kaupu žemiausiomis kainomis. Ir gali ateiti laikas, kada ji ne karu, bet ekonominiu spaudimu vers laisvuosius kraštus prasiveržti dar šiandien nenumatytoms negerovėms ar pati kapitalą riesti ir klupdyti ant kelių — per "obuoliavimo" bičiulystę. Bene Stalinas kalbėjo: "Kam kovoti su kapitalu, kad jis pats perauges kaip grybas išvirs iš savo koto . . .".

Taip pat nereikia manyti, kad laisvasis pasaulis to pavojaus nemato ar patys biznieriai būtų apakę. Tiesa, jų dalis yra apyaklių ir noriai puola pasijodinėti sovietine meška. Laiko momentas verčia daug ką meškos neerzinti, nors ir atžagaria ranka, ją glostyti.

Kaip besamprotausime, atskuba valanda ir laisvajam pasauliui teks laužti užtvaras, kurias stato Sovietija. O taip pat ją puls ir biznių magnatai ir visa eilė kitų skriaudžiamų sukils savo gyvybinių reikalų apginti. Atsiras ir daugiau panašių premjerų a la Kanados Diefenbaker ir ims šaukti į krašto žmones, kad ateina pavojus . . .

Taip visų trokštama taika vis tebėra išniekinta. Valstybių galvos nerimsta, ieškoma daugiau draugų įtraukti į apsigynimo pozicijas, kad išmušus lemiamai valandai būti pajėgiems ir stoti į žūtbūtinę kovą. Tačiau šiandieną tiek viena, tiek ir antra pusė šaukia į žmonių mases senovės romėno lūpom: "Si vis pacem — para bellum!" . . . — Taip ir yra.

J. Karamba.

Piano ir Grand-Piano specialistas
A. BRIČKUS
Atlieku visus pianinų remonto darbus. Perku ir parduodu naudotus pianinus. LE. 7-3782.

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik:

J. Beržinskas
1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galite užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

RESTORANAS "RŪTA"
Naujai dekoruotos patalpos, valgiai gaminami prityrusių virėjų iš šviežių produktų europietiško skonio.
VISI maloniai kviečiami atsilankyti
Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 9 val. vakaro.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO — Telefonas LE. 6-4293
Savininkė Olga Compagnin.

GEDIMINAS GALVA

Karas ar pasidavimas?

Pastarasis dešimtmetis pasaulį įspraudė į labai pavojingus rėmus. Šio meto dvi galybės susidūrė ant vis siaurėjančio liepto. JAV neilgai teišlaikė apsiginklavimo persvaroj. Tolimesnis rungtyniavimas vyksta ne tik kraštų apginklavimo, bet politinėje, ūkio ir minties įtaigojimo - propagandos srityse. Vakariečiai, turėję karines priemones Rusiją įstatyti į rėmus, atsidūrė gynimosi padėtyje. Jie tesiekia išlaikyti esamą padėtį betkuria kaina. Šimtmečius valdę milžiniškas svetimas žemes tesulaukė vienintėlio balso — išeikite. Azijoje jų politinis frontas sužalotas. Kinija tampa nauju veiksniu, kuris bando naudoti visas priemones savo gyventojų prieauglio spaudimui sumažinti. Ji gerokai sutolydinta, ūkiškai pertvarkyta ir išprausta į komūnas, kurios moko drausmės. Ten bręsta nauji legijonai spraustis Azijoje.

LAISVĖ IR LYGYBĖ

Rusija, nežiūrint idėjinio dogmatiškumo, padarė naujus vidinius patvarkymus komunistinei santvarkai sustiprinti. Idėjinėje srityje lieka tas pat užkietėjimas. Įsigalėjimas pasaulyje ir jo visuotinis užvaldymas nėra nei per plauką pakitėjęs. Pastarasis dešimtmetis Rusijai suteikė daugelį progų sustiprėti ir pasinaudoti vakariečių neryžtu bei svyravimu. Jos žodynas kas kartą tampa drąsesnis ir ižūlesnis. Nūdieną pergyvename taikos piršlybų laikotarpį. Kiekviena šalis savaip supranta taiką, bendradarbiavimą ir laisvę. Skirtingos sampratos išplaukia iš esminių sąvokų. **Amerikiečiai augščiausiu gėriu laiko asmeninę laisvę, kuri nesiderina su lygybe.** Išdavoje turime laisvę turtuoliams, kurie bando primesti savo valią vyriausybei. Nelaimė, kai jų nusimanymas ūkio srityje net iš tolo nesugretinamas su tinkama išmintimi tarptautiniuose santykiuose. Mes žinome turtuolių nepaprastus apetitus pietinėje Amerikoje, bet taip pat nesiginame žinį kokių atšiaurių pasekų amerikiečiai susilaukė politinėje srityje. Politiškai jie nesubrendę, psichologiškai nesugebą įsijausti kitų tautų galvosenose, tautų problemose, kurios žymiai sudėtingesnės už skelbimą asmeninės laisvės.

TUŠČIAŽODŽIAVIMAS

Amerikiečiai tapo nelogiški, kai dabodami asmeninę laisvę — laisvę turtuolių — pamiršta tautų laisvę. Emmet John Hughes, America the Vincible (Nugalima Amerika — 1959 m. Doubleday Co., N.Y.) daro dvi teisingas išvadas. **Laisvės galia neužtikrina laimėjimo, o ūkinė pažanga politinio pastovumo.** Antroji jo išvada, kad tautos nesančios lygios ir tolydžios. Trečioji išvada reikalinga kaikurių pataisų, jog ir nuoširdus piršimas dorovinių bendrybių neišsprendžia esminių klausimų.

Jis daro amerikiečiams daugeli priekaištų, kad jie pernelyg tuščiažodžiauja, neturi humoro dovanos ir vengia žiūrėti tikrovei į veidą. Jo pateiktu pavyzdžiu **Amerika daug kalbėjusi apie tautų išlaisvinimą neturėdama nei mažiausio supratimo kur, kada ir kaip išlaisvinimas gali būti padarytas. Ji grąsė rusams visuotiniu atsikirtimu, kuris Hughes žodžiais buvo tik visuotinis pasiputimas.**

DERYBOS

Tačiau ir Hughes vargu turi nuovokos apie politinę tikrovę, kai jis siūlo visus politinius klausimus išspręsti derantis su Maskva ir Kinija. Rusijoje yra visai priešingai. Augščiausias gėris komunistų partijoje esanti tariama lygybė, kurią visai nepagristai bandoma tapdinti su laisve. Skirtingi politiniai tikslai skirtinga galvosena, skirtingi veiklos būdai bei taktika yra bedugnė ne tik santvarkoms bendrauti, bet ir tautoms suartėti.

Tarp šių dviejų kraštų sugyvenimas galimas iki Rusija ir visas komunistinis pasaulis, kuris turi savo bėdų, palaipsniui ims diktuoti vakariečiams pasitraukti. Prieš metus darytas bandymas ultimatumu vakariečius iš Berylno išstumti tiesiog laikytinas nepavykusiu. Tačiau atsiekta žymiai didesnių laimikių — de facto Rytinės Vokietijos pripažinimo ir užmezgimo derybų, kurios, esmėje, Rusijai tenaudingos. Chruščiovo lankymasis JAV tebuvo kompartijos laimėjimu. Kultūrinis bendravimas žymiai didesnę naudą neša Maskvai, kaip Vašingtonui. Pastarasis, kalbėjęs apie rytinės Europos tautų išlaisvinimą, staiga panūdo nutilti ir net atstatyti diplomatinius santykius su Bulgarija.

Rusija tuo pat metu daro keleriopą žaidimą. Ji puola vakariečius, o ypač JAV, bereikšmiuose klausimuose daro nuolaidu ir vis bando išgauti dar didesniu iš JA Valstybių.

PASAULINĖ REVOLIUCIJA

Numanu, kad šis žaidimas negali būti amžinas. Maskvos voro — kompartijos politinis biuras siekia pasaulio revoliucijos, t.y. įsigalėjimo visam žemės rutuly, kai turtuolių ūkinis biuras Vašingtone moja kito tikslo, kad žmonės neštų pelną, o akeininkai ir vertybės popierių savininkai gautų nemažiau iplaukų, kaip praėjusiais metais.

Kompartija daro įvairius posūkius taktikoje, tačiau neišsižada esminio tikslo — visuotinio įsigalėjimo pasaulyje. JAV kapitalistai gali daryti ir daro politines nuolaidas, kurios juos pačius pasmerkia pražūčiai, kad išsaugojus priemonę — pelną.

JAV vyskupai rašte "Laisvė ir taika", š.m. lapkričio 21 d., teisingai taria: "Tarptautiniuose santykiuose mes elgiamės, lyg tik pramonės gaminiais ir gamybos būdais galime paremti mūsų kaimynus. Mes leidome suprasti, kad medžiaginis gerbūvis mūsų vyriausias, jei ne vienintėlis, tikslas. Mes pramonės gamybą ir švietimą laikome esminiu tikslu, o ne priemone pakelti tautos gerbūvį. Šiuo keliu eidami tylomis mes pasisavinome materialistinę komunistų filosofiją, kurią laikome vyirausiu tikslu. Mes siekiame patenkinti kūną ir leidžiame komunistams paveikti mūsų smegenis".

Tarp kitko rašte patariama: "Derybose valstybių vyrai turi tvirtai siekti teisingumo, žinant, jog nuolaidos veda į nugalėtojo taiką. Viltį sugyventi (su komunistiniu pasauliu. G.G.) reikia laikyti savęs apgaudinėjimu, kai esminiai nesutarimai glūdi praduose, bet ne nenore vienas kitą suprasti".

JAU IR PO KALĖDŲ

(POŠVENTINIS REPORTAŽAS IŠ TORONTO)

Kalėdos prabėgo kaip nebuvę — be sniego, be šalčių ir be spūdžių. Su didžiausiu triukšmu, su pilvotu seneliu, su gausybe iliuminacijų ir dovanų dovanomis. Kaip koks slogutis, ar savotiška našta su rūpesčiais, rūpestėliais nuslinko nuo išvargusių pečių. Buvo daug galvota, daug svarstyta, ką dovanų pirkti, kaip apsirengti ir pas ką į svečius eiti. Daug spalvotų, blizgančių, puošnių ir paprastų kortelių išsiųsta ir tiek daug jų gauta. Tik apžvelgus kortelėmis nustatytas palanges, židinį ir komodas, mąstyta: kiek daug draugų ir pažįstamų atsirado. Kito nebegalima net prisiminti. Tik gerokai pasirausus praeities pasaulyje, susigriebiama kadaise gero bičiulio būta ir kartu pas mergaites eita.

Daug dovanų pripirkta ir nemaža jų išdalinta vis su rūpesčiu, kad tik geriau būtų, kad tik reikalingiau ir kad pigiau. Nors ir kažkaip spaudžiantis, ir kaip planuojant, to pinigo vos, vos užteko. Galas su galus vos suvestas, kad paskiau tik po keletos savaičių galėjus tvirčiau atsigauti.

Tik dešimt metų prabėgo nuo to laiko, kai čia atkeliavus kritiška akim į viską žiūrėta. Tuomet stebino naujoką visur dominuojąs storas, barzdotas senis, rėkiančios reklamos, besaikės dovanos ir per kambarį šniūrų šniūrais nukabinėti, spaustuvėje gatavai parašyti draugų sveikinimai. Tada naujokas buvo patenkintas atėjęs į bažnyčios salę bendroms Kūčioms, ar Kalėdų dieną apsilankęs pas čia pat gyvenantį bičiulį.

Dabar jau kas kita: bendros Kūčios jau ne madoje ir savo draugų lengvai nepasieksi. Važiuodamas turi daug kartų tramvajuj persėsti ir autobuse dar už vieną biletėlį primokėti. Bet tokių, kurie naudojasi vieša susisiekimo priemone, jau mažai beliko. Tai vis tie, kurie jau į trečius namus kabinasi, ar apie didesnę farmą galvoja. Daugumas tą susisiekimo priemonę jau seniai pamiršo, nes kaip gi čia dabar be nuosavos mašinos. Reikia ir į darbą važiuoti, visai kitas reikalas pažistamus aplankyti, ar vasaros metu po nykstančius piknikus pasiausti. Tuo labiau, kai Kūčioms esi kviečiamas toliau už miesto, kai reikia važiuoti porą dešimtų mylių ir dar klaidžioti kreivom gatvėm kol surandi tą kilmingą, milžiniškais langais, ant pusės hektaro išsiplėtusią tautiečio rezidenciją. Įsukus į platų, paūksmingais medžiais apaugusį kiemą ir sulaikius mašiną prie dvigubo garažo pakeliamų durų, naujasis ateivis nustemba: nejaugi čia gyvena tas pats pilietis, kuris be nieko dūmė iš tėvynės? Kuris vargo lageryje? . . . Nejaugi? . . . Palocius didelis, jame lengvai išsitektų pora vidutinių miesto namų. Veranda ir platus langas šypsosi įvairiaspalvėm lemputėm, o prie durų pasitinka vaišingi šeimininkai.

Televizija išjungiama ir visi sėda prie turtingo Kūčių stalo. Trumpa maldelė, iš tėvynės atsiųstos plotkos laužymas ir devynios patrovos, visos iš žuvies ir visos labai skanios.

Einant į Bernelių Mišias naktis graži ir nešalta. Žemė be sniego tik kietas gruodas, o debesuoto dangaus properšose sumirga viena kita žvaigždutė, lygiai kaip tėviškėj, einant į rarotus.

Nors visa valanda anksčiau išsiruošta, bet bažnyčia jau pilna. Toliau nei nemėgink įsigauti, o apie sėdimą vietą nei negalvok. Maldai nusiteikiančias sielas nuo viškų žavi švelni smuiko muzika. Nežiūrint visų permainų ir gyvenimo audrų, žmonės liko pamaldūs. Tiek jaunas, tiek senas supranta šventės reikšmę ir tą svarbų momentą praleidžia bažnyčioje. Tuo tarpu Pats Užgimimo Simbolis šiame krašte toks retas ir taip mažai žinomas.

Žmonės vis renkasi. Jau laikas pamaldoms prasidėti ir pagarbinti Tą, Kuris prieš 2000 metų savo kančia atpirko nedėkingą, negerą ir labai nepastovų žmogų.

— Žiūrėk, ir abi lelijos atėjo, — taria pašnabždomis jaunas vyras alkūne kumšteldamas savo bendrą, padvelkdamas alkoholio kvapu. Jie abu geroje nuotaikoje, blizgančiom akim seka per minią besibraunančias, išdažytais veidais mergaites.

Senasis šeimininkas, parapijos ikūrėjas, švenčių proga čia apsilankęs, taria gražų žodį ir pamaldos baigiasi.

Žmonės kaip tvanas plūsta iš bažnyčios. Vieni skuba namo, o kiti dar stoviniuoja, patamsyje ieško pažįstamų, sveikinasi su šventėm.

Kalėdų pirmą, antrą, trečią dieną turėta svečių, gražiai pas kitus pabuvota, skaniai pavalgyta, dailiai nugerta ir labai išvargta. Trys tiktai dienos suspėti visur dalyvauti ir priimti už visus metus.

Pirmadienį skubant į darbą toks keistas ir savotiškas jausmas. Kaip ne po švenčių, ar gero poilsio, bet po sunkaus ir darbingo savaitgalio, kuriame su kaimynų pagalba buvo sutarta visus antro augšto kambarius išdažyti. Tartum jiems neatėjus, visas darbas teko vienam.

S. Pranckūnas.

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų.
Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Elektros - Electronic Technikas
ANTANAS CEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

TORONTO

Lietuvių kapinės

Pirmųjų Kanadoje lietuviškų kapinių taryba praėjusios savaitės posėdyje pareigomis pasiskirstė šitaip: pirm. kun. P. Ažubalis, vicepirm. Pr. Kundrotas, ižd. L. Šalna, sekr. A. Rinkūnas, informacijai J. Matulionis, puošimui agr. V. Dailidė, planavimui — archit. A. Šalkauskis, higienos reikalais patarėju pakviestas dr. S. Pacevičius. Kapinėms parinktas vardas "Šv. Jono lietuvių kapinės — St. John Lithuanian Cemetery". Tarybos pirmininkui ir parapijos komiteto pirmininkui pavesta artimiausioje ateityje sueiti į kontaktą su kaimyninėmis lietuvių parapijomis, oficialiai jas informuojant kapinių reikalais. Naujųjų kapinių iškilmingas pašvenitnimas numatomas gegužės pradžioje.

Šv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija savo metiniame susirinkime perinko valdybą: pirm. A. Kuniutis, vicepirm. Pr. Butvydas, sekr. A. Stankus, fin. sekr. V. Streitas, kasin. J. Samulevičius. Rev. kosija. M. Dervinis, A. Augutis ir J. Eidukaitis.

Kun. Kaz. Kuzminskas, atvykęs į šį kontinentą iš Vokietijos kaip laivo kapelionas, kurį laiką viešėjęs Sudbury pas gimines, šiuo metu vieši Toronte šv. Jono Kr. klebonijoje, o iš čia vyks į JAV.

Pp. Pijus ir ponia Jurkšaičiai vietoje šventinių sveikinimų per Toronto apylinkės Šalpos Fondą paaukojo Vasario 16 gimnazijai 5 dolerius.

Anglų kalbos ir pilietybės paruošimo kursais rūpinasi švietimo ministerija, kuri parūpina taip pat vadovėlius bei kitą medžiagą. Visame Ontario tokių kursų yra apie 900. Dauguma jų veikia vakarais, bet yra ir dieninių. Toronte visokių informacijų apie tokiuos kursus teikia švietimo ministerijos programų skyrius — 206 Huron St., tel. EM. 3-1211, local 2-2625.

Kontrolierė Newman Naujų Metų proga prasitarė, kad ji esanti daug kieno raginama ateinančio gruodžio mėnesio rinkimuose statyti savo kandidatūrą į miesto burmistrus. Be jokios abejonės, ji tam jau seniai ruošiasi ir ne be reikalo kiekviena proga griežtai kapojasi su dabartiniu burmistru. Kai ši rudeni burmistras buvo išvykęs, eidama miesto burmistro pareigas, Newman iškėlė miesto laužynų pašalinimo klausimą. Burmistras N. Phillips jau tada jai prikišo, kad ji tai daranti tik norėdama pasigarsinti rinkimų reikalui. Kad ji gali pakeisti dabartinį burmistrą, daug kas jau seniai taip galvojo. Dabar, matyt, jai pačiai atrodo, kad laikas jau atėjęs. Tai būtų pirmoji moteris Toronto miesto burmistro kėdėje. Atrodo, kad ji gali turėti didelių vilčių, nors rinkiminėje kampanijoje tiek kapitalo neturės, kiek paprastai turi Phillips.

Lietuviška radijo programa "Tėvynės prisiminimai" kiekvieną sekmadienį nuo 1 val. iki 2 val. p. p. duodama iš stoties WHLD, Buffalo, Niagara Falls, N.Y. Banga 1270.

LAS Kanados vietininkijos naująją valdybą sudaro: pirm. dr. K. Liutkus, pavaduotojas dr. J. Kaškelis, sekret. Adomaitis, iždin. St. Paciūnas, kultūros skyr. vadovas Vyt. Skrinskas. Kontrolės kom. pirm. išrinktas montrealietis Milė, kuriam pavesta kooptuoti ten dar du narius. Rinkimai įvyko pr. m. lapkričio pabaigoje Toronte vykusiame skyrių ir grandžių suvažiavime. Jo metu buvo paminėtas ir vietininkijos įsisteigimo dešimtmetis.

Judėjimo nelaimėse Toronto mieste 1959 m. žuvo 105 žmonės. Paskutinysis žuvo kaip tik Naujų Metų naktį. 1958 m. žuvusių buvo 127.

CBC stays rūmus. Iki šiol CBC — Canadian Broadcasting Corporation — neturėjo savo centro. 2.000 jos tarnautojų dirbo išsiblaškę net 22 pastatuose. Dabar CBC įsigijo 33 akrų sklypą Don Mills ir Eglinton Ave. E. kampe. Ten bus pastatyti rūmai, kuriuose tilps visi CBC skyriai bei visos įstaigos.

LIETUVIŠKIEMS PARENGIMAMS
kiekviena proga išrūpins gėrimų leidimus ir tais reikalais taip pat Kalėdų sezono metu duos betkokią asmenišką pagalbą.
J. R. Simanavičius,
Tel. LE. 4-1274.

LIET. VAIKŲ NAMŲ STATYBOS FONDUI aukojo: $100 N. N.; $50 KLK Moterų D-jos Centro Valdyba; po $10 p. A. Kukta ir N. N.; po $5 p. A. A. Šmigelskiai. Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkojame. Visagalis teatlygina Jums šimteriopai.
Nek. Pr. Marijos seserys.

Padėka

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina" nuoširdžiai dėkoja visiems mieliems savo rėmėjams, kurie aukomis, fantais ar atsilankymu į mūsų ruoštą loteriją prisidėjo prie jos pasisekimo.

Nuoširdus ačiū:

IGA supermarket, 289 Jane St., savininkams pp. S. J. Sinkevičiams už $10 vertės kuponą maisto produktams; Janets Beauty Salon, 407 Roncesvalles, savininkei p. Viliūnienei, už šaltą plaukų sušukavimą; Margis Drugs, 408 Roncesvalles, sav. p. Margiui, už tualeto reikmenis; Mohawk Furniture Ltd., 2448 Danforth Ave., savininkams už gražų stiklinių setą; p. B. Marjošiui už jo pieštą puikų paveikslą, taip pat už įvairius fantus: p. Aleknai, p. Balsienei, p. Z. Beliūnienei, p. R. Jablonskytei, p. M. Kalinauskienei, pp. B. F. Kasperavičiams, p. T. Kobelskienei, p. Klevinienei, p.p. Kojaliams, p. Krikščiūnams, p. A. Kvedarienei, p. Lelešiūtei, p. Lemežytei, p. L. Medeliui, Mrs. I. Nicholls, p. M. Pocienei, p. Semaškienei, p. A. Sungailienei, p. Sondai, p. P. Stirbienei, p. B. Stundžiai, p. Šapočkinams, p. M. Šimanskiui, p. V. Sližienei, p. I. Urbanavičienei, p. Valaitienei, p. V. Vaitkui, p. T. Zaleskienei, p. A. Zerambaitei, p. G. Žemaitienei.

Pinigais gauta iš: p. N. Kaveckienės $5, p. B. Krūminienės $1, p.p. Kužmalskių $1.50, p. Lemežytės $1, Mrs. L. Nicholls $1, p. P. Stirbienės $5, p. V. Sližienės $5.

Visiems nuoširdžiai dėkoja
"Daina".

AR TURĖS LENKAI SENATORIŲ?

Kanados senatas nėra taip jau didelės reikšmės valstybinis organas. Jo teisės nėra labai plačios, nes demokratinėje santvarkoje nerinktam organui plačių teisių ir negalima pavesti. Senatas Kanadoje daugiau reprezentacijos institucija, sudaroma ministerio pirmininko skyrimo aktais, parenkant nariais pačius žymiausius, daugiausiai nusipelniusius valstybininkus bei visuomenininkus. Žinoma, dažniausiai parenkami valdančios partijos žmonės. Dėl to ir dabartiniam senate dauguma narių yra liberalai, paskirti liberalų valdymo laikais. Dabartinis premjeras dar neturėjo progos daug konservatorių paskirti.

Ministeriai pirmininkai, parinkdami kandidatus, taip pat žiūri dar ir kitų jų savybių, pvz. religijos bei tautinės kilmės. Dėl to senate yra ne vien anglų bei Quebeco prancūzų, bet stengiamasi įvesti bent po vieną ir iš kitų stambesnių tautinių grupių. Kadangi jau seniai turi savo atstovą senate ukrainiečiai, tai pastaraisiais metais pradėjo tuo rūpintis ir lenkai. Pernai jų viltys buvo jau tokios didelės, kad net su valdžios žmonėmis buvo svarstomi kandidatai. Ir kaikurių lenkų nuomone jie dabar savo senatorių jau turėtų, jei tada nebūtų pasireiškę nesutarimų dėl kandidatų. Prieš metus vykusiame K. Lenkų Kongreso suvažiavime buvo kilęs net didelis skandalas, kai vienas iš jų augštųjų vadovų buvo apkaltintas senatoriaus paskyrimo reikalą palaidojęs savo intrigomis.

Dabar vėl pasiliuosavo viena senatoriaus vieta. Mirė iš Manitobos kilęs senatorius dr. Howden. Jo įpėdinis turi būti vėl iš Manitobos, nes žiūrima, kad būtų išlaikytas ir provincijoms nustatytas senatorių skaičius. Lenkai dabar suskato siūlyti savą kandidatą, Manitobos K. Lenkų Kongreso pirmininką advokatą B. B. Dubienski. Jis yra taip pat pasireiškęs kaip konservatorius. Bet, žinoma, bus ir kitų kandidatų. Ar lenkams, kurių Kanadoje yra per 300.000, ši kartą pasiseks, tuo tarpu dar sunku pasakyti, nes byla tik prasidėjo.

Paryžius. — Prezidentas De Gaule ateinantį pavasarį, prieš didžiųjų konferenciją, žada atvykti į JAV ir Kanadą.

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų grynо svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
1702 Whitehall Drive, London, Ont. Tel. GL. 1-0821. Ponas K. Kudukis.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALUZA

Riteriškumas ar lankstumas?

Šiuo klausimu "TŽ" Nr. 46 išspausdino vedamąjį straipsnį, o "TŽ" Nr. 49 J. Matulionis daug pasisakė ir aiškino. Jis sako: "Kultūrinis bendradarbiavimas" turėjo būti vienas aspektas "lanksčiosios politikos". Pirmas, bet nesekmingas. Žodžiai, atrodo, labai teisingi. Galime turėti lanksčią ir riteriška politiką, brautis per priekines ar užpakalines duris, riteriško tiesumo vardu, vistiek atsitrenksime į "kompartijos autoritetą", t.y. tą sieną, kuri tėvynę ir mus, nors ir geriausių norų turinčius, kultūriniai bendradarbiauti skirs, arba įves į priešo pinkles jo naudai. Kaip negalėtume bendradarbiauti su tėvynės kalėjime laikomu asmeniu, nors jo kaltė nebuvo įrodyta, taip mus skirs šaltos mūro sienos. Prie durų rasime ginkluotus politinius komisarus, kurių "credo" — sukomunistinti pasaulį nesiskaitant su priemonėmis.

Kaip "belankstytume" mūsų politikos pagrindus, vistiek atsiduriame prie despotiškos Maskvos vartus. Maskva yra mūsų krašto pavergėjas, atsakinga už šimtų tūkstančių tautiečių kraują, kančias vergų stovyklose, krašto apiplėšimą — ji yra priešas. Su priešu jokio bendradarbiavimo, o politinis nusistatymas griežtas — kovingas. Atsižvelgiant į mūsų politinį tikslą, krašto laisvę, kovinga politika bus tiesi ir riteriška.

Kas kita, nustatant politinės veiklos pagrindus laisvojo pasaulio atžvilgiu, ten, kur laisvas žodis, laisvės supratimas sutampa su protiniai sveiko žmogaus galvosena, kur pripažįstami moralės pagrindai, gal, užtektų budraus lankstumo, o riteriškumas iš esmės jau glūdi mūsų tautiniuose principuose.

"TŽ" Nr. 49 redakcijos prieraše ir p. M. minima istorinės ar praeityje vestos politikos, laikantis lankstumo, tiesaus riteriškumo, kaip laimėjimo ar pralaimėjimo kaltė negalima laikyti aksioma ir taikinti dabartinėms sąlygoms mums esant išblaškytiems ir neturint tvirto atramos taško.

Reikėtų pagalvoti ar pastovus lanksčios, riteriškos ar kovingos politikos pagrindų nustatymas būtų mums naudingas. Ar nebūtų geriau, kad politinės veiklos pagrinduose dominuotų visi augščiau paminėti elementai, taikomi pagal politinę situaciją ir reikalą.

Ką turi daryti tauta tėvynėje? Būti lankstiems, riteriškiems ar kovingiems? Sunku rasti tinkamą atsaką, kadangi mūsų žinios dar nėra pilnai pralaužusios geležinės uždangos užkulisių.

Vokiečių okupacijos laiku, mūsų pogrindžio politinių partijų veikla pasižymėjo lankstumu.

1. Sutrukdė mobilizuoti mūsų jaunimą.

2. Tvirta nuomonė spekuliacijos atžvilgiu, pogrindžio spaudoje, daugelį išgelbėjo nuo bado, ypatingai miestuose, perspėdama pareigūnus žiūrėti tautos ne priešo interesų.

3. Per vietinę rinktinę aprūpino kovotojus ginklais, kurie okupantui nebuvo sugrąžinti, o pasinaudojo partizanai.

4. Išvengė sudaryti lietuvišką SS legijoną ir, laikydamiesi trumpų lanksčių politinių ėjimų, sutaupė žmonių bei tautos turto išteklius, nors nebuvo išvengta ir aukų.

Dabartinėje rusų vergijoje tauta, jos pogrindis, kovoja aktyviai, pasyviai bei kitomis priemonėmis ir iš turimų, per geležinę uždangą mus pasiekusių, nors ir nepilnų žinių, politinio lankstumo nesimato.

1. Partizaninis judėjimas — pražudė šimtus tūkstančių jaunų patriotų.

2. Kolūkių boikotavimas—pražudė tūkstančius ūkininkų kalėjime, Sibire ar po velėna . . .

3. Religinis pasipriešinimas — užpildė kunigais ir tikinčiaisiais kalėjimus ir panašiai.

Tai didele kraujo auka mūsų mažai tautai. Koks pelnas ar nuostolis iš tų skirtingų politinės veiklos kelių, mes gerai nežinome. Galėtų spręsti likusieji tėvynėje ir ateities istorikas.

Mums jų politinės veiklos krypti nurodineti yra sunku ar visai neįmanoma.

Ar mūsų tauta krašte turi šokti į priešo glėbį, ar turi unguriuoti saugodama savo jėgas ir lietuviškas širdis, palikime spręsti jiems patiems, jų pogrindžio organizacijoms, kaip vietines sąlygas geriausiai pažįstantiems.

Klausimas įdomus, laukiame žodžių iš mūsų "politinių galvų".

J. Kručas.

KINIJOS KOLOSO GRĖSMĖ

Jau kuris laikas kaip pasaulio spaudos puslapiuose vis primenama auganti Kinijos grėsmė. Kalbama apie tai Vašingtone, jaučiama tai ir Maskvoje. Paskutinės gi Kinijos gyventojų prieauglio statistikos stačiai pribloškė visus.

Kinija dabar turi jau arti 700 milijonų gyventojų, tai reiškia, kad per 6 pastaruosius metus kinų priaugo beveik 100 milijonų. Jei šitokis Kinijos gyventojų daugėjimo tempas nesumažės, tai vienos generacijos laikotarpy ji sulauks 1.400.000.000 gyventojų, t. y. veik pusės visų dabartinių žemės gyventojų. Aiškus dalykas, kad šitoks gyventojų skaičius jau jokiu būdu negalės sutilpti dabartinėse Kinijos sienose. Tad kur jie dėsis? Žinoma, veršis ten, kur lengviau bus pasiekiama — pirmiausia į pietus, į Indiją, Pakistaną, Burmą, Laos, Siamą, Filipinus, o per okeaniją ir į Australiją.

Sovietų Rusija turi milžinikus dar pustuščius Sibiro plotus, kuriuos skuba apgyvendinti bei sukultūrinti, be abejonės, ir dėl to, kad ten kinai nesibrautų. O šie savo akis ten jau atkreipė. Pekinas jau pasiuntė ne vieną milijoną "savanorių" į Išorinę Mongoliją bei Kinijos Turkestaną, kur atrasta didelių žemės turtų. Bet ten nėra tinkamos žemės duonai auginti, nes trūksta vandens. Kinija tuo būdu turi jau dabar labai sunkią masių išmaitinimo problemą — ir anų perkeltųjų ir senosiose sodybose likusių. Mao Tse Thungas manė palengvinsiąs maitinimo problemą įkurdamas komunas ir paskirdamas žmogui pusbadžio normas, bet tas nepadėjo ir komunas teko sušvelninti. Kinija jau dabar pergyvena badavimo epochą kaikuriose provincijose, o netrukus jai visai gresia badas, nes ir didžiausios pastangos išnaudoti dar nenaudojamus žemės plotus visko nepajėgia išspręsti.

1957 m. Kinijos gyventojų skaičius padidėjo 23 milijonais, pagal oficialią statistiką 1958 m. gyventojų buvo 672 milijonai, o su šių metų prieauglių jau turi būti 696 milijonai. Tuo būdu Kinijoje lemia jau ne Markso, bet Maltuso tezė: "Maisto ištekliai pasaulyje dideja aritmetine progresija, o gyventojų skaičius geometrine progresija".

Kinų lavos, kai ji pasileis, užteks apgyvendinti visai Azijai. Ji jau įsiveržė į Tibetą ir dalį šiaurinės Indijos. Bet Indija pati yra perpildyta, tad kinų lava greičiausia pasuks į Malajus ir turtingąsias Indonezijos salas.

Įdomu, kad, kai Vakarai smarkiai diskutuoja gimimų kontrolės problemas, kinai tuo nesidomi ir sakosi norį savo gyventojų skaičių dar padidinti.

Mao dėl to sakosi nebijąs ir atominio karo, nes jei žūtų ir 300 milijonų, tai vistiek liks dar daugiau negu antratiek. Jis skuba ginkluotis ir gal svajoja apie Čingis-Chano laikus.

Vasario 16 gimnazijos likimas mūsų rankose

AL. GIMANTAS

Betkokia nuolatinė veikla reikalauja lėšų — nuolatinių ir nuolatinio jų papildymo. Paskiausiu metu išryškėjo visi tie sunkumai, su kuriais kasdien susiduria Vasario 16 lietuviškoji gimnazija Vokietijoje.

Pasirodo, nepritekliai ten yra tokie ryškūs, jog toji mokslo įstaiga jau yra visiškai arti lemtingojo: būti ar nebūti! Vienintelė tikrai efektyvi ir skubi parama tegali ateiti tik iš geriau įsikūrusių mūsų tautiečių laisvajame pasaulyje, pirmoje eilėje šiame kontinente gyvenančių. Kažkodėl, tik jau jokiu būdu ne iš blogos valios, gana ryški nuolatinė parama iš Kanados ir JAV lietuvių, lyg ir apmažėjo ir gimnazija labai staigiai atsidūrė beveik arti prarajos . . . ir vėl kyla tas žiaurusis, bet neatšaukiamas: būti ar ne . . .

Nuoširdūs gimnazijos rėmėjai skubiai paskelbė, taip vadinamą, vieno dolerio vajų, kuris pateikė gana patenkinamus, bet dar toli gražu nepakankamus rezultatus. Pinigo reikia dar daugiau ir kokiu nors būdu užtikrinti lėšų plaukimą reguliariai, nes, vienai krizei praėjus, kas žino, kada iškils vėl nauja. Būtų naivoka čia vėl pradėti kalbėti apie gimnazijos išlaikymo reikalingumą — tas perdaug aišku ir suprantama kiekvienam geros valios tautiečiui, bet svarbu yra tai, kad kiekvienas savąjį supratimą paremtume bent minimalia auka. Gražiais žodžiais ir supratimu, šiuo metu gimnazijai tik jau nepadėsime, jei savojo pritarimo neparemsime nuolatine ar bent vienkartine auka.

Lietuviškos veiklos nelaimei, pas mus jau taip yra lyg ir įprasta, kad jei kas jau vystosi gražiai ar bent patenkinamai, visada sulaukiama savotiškos akcijos, kuri bando stabdyti riedantį vežimą. Neišvengė, deja, to reiškinio ir Vasario 16 gimnazija. Gi nenorinčius aukoti, visi tokie negandai labai pagaunančiai veikia. Girdi, kaip gi aš aukosiu, jei ten šis ar tas vyksta. Dažniausiai tokie gandai nepasitvirtina, ne kas jau ten vyksta, o jei ir vyksta, nieko nėra tokio, ko negalima būtų geresnėn pusėn pakreipti, pakeisti. Kiekvieno, bet jau ypač pačio aukotojo balsas, reikia tikėti, yra išklausomas ir kiekvienas pasiūlymas svarstomas, o gal net ir bandomas pritaikyti. Bet ir įvairius nesklandumus, jei tokių ten yra, turėsime laiko taisyti ir lyginti tada, kai visi kiti tikrai sunkūs ir labai reikšmingi reikalai bus sutvarkyti, kai bus patikintas gimnazijos egzistencijos pagrindas.

Suzinoti, kaip vyksta paskelbtasis vajus, teko kreiptis į vieną tikrai didelį ir nuoširdų tos mokslo įstaigos rėmėją ir vajaus iniciatorių A. Gulbinską, kuris, ta proga, pateikė ir keletą dėmesio vertų minčių piniginės rinkliavos reikalu. Pasirodo, gimnazijos skolos siekia 26.468 DM už maistą ir kitas smulkias išlaidas ir mokytojams neišmokėtos algos — 1.670 DM. Viso labo tai apie $7.000. Nežiūrint didelio taupumo, gimnazijoje vieno mokinio išlaikymas atsieina truputį daugiau nei pusė dolerio dienai. Yra 127 mokiniai, 12 mokytojų ir būtinas mažas pagalbinis personalas. Išlaidos padengiamos tik iš aukų, jokios pašalpos iš niekur negaunama ir gimnazija tegali verstis vien savųjų tautiečių aukomis.

Pasak A. Gulbinsko, vartant gautų aukų sąrašus, sekant pavardes, pasirodo, daugiausiai aukoja paprasti mūsų darbo žmonės, liaudis. Mūsų intelektualai, deja, toli atsilikę. Iš aukojusių pirmoje eilėje pažymėti rateliu vadovai, rateliu nariai, atsitiktinai sutikti asmenys ir nuolatiniai aukotojai, dažniausiai juodadarbiai darbininkai ir nemaža dalis senųjų lietuvių, kurie laisvos Lietuvos nėra matę. Iki gruodžio vidurio, aukojusių tarpe buvo 5 gydytojai, vienas kunigas ir du inžinieriai (turima galvoje Čikagą), keliolika buv. mokytojų . . .

Vienas puslapis atgal. Prieš adventą, Čikagoje buvo eilė gražių ir reikšmingų parengimų: skautų, mokytojų sąjungos dešimtmetis, kariuomenės šventės minėjimas, Jaunimo namams paremti vakarienė ir pan. Visos programos pasižymėjo lietuviškuoju nuoširdumu ir eilinių mūsų visuomenės narių gausiu dalyvavimu. Plačiai kalbama, kad tuo pat metu kaikurie mūsų tituluotieji, buvo ten, kur daug reklamos ir dar daugiau geros kompanijos, su dar geresniais išgėrimais. Pikti liežuviai plačiai kalbėjo, kad kaikurie iš tokių pasismaginimų grįžo namučio be skrybėlių . . .

Visa lietuviškoji veikla, jos tarpe ir Vasario 16 gimnazijos reikalai ir toliau, atrodo, teliks eilinių visuomenės narių dėmesio centre ir jų rankose. Ir, jei geros valios skaitytojai būtų tiek malonūs idėję į voką savaja auką Vasario 16 gimnazijos naudai, pasiųstu tiesiai A. Gulbinskui, 6324 So. Bishop St., Chicago 36, Ill., galėtu jausti neeilinį pasitenkinimą, žinodami, kad jų atiduotas doleris tikrai nubėgo nepaprastos svarbos lietuvybės išlaikymo reikalui. Lietuviškoji gimnazija Vokietijoje, juk tikrai yra ne kokia prabanga, bet neišvengiama būtinybė. Ar būtų mūsų tarpe galvojančių kitaip?

KALBANT APIE BENDRUOMENĖS VEIKLĄ

Pastarajame Krašto Tarybos suvažiavime Montrealyje, perduodant Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybę Montrealiui ir atsisveikinant su pareigomis, buvęs Kr. Valdybos pirmininkas p. V. Meilus pasakė ilgesnį žodį apie mūsų Bendruomenės veiklą, kiek ji pasireiškė per paskutinius tris metus jam pirmininkaujant ("N. L." 9. XII.59).

Labai gerai, kad Bendruomenės vadovas, apleisdamas pareigas palieka visuomenei savo darbų ataskaitą, kurią vertinant galima teigiamai patarnauti tolimesnei B-nės veiklai ir pasimokinti iš padarytų klaidų. Čia rašančiam teko artimai bendradarbiauti su p. Meilum pirmais jo pirmininkavimo metais (Kr. Valdybos reikalų vedėjo ir iždininko pareigose). Tuo būdu p. Meilaus atpasakota Bendruomenės veikla ir jos sunkumai, čia rašančiam nėra svetimi ir dėlto norėtusi šį tą patikslinti arba parodyti Bendruomenės veiklos apystovas iš kitos pusės, kadangi buv. pirmininko nupieštas vaizdas matomas žiūrint į jį daugiau iš viršaus.

Bendruomenės užduotis yra gana sudėtinga ir apimanti beveik visas lietuvių viešojo gyvenimo sritis, taigi Bendruomenės vadovams reikalinga vispusiškai pažinti ir įsisavinti visus Bendruomenės reikalus, kuriuos gyvenimas iššaukia, kad tų reikalų derinimas ir atlikimas būtų sklandus ir atneštų naudą.

Reikia pasakyti, kad per eilę metų Krašto Valdybos veikla nebuvo pakankamai išpopuliarinta platesnėje visuomenėje ir apie ją nedaug ką žinojo, išskyrus pranešimus per spaudą apie naujos Krašto Tarybos rinkimus, kandidatų sąrašus ir suvažiavimus. Šiaip Krašto Valdyba laikėsi izoliacijoj nuo visuomenės, neduodama jai savo darbų apyskaitos. Negalima sakyti, kad Krašto Valdyba nieko neveikė. Ištikro ji daug posėdžiavo, šnekėjo, ginčijosi, bet apie tai visuomenė mažai ką težinodavo.

Paskutinės Krašto Valdybos praėjusių metų uždavinys, kaip buv. pirmininkas praneša, buvo pravedimas Krašto Tarybos rinkimų. Tai ir visa veikla. Savo pranešime buv. pirm. nusiskundžia, kad "visame mūsų darbe mes susiduriam su amžinuoju lėšų klausimu" ir kad "turime ieškoti būdų atlyginti šeštadieninių mokyklų mokytojus bent vidutinio darbininko valandiniu atlyginimu". Atrodo, pirmininkui turėjo būti žinoma, kad lietuviškų mokyklų mokytojai visą laiką yra atlyginami už jų darbą mokyklose. Toronte mokytojai gauna po $1 už praleistą kiekvieną valandą mokykloje. Montrealyje gauna vienkartinį piniginį atlyginimą — dovaną. (Montrealio liet. šeštadieninių mokyklų mokytojai gauna atlyginimą iš valdinės švietimo komisijos. Red.). Hamiltone dar geriau atlyginami. Pvz. 1957 m. švietimo reikalams ten išleista net $2.000 (J. Mikšio pranešimas Taryboje). Žinoma, didesnę dalį lėšų mokytojams atlyginti sudeda vaikų tėvai. Toronte kasmet mokykla gauna keletą šimtų iš apylinkės, o taip pat iš parapijų. Panašiai yra ir kitur.

Toliau p. Meilus savo pranešime palietė opųjį lėšų klausimą. Sako: "Beveik per kiekiveną mūsų suvažiavimą iškeliame klausimą, ką turime daryti, kad surinktume daugiau lėšų?".

Ištikro tas klausimas nėra toks baisus, kaip apie jį suvažiavimuose kalbama. Lėšų mes surenkame įvairiais būdais gana daug, tik visa bėda, kad mes nemokame tų lėšų nei taupyti, nei išleisti. Daug lėšų išleidžiama be jokio svarbaus reikalo ir be jokios naudos. Surinktas lėšas ištrupiname dalelėmis ir išdaliname kam reikia ir kam nereikia, nepajėgdami sudaryti didesnės sumos naudingam tikslui. Ryškiausias pavyzdys betikslio visuomenės lėšų išsklaidymo, tai 1959 m. Lietuvių Dienos Hamiltone gauto pelno paskirstymas. Atrodo, L. Dienos komitetas neturėjo kur tų pinigų dėti, nors ten pat vietoje buvo degantis reikalas: išlaikyti lietuvių rankose sunkiai įsigytus Lietuvių Namus $200.000 vertės, kurie vėliau atsilygins šimteriopai. Kokiuo pagrindu ir už ką gavo $400 Krašto Valdyba, kuri, kaip matysime, turi savo lėšų pakankamai? Krašto Valdyba nėra tiesioginis vykdomasis organas, kaip kad apylinkės valdyba, ir jai nereikalinga daug lėšų. Raštinės ir kitiems reikalams per metus pilnai pakanka $600. Tai rodo statistika ir kasos knygos: 1953 m. išleista $471, 1954 m. — $500, 1955 m. — $348, 1956 m. — $575 (atmetus pereinamas sumas $1.006). Šiais metais, kaip skelbta, išleista $950 ir kasoje liko $961. Matome, kad šiais metais Krašto Valdyba išleido daugiau lėšų, bet dar nemažai ir turi, todėl jai nebuvo jokio reikalo prašyti iš Lietuvių Dienos komiteto pašalpos. Krašto Valdybos narių važinėjimai į Ameriką į posėdžius 1957 ir 1958 m. nebuvo būtini. Pasikeisti nuomonėmis galima buvo ir paštu. Dėlto PLB seimas nebūtų sugriuvęs, o visuomenės piniginiai būtų sutaupyti. Buv. pirm. p. Meilus savo pranešime nieko nemini apie Krašto Valdybos organizuotą, bet neįsteigtą Geležinį Fondą, dėl kurio buvo tiek daug kalbėta, svarstyta ir net statutas Krašto Tarybos primtas. Dabar niekas nedrįsta apie tą Fondą net prisiminti, nes tai parodytų Kr. Valdybos bejėgiškumą. Šio Fondo idėją iškėlė ir ėmėsi iniciatyvos 1957 m. buvęs Krašto Valdybos vicepirmininkas p. K. Grigaitis (žiūr. jo str. "Steikime Geležinį Fondą", "TŽ" 17. I. 1957).

Idėja buvo gera ir reali, būtent, sudaryti per eilę metų nejudomą, kapitalą $100.000, kuriu nuošimčiai būtų panaudoti bendruomenės reikalams ir tuo būtų išspręstas amžinasis lėšų klausimas. Šio propekto įvykdymas priklausė daugiausia nuo Kr. Valdybos pirmininko, bet iš visko atrodė, kad p. Meilus nelabai šiam projektui pritarė. Kai buvo įnešamas į dienotvarkę GF klausimo svarstymas, tai jis daugiausia buvo nukeliamas į galą arba pirmininko pasiūlymu atidedamas kitam posėdžiui. Jei p. Grigaitis ir kiti Vald. nariai nebūtų šio klausimo palaikę, tai jis nebūtų daėjęs iki Kr. Tarybos.

1957 m. birželio 1 d. buvo specialiai sukviesti apylinkių pirmininkai, kad supažindinti juos su Geležinio Fondo projektu ir išgirsti jų nuomonę. Po neilgų diskusijų dauguma apyl. pirmininkų pasisakė už Fondo steigimą. Neužilgo Fondo statutas buvo svarstytas Krašto Taryboje ir su kaikuriomis pataisomis priimtas. Daug diskusijų sukėlė klausimas kokiais atvejais ir kieno parašais pinigai iš Fondo galės būti išimti. Atst. St. Bakšys griežtai laikėsi savo pasiūlymo, kad pinigai iš Fondo išimami tik visų apylinkių pirmininkų parašais . . . Gal būt, dėlto, GF steigimas Krašto Valdybos buvo užmarinuotas, nes nuo to laiko apie Geležinį Fondą nieko daugiau nebebuvo girdima. Jis dingo be žinios.

Būdingą pirm. Meilaus pažiūrą į Bendruomenės lėšų taupymą parodo toks jo pasakymas.

Per minėtą apyl. pirmininkų suvažiavimą, saryšyje su GF svastymu buvo paruoštas mano pranešimas apie B-nės lėšas ir jų taupymą (atspaudintas "TŽ" Nr. 38, 1957 m.). Perskaičius šį pranešimą, pirm. Meilus pareiškė, kad tai esanti tik pranešėjo nuomonė ir jis kaip Kr. Valdybos pirm. tokiam lėšų taupymo būdui nepritariąs. Esą tai panašu į atsitikimą, kai vienas žmogus mirė iš bado, o jo lovoje po šieniku rasta $30.000!

Pirm. Meilus taip pat nepritarė Krašto Valdybos pareigūnų (reikalų vedėjo ir vicepirmininko) pastangoms, kad visose apylinkėse būtų renkamas Bendruomenės narių solidarumo įnašas ir būtų nors dalinai atsiskaitoma su Krašto Valdyba (? Red.).

Bendrai paėmus, pirm. Meilaus finansinė politika Bendruomenėje buvo ir liko daug kam nesuprantama. Vieton stiprinti apylinkes, kurios yra mūsų B-nės tikras pagrindas, jis mažai kreipė dėmesio į jų reikalus, viską koncentruodamas į Krašto Valdybą, nežiūrint į tai, kad Kr. V-bos biudžetas priklauso grynai nuo apylinkių finansinio pajėgumo. Jei apylinkės biednos, tai ir Krašto Valdyba nieko negaus. Dar iš seniau buvo toks Kr. Tarybos nuostatas, kad apylinkės atiduoda 40 % surinktų solidarumo įnašų Kr. Valdybai ir 20% Kult. Fondui.

(Nukelta į 7 psl.)

Vokietija nueis savu keliu

Jau nuo ankstyvo 1959 m. rudens politiniai Europos stebėtojai pradėjo kalbėti apie galimybes naujo jėgų pasiskirstymo Europoje. Iš vienos pusės tam pagrindo duoda de Gaulle laikysena, reikalaujanti Prancūzijai daug didesnio vaidmens, negu kitiems atrodo vertas jos įnašas, o iš antros pusės Bonnos vyriausybės laikysena. V. Vokietija jaučiasi pakankamai sustiprėjusi ir jos vyriausybė nenori likti be balso pasaulinių klausimų sprendimuose, o juo labiau nenori, kad Vokietija ir jos žemės pasidarytų kitų pasaulinių galybių prekybos bei dalybų objektu. Jau prieš keletą mėnesių pasirodė aiškus V. Vokietijos draugavimas su Paryžiumi. Iš to daroma išvada, kad Adenaueris su de Gaulle yra suprojektavę sukurti V. Europos bloką, kuris galėtų apseiti ir be JAV nuolatinės globos. Į tą bloką be Prancūzijos ir V. Vokietijos įeitų dar Italija su Ispanija, o vėliau gal ir kitos Europos valstybės. Be abejonės, tai būtų didelis smūgis Š. Atlanto Sąjungai, bet Vokietija į tą kelią yra stumiama ir vidaus sanykių ir ūkinių interesų. Adenaueris žino, kad vokiečių masėje niekad nebus populiari vyriausybė, kuri leis Vokietijos likimu kitiems disponuoti. Kol JAV nerodė jokių suartėjimo su Sovietų Sąj. užsimojimų ir pylė Vokietijoje dolerius, Adenaueris su savo partija atsilaikė. Bet jei tik JAV tarptautinėje politikoje padarys kokių nuolaidų sovietams Vokietijos sąskaita, vokiečių masėms pradės atrodyti teisūs socialdemokratai, kurie jau seniai šaukia pradėti flirtą su Maskva ir išlošti iš naujo žaidimo stovint tarpe dviejų blokų. Adenaueris ieško trečios išeities.

Ji į tą naują kelią stumia ir JAV užsimojimas vis daugiau ir daugiau naštų užkrauti Vokietijai. JAV nori ir aiškiai pasako, kad jos negali nešti tokios didelės finansinės naštos Š. Atlanto Sąjungai, kad prie to daugiau turi prisidėti ir kitos tautos, kurių ūkiniai reikalai ir gyventojų gerbūvis esąs jau žymiai pakilęs. Aišku, kad tai pareikšdamas valstybės sekretorius Herter turėjo galvoje pirmiausia Vokietiją ir Angliją. JAV vietoj duotųjų 5 bilijonų kasmet Š. Atlanto Sąjungai nutarė beduoti 2,5 bil. Jų nuomone antrieji 2,5 bil. dol. būtų sudėti visų kitų narių. Vokietija, JAV nuomone, turinti iš tos sumos duoti bent 30-45%, o likusią dalį kitos 13 valstybių. Bet Vokietija jau ima abejoti ar jai verta tiek duoti, kai ji visdėlto dar negali pasiekti didelio svorio pasaulines problemas sprendžiant kitose institucijose ir kai ji žino, kad Anglija mielai remia Vokietijos naštų padidinimo minti savais sumetimais — norėdama bent kiek prilaikyti Vokietijos kilimo tempą, nes ji Anglijai darosi jau labai rimta konkurentė pasaulinėje prekyboje. Anglija negali dovanoti, kad Kruppo įmonės paėmė užsakymus Sov. Sąjungoje įrengti eilę naujų fabrikų, o Vokietijos laivų statyklos paveržė užsakymus pastatyti sovietams net 24 laivus.

Šitokioje situacijoje Bonnai tikrai tenka apsidairyti ir apsvarstyti naujus kelius.

Kas vyksta Lenkijoje?

Laisvojo pasaulio spauda atkreipia dėmesį į tai, kad pastaruoju metu padidėjo Maskvos spaudimas į Lenkiją, siekiant ją padaryti "pilnu" satelitu. Po Stalino mirties ir po to, kai Gomulka paėmė valdžią, Lenkijoje įsigalėjo šiek tiek liberališkesnė santvarka, negu kituose satelitiniuose kraštuose. Chruščiovui tai buvo visą laiką rakštis akyje. Pasinaudodamas Lenkijos ūkiniais sunkumais, Kremlius privertė Varšuvą padaryti kaikurias personalines reformas, pakeisti ir ūkio bei kultūros gaires. Augštoms pareigoms pašaukiami "stalinistinio" kurso asmens. Žemės ūkyje vėl grasoma kolchozacija. Kultūros srityje imama išvyti buvusias laisves, kuriomis lenku kultūrininkai pastaraisiais keliais metais naudojosi.

JAV centrinė seklių tarnyba

Svarstant biudžetą paaiškėjo, kad JAV centrinės seklių tarnybos įstaigoje — Central Intelligence Agency (CIA) — dirba 16.000 žmonių, o įstaigos išlaikymas kainuoja 1 bilijoną dolerių.

Tai nemaža armija, vadovaujama mirusio valstybės sekretoriaus John F. Dulles brolio Allen, veikianti visame pasaulyje, sudaryta daugumoje iš gerai atrinktu pastarojo karo metu karinėje žvalgyboje dirbusių asmenų. Dauguma jų yra baigę augštuosius mokslus, o ju atranka tokia stropi, kad iš 100 kandidatų išrenkama vos apie 9.

Ši tarnyba veikia slaptai, yra nematoma, bet ji sukaupia visas Vašingtono politikai reikalingas slaptąsias žinias. Aišku, kad tuo būdu ji veikia ir viso krašto politiką. Kaikas dėl jos jau būgštauja ir vadina ją valstybe valstybėj.

Naujos partijos steigimas tebėra judinamas. Otavoj posėdžiavo specialus komitetas, susidedąs iš Darbo Kongreso ir CCF atstovų. Jam yra pavesta sudaryti naujos politinės partijos planus, kurie bus pateikti svarstyti Darbo Kongreso ir CCF partijos suvažiavimams. Naujoji partija turinti apimti Kanados darbininkus, ūkininkus ir buvusią CCF partiją.

Vašingtonas. — Čekoslovakijos karinis attache pulk. leit. F. Tisser kreipėsi į Valstybės Departamentą prašydamas suteikti jam politinio emigranto teises. Tuo pat metu kažkur dingęs ir antrasis attache pulk. V. Tičny.

Kieno arkliais Chruščiovas mano laimėti lenktynes?

Gruodžio 9 Pavergtųjų Europos Valstybių Seime buvo svarstomas pavergtosios Europos ūkio pajungimas Sov. Sąjungos reikalams. Lig šiol šiuo atžvilgiu toliausiai yra nueita Baltijos valstybėse. Satelitų ūkiniams santykiams su S. Sąjunga vykdyti veikia vadinama Savitarpinūs Ūkinės Pagalbos Taryba Maskvoje. Chruščiovui paskelbus ūkines lenktynes su JAV ir kompartijos XXI kongresui priėmus 7-mečio planą, ėmė aiškėti, kad toms lenktynėms ir tam planui Sov. Sąjunga nori pirmiausia įkinkyti vadinamų satelitų ūkį. Pastaruoju metu vadinama Savitarpinės Ūkinės Pagalbos Taryba faktiškai tapo vyriausias planavimo organas visiems satelitiniams kraštams. Ji nustato, kuris kraštas ir kuria pirmumo eile ką turi gaminti. Ji skirsto žaliavas. Laiks nuo laiko satelitinių kraštų spaudoje pasigirsta balsų, kad per keletą metų visų tų kraštų valiuta bus viena — rublis. Valiutos ir kainų sistemos suvienodinimas atskirų satelitinių kraštų ūkio betkurį savarankiškumą galutinai palaidotų.

Ryšium su tomis Sov. Sąjungos pastangomis pavergtųjų seimas priėmė dokumentuotą raportą ir protesto deklaraciją. Svarstymuose Lietuvos delegacijos vardu pasisakė J. Audėnas, pavaizduodamas, kaip Sov. Sąjunga yra pajungusi savo interesams okup. Lietuvos ūkį ir kuri yra ūkinė prasmė Maskvos dabar skelbiamo vadinamo perėjimo iš socialistinio į komunistinį ūkį. Pirmiausia tai reikš galutinį likvidavimą vietos gyventojų ryšių su žeme, kurie lig šiol kad ir tik labai skurdžiu kolchozininko daržo pavidalu vistiek buv. ūkininkui yra didelė atrama ir ekonominiu ir tautiniu atžvilgiu. Maskvai svarbu šią pavergtųjų kraštų tautinio atsparumo tvirtovę sugriauti.

LIETUVIS STOGADENGYS
Dengia naujus ir taiso visų rūšių stogus, taip pat deda skardines rinas.
Abest Roofing & Tinsmithing Company
144 First Ave., Toronto 8.
Tel. HO. 6-8252.
C. SWANKAS

Visų rūšių staliu darbai
Virtuvių spintelės (kabitai), nauji baldai, įvairių spalvų stalinės lempos.
Taisomi ir atnaujinami seni baldai. Įvairūs medžio tekinimo darbai.
GERAS DARBAS. NEBRANGIOS KAINOS.
V. LIUBINSKAS. Telefonas LE. 2-6922.

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime ginčaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

Pavergtoje tėvynėje

Gražučių ir Žemaitės vardo kolūkiai prieš keletą metų buvo sujungti. Jų plotas 4.000 ha. Dabar jie vėl perskirti. Atskirto Gražučių kol. pirm. buvo buvusi jungtinio kol. pirmininkė Ona Kavaliauskienė. Ji pernai buvusi išrinkta jau septintą kartą, šiemet ji tas pareigas perdavusi dvejis metus buvusiam savo pavaduotojui Justinui Aliukevičiui, o ji perėjusi pirmininkauti į "Bagrėnų" kolūkį.

Numatyta pastatyti naujus tiltus Vilniuje per Nerį, kurie jungsią Žvėryną su Vingio parku, rytinę miesto dalį su šiaurine. Troleibusų linijos bus nutiestos iki žemutinių Panerių, šiaurinės miesto dalies, aero uosto. Būsiąs restauruojamas ir Gedimino kalnas. Priešais Dailės muzėjų būsiąs pastatytas paminklas Kapsukui Mickevičiui. Priemiesčiai būsią užstatyti naujais gyvenamais kvartalais.

Pensijas gauną ir "senos kartos veikėjai ar jų šeimos", rašo J. Urmonienė, pereitą vasarą lankiusis Lietuvoj ("Vilnis", Nr. 242). Taip pensijas gauną: prof. Kazys Šalkauskas, apygardos teismo pirm. Feliksas Bugališkis, profesoriaus Jodelės žmona, buvusio rektoriaus M. Roemerio šeima "ir daug kitų".

Skyrybų Lietuvoje esą gana daug, nors dar daugelis po civilių jungtuvių einą į bažnyčią susituokti, rašo laiške iš Lietuvos tūlas Kostas Stikliorius ("Vilnis" Nr. 242). Bažnytinės santuokos skyrybas darant, žinoma, visiškai neimamos dėmesin.

Vals. saugumo kom. pirm. K. Liaudis nuo lapkričio 23 d. atleistas iš pareigų. Jo vieton paskirtas R. Raudakevičius. Savo prezidiumo įsakus tuo reikalu augšč. taryba patvirtino lapkričio 25 d.

Buvęs partizanas Jonas Stropaitis iš Veliuonos valsčiaus "Tiesos Nr. 274 rašo savo "išpažintį" ir dėkoja tarybinei vyriausybei, kad jo labai nenubaudė kaip partizano. Vokiečiams 1944 m. pasitraukus, jis dalyvavęs net "Gluosnio" partizanų būrio sukūrime Pralinskinės miške. Jų vadu buvęs policininkas Pocius, veikęs Gruodo slapyvarde. Jų tarpe buvęs 'buožė" Skrickus, kuris Pocių patarės juo ir kitais kumečių vaikais — Jonaičiu ir Dapkum — nepasitikėti.

Kiek jų tame būry buvo, Stropaitis nepasako. Iš veiksmu sumini tik sunaikinimą kažkokio Jokubausko šeimos, kurio dukra buvusi "susidraugavusi su valdžia", o jis pats "žemės norėjęs". Ta proga dar prisimena "buožę" Bakaną.

Stropaitį dar 1943 m. prikalbinę įstoti į pogrindžio organizaciją veliuoniškiai Bazikas ir Stašaitis. Vėliau jis buvęs Plechavičiaus rinktinėje.

Partizanausdamas 1945 m. sausio mėn. buvęs pašautas į koją, kuri po kelių dienų buvusi amputuota. Bet jo tada visdėlto nesuėmė. Matyt, ir jį tada kas išgelbėjo ir pasirūpino operacija, nes Pocius, sako, netrukus žuves, o būrys pakrikęs, daugelis pasinaudoję amnestija, "tik keletas buožiokų" prisijungę prie kitų. Jis likęs su partizanais, nes bijojes "grįžti į legalų gyvenimą". Kaip sukliuvo, nepasako. Tada įsitikinęs, kad bauginimai buvę nepagrįsti, nes su juo elgęsi žmoniškai. Po 1956 m. amnestijos buvęs paleistas. Ta proga jis pasmerkia visas senąsias tautinės vienybės bei nepriklausomybės idėjas ir garbina sovietinę santvarką.

"Tiesos" red. pastebi, kad jis dabar gyvenąs savo gimtinėje apylinkėje, Jurbarko rajono "Gegužės pirmosios" kolūkyje ir aktyviai reiškiąsis kaip literatas rajoniniame laikraštyje.

Vilniaus universiteto 380 metų sukakties proga kraštotyros muzėjuje lapkričio 20 d. buvo atidaryta universiteto praeitį pavaizduojanti paroda. Joje esą skyriai: V. akademijos (1579-1773), Vyriausios Lietuvos Mokyklos (1773 - 1803), Imperat. V. un-to (1803 - 1832), tariamai atidaryto V. un-to Kapsuko valdžios laikais (1919), St. Batoro vardo un-to lenkų laikais, 1940-1941 m. ir 1944-1959 m. Kaip ten senosios Vilniaus augštosios mokyklos istorija pavaizduota, galime tik spėti. Įdomu, kad "Tiesa" pastebi, jog 1940 - 41 m. laikotarpio skyriuje esą surašyti pirmieji komunistai bei komjaunuoliai universitete. Jų tarpe esą buvę: dabartinis rašyt. sąj. pirm. E. Mieželaitis, "Tarybinės moters" red. I. Povilavičiūtė, "Vakarinių naujienų" red. pavaduotojas Š. Magaramas, doc. I. Zaksas ir kt.

Ar yra kas iš lietuviško un-to istorijos 1940-1944 m., "Tiesa" nemini. Gal ir nieko nėra, nes būtų buvę sunku apeiti universiteto vadovybę, kurios didžioji dalis dabar yra laisvajame pasaulyje, taip pat daug profesūros, kurių net moksliniuose darbuose nevalia prisiminti, nors jų mintys bei jų iškelti faktai mokslo literatūroje ir panaudojami.

Liet. kompartijos suvažiavimas įvyks kovo 1 d. Vilniuje. Būsią šiunčiama po delegatą nuo 90 narių ir po 1 nuo tiek pat kandidatų, bet šie pastarieji balso neturės.

Obelių kolūkio pirmininku yra Vytautas Jusius, kilęs iš Pandėlio raj. Radaikių vienkiemio, sūnus Povilo Juisaus. Tas pat Vyt. J. yra ir Lailūnų septynmetės mokyklos direktorius. Jo sesuo Regina mokytojauja Salų miestely pradžios mokykloje.

Kolchozams įbruko seną trantą

(E) Jau kai buvo vykdomas MTS (Mašinų-traktorių stočių) inventoriaus pardavimas kolchozams, netik mūsų, bet ir sovietinėje spaudoje buvo užuominų, kad kolchozai yra verčiami augštomis kainomis perimti seną, nusidėvėjusį "trantą". Praktika parodė, kad tikrai taip ir buvo. Lietuvos kp centro komiteto žurnale "Komuniste", š.m. spalio mėn. laidoje, straipsnyje 'Spręstini klausimai" gana atvirai pripažįstama, kad "rajono (Nemenčinės) kolūkiai techniką **iš MTS pirko jau gerokai susidėvėjusią ir darbų eigoje teko daug senų bei sulūžusių dalių pakeisti naujomis...** Buvo daug atsitikimų, kai karšto darbymečio metu technika prastovėdavo vien dėl atsarginių dalių trūkumo... Šiais metais žiemkenčių sėją ir rudeninį arimą kolūkiai uždelsė vien dėl to, kad laiku negalėjo gauti atsarginių dalių".

'Komunistas" atidengia dar vieną reiškinį, kuris taip pat keistokai apibūdina sovietinės valstybės įmones. Ne visi kolchozai turi techniką ir įrengimų savo traktoriams remontuoti. Daug kur buvusios MTStotys buvo paverstos į RTS (Remonto techniko stotį), kurios už atlyginimą remontuoja kolchozų traktorius ir kitas mašinas ir parūpina atsarginės dalis. RTS remontą atlieka "nekokybiškai" ir, kas kolchozams nemaloniausia, už stačiai plėšikiškas kainas. Dėl to tarp RTS ir kolchozų kyla ginčai. Analizuojant traktorių remonto ir naujų traktorių (DT-54) kainas, išryškėjo žymi tų kainų disproporcija. Traktorių remonto kainos padidėjusios tiek, kad šiuo metu siekia 12-15.00 rublių, o kartais net iki 18.000 rublių. Tuo tarpu naujas traktorius DT-54 kainuojąs 25.000 rublių. Kolchozams apsimoką geriau naują traktorių pirkti, negu seną remontuoti...

HAMILTON, Ont.

KLK Moterų D-jos Hamiltono skyrius šaukia visuotinį narių susirinkimą sausio 17 d., 5 val. p.p., AV parapijos salėje.

Maloniai kviečiamos dalyvauti visos narės ir prijaučiančios. Be svarstytinų reikalų bus sudaryta dar ir meninė programa.

Skyriaus valdyba.

Nauji LN nariai. Liet. Namų 3-jų metų istorijoje pirmą retai gražų pavyzdį parodė mieloji M. Uikienė. Ji savo anūkui Uikiui Tomukui nupirko vieną LN šėrą ir įteikė jam, kaip kalėdinę dovaną, tuo būdu įrašydama jį LN nariu.

P. Magdutė U. LN darbe iškyla kaip viena didžiųjų rėmėjų. Ji pati yra įnešusi tūkstantinę, o jos visa giminė, kartu su ja net $4.500. Ji nuolatos sielojasi, važinėja ir propaguoja LN idėją seniau atvykusių tautiečių tarpe. Kad šiandien LN gali didžiuotis turį net 70 narių iš senųjų ateivių tarpo — to viso nuopelnas didžiąja dalimi priklauso M. Uikienei. Priimkite, geroji Žemaitijos dukra, p. M. Uikiene, LN v-bos ir visų narių didžiausią padėką ir nuoširdžiausius linkėjimus Naujų Metų proga!

Skautų rėmėjų pagerbimo vakarienės metu didelė mūsų tautinių darbų rėmėja Laima Kriaučiūnienė Liet. Namams padarė retai malonią staigmeną — savo vienturtei dukrelei Rūtai, turinčiai LN šimtinę, pridėdama dar dvi. Tuo būdu LN 4 metų Rūtelės asmenyje gauna stambų savo narį. Tai lygiagretus pavyzdys iš naujųjų ateivių tarpo — visa Skripkų giminė, pradedant vyriausiąja — jų mamyte p. Sofija, iki mažosios Rūtelės imtinai, yra prisidėjusi prie LN $1.400. Mieloji p. Laima, išleisdama LN v-bos pirmininką su $200 pareiškė, kad, praėjus kiek laiko, ji ir vėl rasianti progą jų įnašus LN padidinti. Visų vardu linkime Jums, geroji Ponia Laima, ir Jūsų mylimai mamytei p. S. Rakštienei, laimingų iš laimingiausių 1960 metų ir siunčiame pavasariškai žydintį mūsų visų ačiū!!!

Ir dar vienas simbolis, atėjęs praeitą savaitę iš Niagaros pusiasalio, St. Catharines miesto.

Vilniaus žemės ištikimasis sūnus Juozas Dilys, įnešęs $100 anksčiau, dabar paštu prisiuntė dar vieną šimtą, įrašydamas LN nariu savo žmoną. Šį savo gražų nuosprendį palydi dar gražesniais ir nuoširdesniais linkėjimais:

"Malonus p. St. Bakšy!

Užgirdęs nuo p. Šajaukos tokią mums džiuginančią žinią, negaliu ir aš likti nuošaliai, nepadėkojęs Jums už taip didelį mums padarytą gerumą. Parodytas Jūsų nuolaidumas dar labiau mus paskatina, sustiprina ir suriša į ryšį prie to bendro lietuviško darbo. Nuoširdus ačiū, ačiū!

Didelei perdaug pasirodyti neturiu iš ko, bet pradžiai siunčiu money orderį vienam šėrui, kurį prašau užrašyti mano žmonos vardu. Tik norėčiau, kad spaudoje nebūtų perdaug reklamuota. Ateityje stengsiuos Jūsų nepamiršti ir kiek galėdamas padėsiu ir tikiuos, kad mes savo pažadą ištesėsime.

Linkėdamas geriausios sėkmės Jūsų užsibrėžtuose darbuose, reiškiu pagarbą!!! Juozas Dilys".

Iš viso Liet. Namai gavo $400.

Krosnims alyvą per LN Fondą lapkričio mėn. užsisakė 6 asmenys, už kuriuos gauta komiso po $15 ir 11 asmenų sutartis atnaujino, už ką gauta po $5. Viso LN Fondas gavo $145, iš kurių naujai užsisakiusiems įteiktos dovanėlės po $5 kiekvienam. A. Muliolis jam priklausančią penkinę paaukojo Vasario 16 gimnazijai. Nuoširdus ačiū.

Naujai alyvą užsisakė šie tautiečiai: V. Beniušis, S. Pilipavičius, A. Muliolis, A. Keršys už du namus ir A. Barkauskas.

Sutartis atnaujino: L. Klevas, J. Asmenavičius, A. Garkūnas, J. Trečiokas, J. Deksnys, V. Orlickas, E. Mickūnas, J. Durniak, B. Grajauskas, J. Hnatow ir A. Krakaitis.

Matome, kad jau antri metai, kaip LN turi stambias nuolatines pajamas be jokio vargo ir, kas svarbiausia, tautiečiai iš viso to neturi jokių išlaidų. Iš šių pinigų LN dalį aukoja mūsų tautiniams reikalams, o didžiuma jų yra įdėti į LN.

Išvardintiems asmenims, taip nuoširdžiai remiantiems mūsų didįjį kolonijos tautinį darbą, LN v-bos vardu, nuoširdžiausia padėka!

Malonūs tautiečiai! Neatidėliokime šio svarbaus reikalo ir tuojau skambinkime St. Bakšiui, JA. 9-4662. Nieko nenustodami paremsime Liet. Namus ir patys penkinę gausime. Užsisakykime savo namams alyvą per LN Fondą. **Sk. St.**

Vasario 16 ir Saleziečių gimnazijai remti būrelių vadovus maloniai prašau surinkti ir pristatyti aukas iki sausio 15 d. Kartu su aukomis prašau prisiųsti nuolatinių rėmėjų sąrašus, nurodant vardą, pavardę, adresą ir kokią bendrą sumą kiekvienas paaukojo per 1959 metus.

St. Bakšys
Vas. 16 gimn. remti k-jos ižd.

WINDSOR, Ont.

Mažėja gyventojų mieste. Miesto vadovybė yra susirūpinusi gyventojų mieste mažėjimu, nes mažėjant gyventojams mažėja ir provincijos teikiamos subsidijos, o miesto išlaidos nei kiek nemažėja. 1957 m. miestas turėjo 122.044 gyventojų, 1958 — 120.719, o praėjusiais 1959 m. tiktai 119.201. Daline gyventojų mažėjimo priežastimi yra priemiesčiai Riverside, Sandwich East, Tecumseh, Sandwich West ir Ojbway, kurie paskutiniais metais smarkiai plečiasi. Mažėjant bendram gyventojų skaičiui mažėja ir lietuvių, bet organizacinė veikla vis dar gyva. Neseniai išrinkta nauja Bendruomenės apylinkės valdyba sausio 16 d., šeštadienį, ruošia pirmąjį šiais metais pasilinksminimą — **nuotaikingą lietuviškos dainos vakarą.**

Vakaras įvyks gerai žinomoje kroatų salėje 2520 Seminole St. ir prasidės 6 val. vak. Programoje dalyvauja solistė Švilpaitė Danutė iš London, Ont., ir Windsoro lietuvių mišrus choras, ved. J. Sodaičio. Po programos bus šokiai, veiks stiprus ir įvairus bufetas. Rengėjai tikisi susilaukti gausaus apylinkės, ypač Detroito lietuvių atsilankymo, nes tą dieną kaimyniniame Detroite didesnių subuvimų nėra ruošiama.

SUDBURY Ont.

Pavykęs vakaras. Liet. bažnytinio komiteto tradicinis šokių vakaras, kuris įvyko pirmąjį sekmadienį po Kalėdų, praėjo tikrai linksmoj šeimyniškoj nuotaikoj, skoningai išpuoštoj Christ the King parapijos salėj. Veikė turtingas bufetas, o šokiams grojo graži lietuviškų plokštelių muzika, kartais paįvairinta ir svetima muzika. Kun. A. Sabas paruošė turtingą stalą, kur jaunimas galėjo nemokamai vaišinti iki sočiai visą vakarą saldainiais, tortais, sausainiais ir kakava. Prie parengimo, be bažnytinio komiteto, daug prisidėjo M. Kriaučeliūnienė, A. Mazaitienė, B. Jakubonienė ir E. Šviežikienė. Iš jaunųjų daug prisidėjo R. Jakubonytė, V. Jasiūnaitė, D. Kriaučeliūnaitė, L. Perminaitė, G. Mazaitytė, D. Remeikytė, K. ir G. Jakuboniai ir K. A. Remeikiai. Loterijai dovanas paodvanojo I. Balčiūnienė ir draugingi kitataučiai. Loterijoje laimė nusišypsojo V. Bružui, p. Lukšienei ir Pr. Kraujaliui. Parengimas davė daugiau kaip $100 gryno pelno.

Svečias iš Vokietijos. Kun. Kazimieras Kuzminskas atostogavo pora savaičių pas savo giminaičius Petrą ir Povilą Jutelius ir per šventes talkininkavo pastoracijos darbe vietos lietuvių kapelionui. Švenčių proga buvo pakviestas vaišių pas J. L. Kulnius ir pas J. P. Gabrėnus. Iš čia svečias išvažiavo Torontan ir į pietų Ontario, o iš ten vyks į JAV savo giminių ir draugų aplankyti.

— Pereitais metais Sudburio lietuvių kapelionijoje pakrikštyta 8, susituokė 4 poros ir 2 mirė: vienas suaugęs ir vienas kūdikis.

Sudburiškis.

DELHI - TILLSONBURG, Ont.

Šešis metus čia išbuvęs mūsų dvasios vadas kun. K. Rickus pasitraukė, išėjo pensijon, kaip jis pats sako: altarista.

Šeši metai tai ne viena diena. Ir nei vieno sekmadienio neapleido, net iš atsitiktinumo, neatlaikęs šv. Mišių.

Mes visuomet matėm jį prie altoriaus, klausėm po pamokslų visada paruoštų su gyvenimiškais pavyzdžiais. Miela ir ramu buvo jo klausyti, tų paprastų suprantamų žodžių. Kiekvieną lietuvišką įvykį jautriai paminėdavo, pergyvendavo visa siela, perkeldavo mintimis mus į mielą taip brangią mums Lietuvą. Klausydavome visų pranešimų, kurie buvo, turbūt, vienintelis ryšys, šios apylinkės "kalendorius". Nuolatinio korespondento mes neturime, nors kartais ir tikrai verta ką būtų parašyti, bet visi užsiėmę ūkio darbais, tai visas mūsų susibūrimas ir visi reikalai prie bažnyčios. Ir klebonas niekad ir niekam neatsisakė.

Jis čia buvo, mūsų klebonas, šeštadieninės mokyklos vedėjas, nuolatinis mokytojas ir kitų mokytojų organizuotojas. "Autobuso" mokyklos reikalams "savininkas", nes visada iš visos tolimos apylinkės surinkdavo vaikučius tų šeimų, kurios negalėjo pačios suvežti ir nežiūrint nei oro, nei savo sveikatos, visada laiku būdavo mokykloje. Pats dažnai ir mokyklos sargo pareigas ėjo tvarkydamas patalpą, kad tvarkoj palikti ir pats išlaikė "saldainių krautuvėlę" — vaikučiai visada būdavo vaišinami saldumynais, žinoma, iš jo geros širdies.

Kas metai gražus vaikučių būrelis prieidavo Pirmos Komunijos, lietuviškai išmokinti. Žinoma, besimokinant katekizmo dažnai ir lietuviškai skaityti išmokstą. Buvo suorganizavęs tautinių šokių grupę, tik jaunimui išsisklaidžius, neilgai išsilaikė. O kiek džiaugsmo ir pasididžiavimo mums buvo! Jo rūpesčiu įsisteigė KLKat Moterų D-jos skyrius. Visur jis padėjo ir patarimais ir aukodamas gražius fantus loterijai ir jos biletus pirkdamas...

KL Bendruomenė jo rūpesčiu Delhi-Tilsonburg skyrius kasmet turėdavo naują darbščią valdybą. Bet ką čia viską beišsakysi, reiktų visos knygos, kad viską surašyti...

O svarbiausia, jis neturėjo jokios pagarbos, kaip čia priimta, doleriui! Mes stebėjomės ir iš ko jis gyveno? Savo parapijos neturėjom tai jokių finansinių prievolių nebuvo. O čia daugumas parapijiečių naujakuriai paskendę skolose ir visokios nesekmės, tai ir tų finansų nedaug. Buvo net uždraudęs bažnytinę rinkliavą, bet niekas neklausė. Vis, reikia manyti, suaukodavom bent benzinui, nes jo mašinėlė vis riedėdavo. Po sekmadienio šv. Mišių, dažnai sėdėdamas mašinoje, išsivyniodavo iš portfelio išsiėmęs sumuštinį ir užgėręs iš termoso kavos, važiuodavo lankyti ligonių į St. Thomas ar Simcoe, ar kitas tolimas apylinkes. Tai buvo didžiausias nelaimingųjų ir ligonių draugas.

Jis suorganizavo talką ligonio Kazakevičiaus šeimai parūpinti žiemai malkų, pats net užkandą atveždamas, organizuodavo padegėliams rinkliavas ir t.t. O kam reikėjo ir atvirą žodį pasakė. Visur turėjo tvirtą savo nuomonę ir galbūt kaikam nepatiko, bet neapykantos niekas neturi ir visi tikisi, kad jis iš čia nepasitrauks. Ir kaip mūsų naujos kuriamos parapijos klebonas pasakė: "Tikiuosi, kad ir gyvensime kartu" ir mes manome, kad tikrai taip bus. Esant tikrai parapijai ir dar taip išsklaidytai darbų tikrai užteks.

O mes tiek dedam vilčių išlaikyti savo parapiją, ypač gavus tokį energingą, idealų kleboną kun. dr. J. Gutauską, kurį per tą keletą dienų teko pažinti ir klausyti torontiečių gailesčio jį išlydint. Kad tik nenusiviltų! Iš enciklopedijos ir ūkių turtų įvetrinimų čia tokie turtingi ūkininkai... Bet tų turtingų tiek nedaug. Daugiau turtingų ... skolomis. Bet stengsimės visi ranka rankon kurti, gražinti ir džiaugtis čia Kanados žemėje mažu Lietuvos kampeliu — Delhi lietuviška bažnyčia. Tik Dieve duok mums visiems kantrybės, vienybės ir susiklausymo. **Parapijietis.**

Mielus p.p. Vincą, Klemą ir Alfonsą Sakavičius ir jų šeimas,

mirus Lietuvoje jų mylimam tėveliui

A. A. JONUI SAKAVIČIUI,

lūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame

O. ir K. Celiauskai.

1959 m. gruodžio 3 d. Lietuvoje

A. † A. JONUI SAKEVIČIUI staigiai mirus,

jo sūnums Vincui Sakui Hamiltone, Klemensui Sakui ir Alfonsui Sakevičiui Buffalo, N.Y., ir Antanui Sakevičiui Australijoje reiškiu giliausią užuojautą!

St. Bakšys.

Brangiam tėveliui, uošviui ir seneliui

A. A.

JONUI SAKAVIČIUI Lietuvoje mirus,

sūnus: Vincą, Klemensą ir Alfonsą su jų šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime

K. M. Baltuškai,
Z. Šukienė ir dukra.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

Jono Budrio, Klaipėdos sukilimo metu slapyvardis, vėliau tikra pavardė pasiliks Lietuvos istorijoje. Lietuvių tautos laimė buvo, kad lemtingais 1923 m. atsirado valdininkas, kuris sutiko pasiimti už Klaipėdos atgavimą Lietuvai visą atsakomybę. Už tai gražu, kad Niujorko bendras lietuvių komitetas suskato ruošti dabartiniam gen. konsului Niujorke Jonui Budriui 70 metų amžiaus sukaktuves. Jo liga minėjimą atidėjo, tačiau dabar data jau nuskirta sausio 16 d. Minėjimas įvyks Niujorko centre, Carnegie International Center, 345 East 46th Street, New York. Svarbiausiu kalbėtoju bus Vaclovas Sidzikauskas. Visi, kurie norėtų raštu pasveikinti, gali juos siųsti minėjimo komiteto pirm. J. Šlepečiui, 3528 90th Street, Jackson Heights, N.Y. Būtų gera, kad tas pats komitetas pasirūpintų išleisti pilną J. Budrio atsiminimų knygą, kurios iškarpos karts nuo karto rodėsi lietuvių spaudoje. J. Budrio augštos pareigos — tai kaip kontržvalgybos viršininko (likvidavo visą eilę pasikėsinimų prieš Lietuvos respubliką), tai kaip augšto vidaus reikalų ministerijos valdininko, pagaliau diplomatinėj tarnyboj įgalino pažinti 1918-1940 metų lietuvių valstybės slapčiausius užkulisius, kurių atidengimas įgalintų ateities generacijoms pažinti daug tų sunkumų, kuriuos turėjo nugalėti ryžtingi lietuviai palankių tarptautinių sąlygų proga sugebėję įgalinti stebuklą — Lietuvos valstybę. **Alm.**

BALFas metų pabaigos proga paskelbė kiek informacijų apie savo darbą.

Iš maisto atsargų JAV vyriausybė per BALFą duoda Vokietijoje esantiems tremtiniams kasmet miltų, kukurūzų dribsnių, pieno miltelių, viso apie apie 640,000 svarų. Vokiečiai apmoka pervežimą laivais ir traukiniais, BALFas atlieka formalumus ir apmoka skirstymo, draudimo ir kitas išlaidas, kurių susidaro keli tūkstančiai dolerių metams.

Jau seniai nebegaunama sviesto, riebalų. Ši rudenį buvo nutraukti ir pieno milteliai. Šalpos organizacijoms (ir BALFui) protestuojant, vėl paskirta BALFui 40.000 svarų, kurie netrukus išplaukia Vokietijon.

Taip pat pranešta, kad galima bus gauti ir jau 1960 m. užsakyta speciali 80.000 sv. ryžių siunta, kuri bus nugabenta Vokietijon.

Šį rudenį BALFas išvežė Vokietijon per 22.500 sv. vartotų rūbų, 160.000 sv. miltų, 80.000 sv. kukurūzų, 54.000 sv. pieno miltelių. Viso virš 316.000 sv. gėrybių Vokietijoje likusiems lietuviams tremtiniams.

Vasarą atlikus būtinus pataisymus, BALFo Centras pradėjo dirbti pirmame augšte. Spalio mėn. sprogo šildymo alyvos tankas, teko įtaisyti naują. Taip pat pertaisytos išorinės durys, pritaikant žiemai. Svečiai naujomis patalpomis patenkinti, nors pats raštinės darbas kiek pasunkėjo, nes raštinė dabar yra kartu su vartotų rūbų sandėliais.

Beveik visi BALFo skyriai rudenį surengė sėkmingus vajus. Niujorkas sukėlė per $6.000 aukų, Detroitas jau prisiuntė $3.473,80, Bostonas $1.000, Elizabethas, N.J., $700. Ir iš kitų vietovių laukiama gražių rezultatų.

Vasario 16 gimnazijai vien lapkričio mėn. gauta ir gimnazijai persiųsta $2.086 (1958 m. — $1.385). Gruodžio mėn. pirmoje pusėje gimnazijai BALFo Centras gavo $1.400. Atrodo, kad gimnazijos kreipimasis į Amerikos lietuvių visuomenę buvo išgirstas ir konkrečiomis aukomis atsakytas.

1958 m. pradėta platesnė BALFo vaistų akcija ir siuntinių numeracija. Jau suregistruota 3.000 individualinių vaistų siuntų į Anapus. Daugumoje buvo prašyta ir pasiųsta vaistų nuo tuberkuliozės (per 30.000 gramų), vitaminų, antireumatinių vaistų. Centre gauta daug padėkos laiškų. Didelę dalį vaistų siuntinių apmokėjo BALFas iš bendrų sumų, kitas siuntas — užsakytojai, kurie buvo gana nuoširdūs, atsilygindavo ir dar pridėdavo auką BALFui. Paskutiniu metu streptomicino siunčiama žymiai mažiau, bet už tai jau daugiau reikalaujama moderniškesnių vaistų, kaip Seromycin, Cycloseryne ir pan. Šie vaistai yra žymiai brangesni.

Užsakant vaistus ar medžiagų siuntinius į Sov. Sąjungos kraštus, kai adresą reikia rašyti rusiškai, prašoma atsiųsti iškirptus iš vokų adresus, kad išvengti klaidos. Tuos adresus BALFas gali ir grąžinti.

Siuntiniai iš JAV į Anapus vyksta sklandžiai. Jų per BALFą galėtų būti ir daugiau, nors BALFas negauna jokių ypatingų privilegijų ar didesnių nuolaidų. Suprantama, BALFas iš vaistų ar siuntinių neieško pelno, nes tai uždrausta ir įstatymais (Non profit making organization).

Dešimtą BALFo seimą manoma šaukti 1960 m. rugsėjo 30 — spalio 1 d. Čikagoje. Vienas iš ryškesnių seimo uždavinių bus naujų įstatų priėmimas, kurių projektą ruošia speciali komisija. Projektas bus svarstomas ir priimtas direktorių suvažiavime 1960 m. kovo mėn. Niujorke.

BALFo Centre gaunama laiškų iš Anapus, kuriuose prašoma ne šalpos, bet vedybinių ar susipažinimo susirašinėjimų. Centro įstaigai neįmanoma šią korespondenciją palaikyti. BALFas prašo galinčius ir norinčius susirašinėti atsiliepti.

Laurynas Kapočius, sovietų ambasados Vašingtone antrasis sekretorius, pasireiškęs kaip didelis vad. "kultūrinio santykiavimo" šalininkas, esąs atšauktas į Maskvą. Atšaukimo priežastis gali būti, žinoma, tik spėliojama.

Tas pats Kapočius prieš 10 metų yra buvęs sovietų konsulato Niujorke tarnautojas.

Dr. Bronius Radzivanas išlaikė egzamenus gydytojo teisėms gauti New Jersey valstybėje.

Adolfas Eigėlis, kūrėjas savanoris invalidas, gyvenęs Philadelphijoje, mirė gruodžio 16 d.

Chruščiovas, būdamas JAV, pažadėjo leisti atvykti iš Lietuvos kun. Prunskio motinai, Leonų vaikams ir Armonienei, kurios vyras su dukra gyvena Clevelande, o ji su sūnumi 1940 m. buvo likusi Lietuvoje, paskiau pateko į Sibirą, o dabar vėl Lietuvoje.

Gruodžio 22 d. AP žinių agentūra iš Maskvos pranešė, kad B. Armonienė netrukus galėsianti išvykti, bet apie sūnų Joną nieko nesako. Kitų Chruščiovo pažadėtų išleisti asmenų atvykimas galįs būti nudelstas.

Leonų vaikų kelionės dokumentai esą tvarkomi, bet JAV ambasada Maskvoje iš rusų jau kuris laikas negaunanti jokių žinių. Ambasada taip pat dar negavusi jokių žinių apie Onos Prunskienės išleidimą.

Prancūzija

Nauja Prancūzijos Liet. B-nės Krašto Valdyba pareigomis pasiskirstė šitaip: kun. J. Petrošius — pirmininkas, P. Klimas — vicepirm. ir ižd., B. Vrubliovičius — sekretorius. Krašto Tarybos pirmininke išrinkta S. Jokubauskaitė - Pagnier. Revizijos kom. išrinkti: J. Matorė, O. Gečaitė - Peruche ir B. Venskuvienė.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ar nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia—kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne problema!"

Paslaptis šius naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasto garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu PREPARATION H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

Taupyk ir skolinkis bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: antradieniais ir penktadieniais 6 - 8 val. vakaro, Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais 12-2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N.

Susirašinėjimo adresas: 15 Homewood Ave., Hamilton, Ont.

Dažai ir sienoms popieris!

Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Važiavimo mokykla WALDI

859 COLLEGE ST. LE. 2-5461

Lietuvis instruktorius
Kaina $1.50
Automatinės ir standartinės mašinos.

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą

PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI
Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.
Janique Trading Co. Ltd.
835 QUEEN ST. W., TORONTO
TEL. EM. 4-4025

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PASKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

IŠ ISTORINĖS PRAEITIES

Colorado universiteto ir Fordo Fondo leidžiamas Vidurio ir Rytų Europos reikalams skiriamas trimėnesinis "Journal of Central European Affairs" spalio nr. skelbia įdomų lietuviui Kalifornijos San Jose kolegijos istorijos profesoriaus Edgaro Andersono straipsnį "British Policy toward the Baltic States, 1918-1920" (Anglijos politika Pabaltijo valstybėse 1918-1920 metais). Autorius nurodo, kad tuo metu anglų politiką veikė: nenoras pripažinti karo sąjungininkės "nedalomos" Rusijos skaldymo, nemėgimas su Vokietija taiką pasirašiusių bolševikų, tikėjimas kad bolševikų viešpatavimas būsiąs neilgas, simpatija aiškiems lietuvių, latvių ir estų norams išsiskirti iš Rusijos ir gyventi nepriklausomomis valstybėmis ir nenoras leisti vokiečiams įsigalėti Pabaltijo kraštuose. Po įdomių svyravimų, pirmiausia Pabaltijo valstybes tik de facto pripažinusi (Estiją 1918 m. gegužės 3 d., Latviją 1918 m. lapkričio 11 d., Lietuvą tik 1919 m. rugsėjo 26 d.) vietoje su dalykais Pabaltijy susipažinusių diplomatų (kaip Sir Tallents) ir kariškių (kaip gen. Gough) skatinama, anglų vyriausybę galiausia pasviro politikai, kurią gen. Gough savo atsiminimuose pripažino geriausia: **"Nepriklausomybė Pabaltijo valstybėms buvo vienintelė sveika ir realistinė tuo metu politika".** Diplomatas Grant Watson savo atsiminimuose ir giriasi: "Momentu, kada istorija į svarstykles padėjo Pabaltijo kraštų likimą, mes jiems ištiesėme savo praktišką ir veiklią paramos ranką". Bet — ištiesė ir pirkliška sąskaitininko ranką — pareikalavo £ 3.700.000 atlyginimo.

Prof. Andersonas apie Lietuvą veik nieko nepasako — vis kalba apie latvius ir estus, su kuriais anglai, matyt, daugiau reikalų turėjo, negu su lietuviais, mat, anie buvo lengviau anglu laivyno pasiekiami. Karui pasibaigus, Pabaltijo kraštuose norėjo įsigalėti vokiečiai (su von der Goltzu ir Bermontu) ir rusai bolševikai (su "darbininkiškomis" valdžiomis). Kovose su bolševikais Baltijos jūroje anglai netekę vieno skraiduolio, dviejų torpediniu, vienos narlaivės ir 15 mažesnių laivu. Žuvo jų 164 jūrininkai ir 7 lakūnai. Bolševikams apgadino du šarvuočius, paskandino skraiduolį, tris torpedinius, dvi narlaives ir keletą mažesnių laivu. Kuomet ir prancūzai pasirodė Pabaltijy su Niesselio misija, gen Gough jos elgesi su bermontininkais pavadino "iš galvos išsikraustymu".

Bibliografijos skyriuje "Journal" išvardino tik du lietuviui įdomiu straipsniu. Vieną paskelbė vokiečių Vierteljahrshefte fuer Zeitgeschichte liepos nr. (p. 266-279) — G. Vigrabs (latvis?) "Die Stellungsnahme der Westmaechte und Deutschlands zu den Baltichen Staaten im Fruehling und Sommer 1939" (Didžiųjų valstybių ir Vokietijos pozicijos link Pabaltijo valstybių 1939 metų pavasarį ir vasarą). Paryžiuje lenkų leidžiamas žurnalas "Kultura" rugp. nr. skelbia L. Mitkiewicziaus "Wspomnienia kowenskie 1938-1939" (p. 129-152) Matyt, čia lenko atsiminimai iš tų metų Kauno gyvenimo.

Naujų knygų skyriuje redakcija skelbia gavusi prof. A. E. Senno "The Emergence of Modern Lithuania" ir Estų Informacijos Biuro Stockholme išleistą "Estonia, Past and Present".

Recenzijų skyriuje įvertinama per 20 Rytų ir Vidurio Europą liečiančių istorijos-politikos klausimais knygų, kur randame keletą ir lietuviui istorijos mėgėjui įdomių. Žinomo slavų istorijos žinovo (prof. Stokl) redakcija, austrai pradėjo leisti vokiškai išsiversdami slavų istorijos šaltinius — panašiai kaip leidžia turkų ir Bizantijos graikų. Pirmas leidinys yra J. Bujnocho "Zwischen Rom und Byzanz" (197 p.). Tai šaltiniai krikščionybės apaštalų slavams Kirilo ir Metodijaus biografijoms. Pirmojo vardas mūsų spaudoje linksniuojamas su menamu raudonos diktatūros užsimojimu vėl mums užkarti 'kirilicą". Pridedama ir Nestoro kornikos ištrauka apie Vladimiro krikštą. Jis buvo Kijevo kunigaikštis, įvedęs ten krikščionybę. Ateityje planuojama išspausdinti Alekasndro Nevskio biografiją, pradininko rusų žygių "pramušti langą" į Baltijos jūrą, ir Valuinės kroniką apie Galičo kunigaikšti Danielių, Mindaugo amžininką. Jie veik panašiais politiniais sumetimais priėmė katalkų krikštą ir karaliaus vainiką ir buvo priversti atsimesti. Būsią išspausdinti ir įdomūs XVII a. lenko Jono Pasekos atsiminimai, kur vienoje vietoje pasakojama, kaip karo prieš Masvą metu, jis naktį pernakvojęs plikam lauke galvą pasidėjęs ant "apiriebio" užmušto maskolio.

Vokiečiai tęsia kryžeivių ordino laikų istorijos dokumentų spausdinimą. Tam tikra Historische Kommission fuer Ost- und Westpreussisch Landesforschung Marburge 1958 m. išleido trečio tomo antrą dalį leidinio, kuris pradėtas, rodos, 1895 metais. Antras tomas, apėmęs 1310-1335 metus išėjo Karaliaučiuje 1920 m. Jį redagavo Karaliaučiaus archyvų direktorius Heinl. Pirma trečio tomo dalis (1335-1341) išėjo 1944 m. Dabar išleista antroji dalis, apimanti 1342-1345 (p. 289-650). Ją redagavo prof. Koeppen. Sako, sunaudojęs kryžeivių ordeno archyvus Goettingene, lenkų, Londono ir Vatikano archyvus. Viso 343 dokumentai.

Stockholme 1954 m., išėjo vokiečių kalba prof. Arnoldo Soomo 'Der Herrenhof in Estland im 17 Jahrhundert" (411 p.) — išsami Estijos dvarų to meto istorija. Dvaras viduramžiais buvo svarbus ekonominis gamybos vienetas ir valdymo centriukas taip Vakarų Europoj taip ir Pabaltijo kraštuose. Estijos dvarai (ir, be abejojimo, Latvijos ir Lietuvos), kaip autorius įrodo, suvaidino svarbų vaidmenį tarptautinėje grūdų, linų ir miško (čia svarbus buvo Lietuvos vaidmuo) prekyboje Baltijos jūra. Ilgų karų su Maskva (1558-1625) metu dvarų ekonominis pajėgumas buvo nusilpęs, bet XVII a. antroje pusėje jie atkuto ir įkopė stiprion ekonominės gamybos pozicijon. Kūmečiai, tačiau, buvo visaip išnaudojami ir daugelis laisvų ūkininkų neteko žemės ir laisvės.

1955 m. lenkams buvo "Mickevičiaus metai". Visokiais būdais jie pagerbė senoje Lietuvoje gimusį, Vilniuje išsimokslinusį, Kaune gyvenusį ir lenkų kalba rašiusį patriotinį senovės Lietuvos poetą. Varšuvoje tais metais išėjo poeto Jastrūno parašyta nauja Mickevičiaus biografija. Maskva iškepė net dvi: Gorskio ir Sovietovo. Jungtinių Tautų UNESCO išleido sukaktuvinį leidinį, o Amerikos lenkai, prof. Vaclavui Lednickiui redaguojant, išleido "Mickiewicz in World Literature", kur yra ir lietuvio Vinco Maciūno straipsnis "Adam Mickiewicz in Lithuanian Literature". Amerikiečių "Journal" dabar recenzuoja lenkų Vakarų instituto pavėluotą, 1957 m. Poznanėje išėjusį "Rola tworczosci Adama Mickiewiczą rozbudzeniu i utrzymaniu polskosci na Sląsku" (Mickevičiaus kūrybos vaidmuo budinant ir palaikant lenkiškumą Silezijoje).

Vyt. Širvydas.

Ukrainiečių egzarchatas Vokietijoje

Yra daug aktualijų, kurios išnyksta, vos patekusios į laikraščio skiltis. Bet 1959 m. rugsėjo 20 d. bus didelėm raidėm įrašyta į ukrainiečių katalikų Bažnyčios istoriją: tą dieną buvo Miunchene įvykdytas apaštališkojo egzarchato įsteigimo aktas ir intronizuotas pirmasis egzarchas.

Tuo pat laiku, kai Miuncheno gatvėmis traukė linksmas Spalio šventės (Oktoberfest) karnavalas, stebimas neaprėpiamų žmonių minių, šv. Kajetono bažnyčioje vyko apeigos, kokių iki šiol dar niekad nėra buvę Bavarijos sostinės istorijoj.

Šv. Sostas, siekdamas išlaikyti Rytų Bažnyčių, pripažįstančių popiežiaus primatą, savarankiškumą net ir tuose kraštuose, kur jos sudaro mažumą, jau 1959 m. pradžioj nutarė įsteigti ukrainiečių bei gudų katalikams, gyvenantiems Vokietijoje, apaštališkąjį egzarchatą su būstine Miunchene. Rugsėjo 20 d. šis popiežiaus Jono XXIII sprendimas ir buvo įgyvendintas. Pirmuoju egzarchu paskirtas vyskupas Platonas Kornyljakas.

Naujasis egzarchas yra gimęs 1920 m. Bukovinoje. Teologijos studijas baigė Romoje ir ten 1945 m. iš ukrainiečių arkivyskupo J. Bučko rankų gavo kunigystės šventimus. Nuvykęs į JAV, kunigas P. Kornyljakas veikė savo tautiečių pastoracijoje. Bet neilgai: ukrainiečių metropolitas Philadelphijoje jį pasišaukė kanclerio pareigoms. O 1959 m. pradžioj popiežius paskyrė tituliariniu Castra Martis vyskupu.

Vak. Vokietijoje šiuo metu gyvena per 15.000 ukrainiečių, miestuose, kaip Miunchenas, Ingolstadtas, Regensburgas, Rosenheimas, Schongau, Neu-Ulmas, Ludwigsburgas, Frankfurtas, Krefeldas, Miunsteris i. W., Hannoveris, Goslaras, Crailsheimas, Hamburgas ir Pinnebergas. Yra Vokietijoje ir tokių ukrainiečių bendruomenių, kurios susikūrė dar po I-jo Pasaulinio karo.

Kultūrinė ukrainiečių veikla plinta iš Miuncheno. Ten jie turi dvi privačias spaustuves ir tris leidyklas: Cicero, Logos ir Ukraine. Leidžiami penki savaitraščiai — vienas jų religinis — ir keli žurnalai. Žurnalai pasirodo vokiečių, prancūzų ir anglų kalbomis. Katalikai leidžia žurnalą "Ukraine", skiriamą vokiečių publikai. Veikia Miunchene ir Ukrainiečių Mokslininkų Sąjunga. Apie jos darbus vokiečius informuoja žurnalas "Nationalitaetenpolitik", kuris išeina kas du mėnesiai.

Apaštališkojo egzarchato įsteigimas Vokietijoje duos, be abejo, naujų impulsų ukrainiečių katalikų gyvavimui. Bet ne vien ukrainiečių. "Su vyskupu Platonu Kornyljaku yra įnešama į Miuncheno katalikybę ekumenine žymė", komentavo rugsėjo 20 d. įvykį "Muenchener Katholische Kirchenzeitung". "Mes ypatingai džiaugsimės kiekivenu naujojo egzarcho, kaip įžymaus graikiškojo ritualo atstovo, pasirodymu Miunchene ir federacinėje vokiečių respublikoje".

Džiaugiasi egzarchato įsteigimu Vokietijoje ir kitų tautų išeiviai katalikai, kurie čia neturi tokio augšto hierarcho. Vokiečių ir išeivių santykiuose jaunas, energijos kupinas egzarchas galės atlikti teigiamą vaidmenį.

J. Medaitis.

Didysis kanadietis – arkivyskupas Joseph Charbonneau

(CSc) — Kada spaudoje pasirodė žinios apie arkivyskupo Joseph Charbonneau mirtį St. Joseph ligoninėje Victorijoje, B.C., seni prisiminimai akivaizdžiai atsistojo prieš akis iš tų laikų, kada šis vyras buvo Kanados didysis dvasios vadas. Šie prisiminimai grįžta prie 1950 m. vasario mėn. kada arkivyskupas J. Charbonneau atsistatydino iš savo užimamos vietos kaip Montrealio diocezijos galva. Tada teturėjęs tik 58 m. jis pasiryžo gyventi Britų Kolumbijoj visą savo likusį gyvenimą. Jo atsistatydinimo priežastim buvo nurodyta jo nesveikata, bet tai nebuvo tikroji priežastis. Tada daugelis galvojo ir tikėjo, kad arkivyskupas ne atsistatydino, bet buvo nušalintas dėl politinių motyvų. Bažnyčios autoritetu nuneigimai nepajėgė išblaškyti įtarimų, kad arkivyskupas buvo Quebeco premjero Maurice Duplessi spaudimo auka. Premjeras, kaip buvo skelbta, visiškai nesutiko su Mgr. Charbonneau pažiūra į socialines problemas.

Nėra abejonių, kad arkiv. Charbonneau buvo griežtas darbininkų teisių gynėjas, imant ir profesines sąjungas. Jis visada domėjosi socialiniais klausimais. Kai jaunas dar kunigas, jis nuvyko į Vašingtono universitetą studijuoti sociologijos ir visais savo kunigavimo ir vyskupavimo metais jis rodė ypatingo intereso mažai uždirbančio žmogaus gerove. Bet jis nebuvo socialinis revoliucionierius. Jo palaikymas darbininkų judėjimo rėmėsi jo pažiūra į socialinį teisingumą ir labdarybės jausmu.

Ark. Charbonneau turėjo kentėti matydamas, kad jo žodžiai ir darbai socialinėje srityje būdavo politiškai interpretuojami. Tas jo nesulaikydavo eiti pasirinktu keliu, kurį jis skaitė teisingu. Jis kovojo kietai dėl pagerinimo darbininkų gyvenimo sąlygų kovodamas prieš didmiesčių lūšnas. Jis tesėdavo duoti ir medžiaginės pagalbos streikuojantiems darbininkams — jo pagalba maistu ir kitais gyvenimo reikmenimis laike ilgo streiko asbesto kasyklose buvo pažymėtinas pavyzdys. Vieną kartą jis nuėjo taip toli, kad leido profesinėms sąjungoms daryti rinkliavas prie Montrealio bažnyčių durų, kad tik pagelbėtų darbininkams įveltiems į streiką, kurį valdžia skaitė nelegaliu.

Ir gaila, kad kaip tik šioji arkivyskupo Charbonneau veikla buvo daugiausia iškelta viešumon, o ne kitos jojo pastoracijos veiklos šakos, kurios kaip tik užsitarnavo didžiulio dėmesio ir siekė augštų tikslų. Jojo vadovavimas viešosios moralės reikaluose ypač buvo žymus. Dabar, Kalėdų laiku, kaip tik yra gera proga atsiminti arkivyskupo Charbonneau nuolatines pastangas apginti Kalėdas nuo triukšmingų pasilinksminimų ir joms grąžinti tikrąją švenčių prasmę.

Charbonneau labai staigiai kilo bažnytinėj hierarchijoj, ir gal būt dėl to jo staigus žengimas atgal iš augštų vietų susilaukė visuotinio dėmesio ir tiek daug spėliojimų.

Gimęs 1892 m. Lefaivre, arti Prescott, Ont., buvo išvestas į kunigus 1916 m. Po devynerių metų jis jau buvo Otavos dijecezinės seminarijos vedėjas ir 1928 m. generalinis vikaras. 1939 m. jis tampa pirmuoju naujai sukurtos Hearst, Ont., vyskupijos vyskupu. Sekačiais metais Montrealio arkivyskupu. Jis tada turėjo 48 metus.

Žmonės, kurie pažinojo arkivyskupą, jam atsistatydinant 1950 m., visada galvojo, kad jis tikrai buvo nemažas ligonis. Iš tikrųjų rimta širdies liga jį kankino. Ji tapo labai pavojinga paskutiniais trejais metais ir pagaliau ji nugalėjo šį tikrai žymų vyrą. Nors jis nemėgo ir sergėjosi viešumos, bet viešuma jo neaplenkė.

PRISIŲSTA PAMINĖTI

Pranas Naujokaitis, Šviesos mergaitė. Lyrinė poema. Išleido "Ateitis", Brooklyn, 1959. Tiražas 400 egz. Spaudos darbus atliko tėvų pranciškonų spaustuvė, 72 psl. Kaina nepažymėta.

The Baltic Review, November 1959, No. 18, 64 psl.

Turinys: Vc. Sidzikauskas — The Protracted Conflict and the Baltic States; dr. B. Kaslas — A Lesson from History; Al. Kutt — Reflections on East-West Trust; A. Klive — Pacts of Mutual Assistance between the Baltic States and the USSR; Jan Papenek — Refugees and the World Refugee Year; dr. K. Rackauskas — Changes in Soviet Policy Toward the Non-Rusisan Nationalities of the Soviet Union; L. Vahter — Molotov-Ribentrop Pact of August 23, 1939.

Aidai, 1959 m. gruodžio mėnuo, Nr. 10 (125), 417-464 psl.

Turinys: Vysk. V. Brizgys — Kristaus gimimo šventės mintys; Mirė arkiv. metropolitas J. Skvireckas; Z. Ivinskis — Liet. valstybės galybės kūrėjas didysis Geminas; M. Vaitkus — eilės; dr. J. Grinius — Milašiaus kūryba; V. Mačernis — Sonetas; Pr. Skardžius — Alkas ir Krienas; J. Matusas — Kaip seni liet. kryžiai ir koplytstulpiai; prof. Stp. Kolupaila — Kelios mintys apie Nerį - Viliją. Platūs apžvalgos skyriai.

Ateitis, 1959 m. gruodis, Nr. 10, 241-264 psl.

Turinys: S. Sužiedėlis — Kas modernu ar nemodernu; J. Šoliūno, V. Mačernio eilėr.; J. Sakalas — Liet. jaunimas ir jo spauda; A. Sušinskas — Palaida bala malūno nesuka; D. Noreikaitė — Skeveldra; T. Ivaškaitė — V. Mačernis — žmogus ir poetas; E. Šulaitis — Kur eina "Beat Generation" atstovai?; V. Volertas — Kelionės; Vėrupis — Mergaitei; Vytenis — Pre prizmę — ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos; Sportas; Kronikos skyriai.

Metmenys, Jaunosios kartos žurnalas. 1959 m. Nr. 1, 144 psl.

Turinys: J. Mekas — Europa, 1945; H. Nagys — Atsisveikinimas; V. Kavolis — Kūrybiškumas istoriniu žvilgiu; Alg. Mackus — Neornamentuotos kalbos generacija; K. Ostrauskas — K. Binkis; R. Spalis — Bruzdėjimas universitete; L. Švedas — Kareivis be rankų; B. Pūkelevičiūtė — Penkiolikos metų tarpstotėj; A. Gustaitis — Kritika; V. Donielа — Mokslas ir pasaulėžiūra; J. Mekas — Paskutinės dvylika sekundžių; V. Trumpa — Intelektualinis baikštumas sovietijoje ir Lietuvoje; Kronikos skyriai.

Lietuvių dienos, 1959 m. gruodžio mėn., No. 10(99), Vol. 10, 26 pusl.

Turinys: Taikos talkininkai; L. Sruoga — Argentinos lietuviai; Su Europos archeologais, pokalbis su dr. M. Gimbutiene; Stp. Zobarskas — Šermukšnio uogos; V. Mačernio sonetai; "Tėviškės Žiburių' dešimtmetis; Pradėjau nuo dolerio, pasikalbėjimas su V. Kazlausku; Pr. Alšėnas — Kai negyvas medis pabunda; Vl. Ramojus — Kai valandos atgal sugrįžta; V. Pakalnis — Didvyriai ir išdavikai; Veidai ir vaizdai; Ka veikia skaitytojai.

Brangios Sesės, brangūs Broliai, moksleiviai ateitininkai Lietuvoj ir Sibire

MAS atstovai, susirinkę sąjungos suvažiavimam 1959 m. gruodžio 27-29 d.d., priešjubilėjinių Ateitininkų Federacijos metų įžangoje, Čikagoje, siunčia Jums nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjmus, apgailestaudami, kad dėl politinių priežasčių esame atskirti vieni nuo kitų. Mus skiria toliai, bet jungia vienas tikėjimas į tą patį Idealą. Mus žavi Jūsų kovų ir kančių pavyzdžiai už Dievą ir Tėvynę, aukojant net savo gyvybę. Tvirtai tikime, kad sulauksite šviesesnių dienų sau ir Lietuvai.

Ta pačia proga iš visos širdies dėkojame už gražią maldų knygelę, parašytą Sibire "Marija, gelbėk mus!". Nerasime už tai gražesnės ir didesnės padėkos kaip malda iš tos pačios maldaknygės "Marija, gelbėk mus!" (pusl. 26).

Visa Kristui! Jūsų moksleiviai ateitininkai.

Moksleiviams ateitininkams

Mielieji Moksleiviai,

su paskutiniais 1959 metų aidais baigėsi ir dabartinės Moksleivių Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybos kadencija. Ji Sąjungai vadovavo dvejus metus. Ar jie buvo sėkmingi ir darbingi, paliekame spręsti istorijai.

Šiandien norime paskutinį kartą atsisveikinti su Jumis. Žengiame į antrąją ateitininkijos šimtmečio angą. Išaugome, sustiprėjome, atradome savo vietą lietuviškoje ir pasaulinėje plotmėje. Pozicijos tvirtos. Belieka jas išlaikyti ir siekti ateitininkiškojo idealo visomis jėgomis, tam skiriant savo protą, valią ir jausmus.

Moksleivio ateitininko kelias šiandieninėje aplinkoje nėra lengvas. Bet argi ne mes stengiamės pasaulį atnaujinti Kristuje? Argi ne mes, Tu ir aš, nešame Jo vėliavą per visą gyvenimą? Darbas ir pareigos bus daug lengvesnės ir malonesnės, jei mes dar kartą bandysiem giliau suprasti savąjį idealą. Jis platus, augštas, kilnus ir, ne kartą atrodo, sunkiai pasiekiamas. Bet todėl jis ir yra idealas. Jo siekdami, stenkimės tai vykdyti palaipsniui. Nusistatykime konkrečiai tikslus bei uždavinius. Juos atsiekę, užsibrėžkime naujus darbus. Šituo keliu einant, didysis ateitininkijos idealas bus realesnis, lengviau pasiekiamas.

Nuoširdžiai dėkojame dvasios vadams, kurių patirtis ir plačios žinios padeda moksleiviui ateitininkui aiškiau suprasti savo vietą Augščiausioj planuose.

Didelės padėkos ir pagarbos verti kuopų globėjai, atiduodą savo brangų laiką ir poilsį tam, kad moksleivis ir svetimoje žemėje galėtų alsuoti iletuvišku gyvenimu.

Ačiū visiems betkokiu darbu ar patarimu prisidėjusiems prie Moksleivių Ateitininkų Sąjungos veiklos bei gyvumo. Ypatingai nuoširdžiai dėkojame "Ateičiai", "Draugui", "Darbininkui" ir "Tėviškės Žiburiams", kurie talkininkavo spausdintu žodžiu.

Tačiau visa Centro Valdyba nori pasidžiaugti ir padėkoti Jums, mielieji moksleiviai, už energiją ir entuziazmą, kurį rodėte praėjusių dviejų metų bėgyje. Šiais jubilėjiniais metais dar uoliau stiprėkite dvasioje, giliau pažinkite gyvenimo tikslą ir atraskite tinkamus kelius jam įgyvendinti.

To Jums linkime ir tariame ateitininkišką ačiū už visas Jūsų pastangas. Gi, jei kur suklydome ar apsileidome, ateliskite.

Tad, iki pasimatymo Jubilėjiniame Ateitininkų Kongrese rugsėjo mėn. Čikagoje.

Jūsų Kristuje,

MAS Centro Valdyba.

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

Vyt. Kasiulis 1959 m. turėjo tris sėkmingas parodas: Kopenhagoje, Paryžiuje ir Ženevoje. Kasiulio parodos visur praeina dideliu pasiekimu. Kopenhagoje išpirko jo visus darbus. Šveicarijoje neseniai išleista V. Kasiulio monografija. Leidėjas: Pierre Cailler, Geneeve.

Pasisekimo susilaukė ir kiti du lietuviai dailininkai, Antanas Monèys ir Pranas Gailius, dalyvaudami įvairiose parodose.

Dail. Ad. Varnas iš savo buvusios parodos pelno Čiurlionio galerijai Čikagoje paukojo $148,50.

Dail. J. Pautienius iš savo parodų pelno paaukojo $25 Čiurlionio galerijai paremti.

Dr. A. Kučas gruodžio 27-29 d.d. atstovavo Scrantono universitetą moderniųjų kalbų dėstytojų suvažiavime Čikagoje. Dr. Kučas tame universitete profesoriauja jau 10 metų.

Dail. V. Stančikaitė - Abraitienė, dabar gyvenanti Clevelande, į kur atsikėlė iš Brazilijos, ruošiasi savo darbų parodai.

Lenkų šokio ansamblio 'Szląsk' gastrolės JAV ir Kanadoje praėjo su dideliu pasisekimu. To ansamblio sudėty yra ir viena lietuvaitė. Jos motina gyvenanti Lietuvoje, o jinai Lenkijoje.

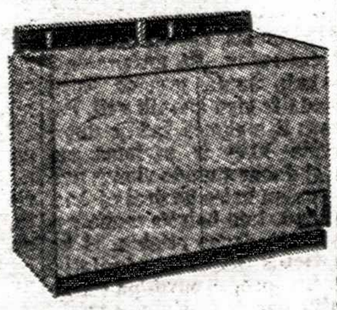
Savaitraštis "Dirva" nuo šių metų pradžios pasižadėjo eiti tris kartus į savaitę. Jos prenumerata nuo $8 pakeliama iki $10, t.y. tiek, kiek ima ir dienraštis "Draugas". "Naujienos" ima $11. Kaip bus pertvarkyta redakcija ir pats laikraštis, tuo tarpu dar nepaskelbta.

Romoje įšventintas kunigu Simonas J. Razmus, čikagietis, gimnaziją lankęs dar tremtyje Vokietijoje. 1950 m. atvykęs į Čikagą jis metus dirbo plieno liejykloje. Po to studijavo Quigley paruošiamojoje seminarijoje, o paskiau per 3 metus baigė filosofijos kursą Mundelein seminarijoje. 1956 m. jis persikėlė į Romą, kur apsigyveno šv. Kazimiero kolegijoje, o teologiją studijavo Gregorianum universitete.

Jį įšventino kardinolas Micara Laterano bazilikoje gruodžio 19 d. Į šventinimo iškilmes bei primicijas buvo atskridusi iš Čikagos ir naujojo kunigo motina.

Studentai vargsta plėšiniuose. Vilniaus radijas gruodžio 3 d. davė reportažą iš Vilniaus studentų gyvenimo. Viena studentė atvirai papasakojo, kaip vargo Lietuvos jaunuoliai, patekę į Sovietų Sąjungos gilumos plėšinius. "Visos talkininkės tiek daug iškentė . . ." Plėšiniuose jai teko dirbti kartu su vyrais . . . Niekas čia nepasigailėjo pasakyti, kad blogai dirbama. Plėšiniams nereikalingi baltarankiai. Ką gi, Marytė kietai sukando dantis ir mokėsi sunkiai dirbti. O ką jau bekalbėti apie darbus kolūkiuose. Stovyklose (Sibire) mes pirmą kartą pajutome komunistinio darbo skonį. Anksčiau tik kalbėdavome, dabar stovyklose mes tai jau patys išgyvenome". Būta net taip, kad pamainos viršininkas, apžiūrėjęs kaikurių studentų (sukruvintas) rankas, pasišaukęs gydytoją patvarkė, kad studentai kelias dienas galėtų pailsėti.

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. – Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

MOHAWK FURNITURE
Pats geriausias laikas . . .
įsigyti
AUTOMATINĘ ŠKALBIMO MAŠINĄ
ir
AUTOMATINĘ DŽIOVYKLĄ.
Geros ir pigios yra
Simplicity

skalbimo mašinos ir džiovyklos. Turime didelį pasirinkimą ir kitokių firmų jau 1960 m. modelių
Mohawk Furniture
LTD.
2446-8 DANFORTH AVENUE. - TEL. OX. 9-4444, OX. 9-4224
Keičiame senus matracus naujais. Remontuojame visų rūšių baldus.

VALAU FOTELIUS
IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 2-4912.
P. KARALIŪNAS

BR. JONUŠO
12 lietuviškų maršų plokštelė turi nepaprastą pasisekimą ir jau baigiama išparduoti. Kaina $7.
GAUNAMOS:
J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 vol. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 vel. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

APSILDO TORONTĄ JAU VIRS 90 METŲ
KURO ALYVA – ANGLYS
Paskambinkite dėl:
KURO ALYVOS MĖLYNŲJŲ ANGLIŲ
ALYVOS "BURNERIŲ" APSILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių apatarnavimas savo klijentams
THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED
2221 Yonge Street HU 1-2221

CONSUMERS' GAS CO.
Autorizuotas Dyleris
KROSNYS-GAZAI-ALYVA-ANGLYS
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ir alyvos. VESINTUVAI (air conditioners) vasarai ir žiemai. KROSNYS "GURNEY" — gazo ir elektros. ŠALDYTUVAI — gazo ir elektros.
Duodama iki 5 metų išsimokėjimui. - - Visų rūšių remonto darbai.
Rose Heating – Tinsmith Co.
KRAUTUVĖ: 723 GERRARD ST. E. - TEL. HO. 6-1623
Lietuviai savininkai ZALECKIAI
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas.

MANN & MARTEL Ltd. Realtors

1199 Bloor St. W. Tel. LE. 4-8481 **1159 St. Clair Ave. W. Tel. LE. 7-2611**
2336 Bloor St. W. Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai. Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Tabak ofarma (ūkis)
$10.000 įmokėti, 140 akrų tabako farma su gerais trobesiais ir visa reikalinga mašinerija. Visa žemė tinkama tabakui auginti. 14 mylių nuo Simcoe, arti Erie ežero. 50 akrų patvirtinta (rights). Geros išsimokėjimo sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

15 metų atvira skola 6½%
Dundas - Gladstone
$1.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, 2 garažai, gražus kiemas 18 iš 166. Kaina $14.900. Išeina tik $100 mėnesiui plius 5 kamb. išnuomavimui.

Bloor - Quebec Ave. - High Park
$1.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, nauja šild. krosnis, prašo $14.900.

Annettė - Beresford - Runnymede
$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 moderniškos virtuvės, šoninis įvažiavimas, nauja apšildymo krosnis. Prašo $14.900.

Annette - Runnymede
ATSKIRAS — 2 mod. virtuvės. 2 garažai — gražus kiemas. 9 kambariai. Kaina $17.900. Tik $3.000 įmokėti.

Bungalow
Annette - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$3.900 įmokėti, mūrinis, 5 gražūs kambariai ant pirmo augšto priedo 3 kamb. atskiras butas, išnuomotas už $70 mėnesiui, garažas. Kaina $17.900.

Bathurst - St. Clair
8 kambariai — 2 augštai
$19.800 su $6.000 įmokėjimu. Privatus įvažiavimas, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas. Atskiras, mūrinis, ramiame rajone. Pomirtinis pardavimas.

Bloor - Indian Rd.
10 metų atvira skola. Atskiras — 11 kamb. — Pajamos $2.400. 3 virtuvės — 2 vonios. Kaina $26.000 — $6.000 įmokėti. 2 atskiri įėjimai. Savininkas išvyksta į Europą.

4 atskiri butai
4 kamb. butas I-me augšte, 4 vonios, 4 moderniškos virtuvės, 14 kambarių. Atskiras mūrinis garažas, didelis kiemas, 10 metų skola. Pajamos $2.500 metams, priedo 4 kamb. butas savininkui. Ramiame Bloor - High Park Ave. rajone. Kaina $28.9000 su $10.000 įmokėjimu.

Dupleksas — 11 kambarių. Bloor — Runnymede 10 metų atvira skola. 4 garažai — 2 butai. Kaina $28.900. — $9.000 įmokėti.

Bloor - High Park Ave.
$8.000 įmokėti, 2 augštų, 10 kambarių, rusvų rauplėtų plytų, 2 atskiros alyva vandeniu šildymo krosnys, kiekvienas butas turi atskirus įėjimus į rusį ir rusys padalintas į dvi dalis (tikras dupleksas), 2 mūro garažai, šoninis įvažiavimas, gražioje vietoje. Namas išmokėtas.

Glencairn - Dufferin
$200 įmokėti, 5 kambarių bangaliukas, 2 garažai, gražus didelis kiemas. $12.500 kaina.

Bloor - Delaware
$7.000 įmokėti, 8 kambarių, gražių plytų atskiras, alyva apšildomas, trečias namas nuo Bloor gt., 3 garažai. Skubus pardavimas.

St. Clair - Keele
Mašinų - carų taisymo garažas.

Roncesvalles - Queen
$7.000 įmokėti, 9 kambarių atskiras mūro namas, geros pajamos. Namas išmokėtas.

Lauder - St. Clair
$6.000 įmokėti, 12 kambarių, atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, 4 virtuvės, 3 prausyklos, mažais butukais, geras išnuomavimui, gražus kiemas ir garažas. Skubus pardavimas — išvyksta iš Kanados.

St. Clair - Albert St.
$3.000 įmokėti, 5 kambarių, gero mūro bangaliukas, mūro garažas, vand. alyva apšildomas, šoninis įvažiavimas. Skolų nėra, lieka vienas morgičius.

Glencairn - Marlee
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūro bangaliukas, alyva vandeniu apšildomas, didelis sklypas, geras susisiekimas.

Bathurst - Dundas
$4.000 įmokėti, 10 kambarių, alyva apšildomas. 2 augštų, prie gero susisiekimo, kambariai dideli. Geras kapitalo investavimas. Kaina tik $16.000.

Bloor - Spadina
$4.000 įmokėti, 16 kambarių mūro namas, alyva vandeniu apšildomas, garažas. Biznio namas. Kaina $17.500.

Turiu dideli pasirinkimą 6-7 kambarių, 2 augštų su 2 virtuvėm ir bangaliukų. Kainos nuo $12.000 — $21.000, labai gražių.

Dundas - Claremont
$900 įmokėti, naujai atremontuotas mūrinis, 6 kambarių namas su dviem virtuvėm. Kaina $11.900.

Bloor - High Park Ave.
$2.900 įmokėti, vienas atskiras morgičius balansui, labai geram stovy 7 kambarių namas, vandeniu šildomas, naujai išremontuotas. Pilna kaina tiktai $16.500.

Jane - Scarlet Rd.
3 metų senumo — dupleksas
$16.300 pilna kaina, 2 butai po 3 kambarius, 2 moderniškos virtuvės, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas.

High Park Blvd. - Parkside Dr.
Dupleksas — 12 kambarių
$4.000 įmokėti, mūrinis atskiras, dviejų didelių butų pastatas. Naujai išremontuotas, vandeniu alyva šildomas, dvigubas garažas. Visai netoli High Parko. Pasinaudokite reta proga. Pilna kaina tik $23.900.

Royal York Rd. - Dundas
Dupleksas — 5 metų senumo
$5.000 įmokėti, moderniškas mūrinis pastatas iš dviejų didelių butų po 5 kambarius. Dvigubas pristatytas garažas, augštas ir erdvus rūsys. Kiekvienas butas dabar nuomojamas po $150 mėnesiui. Labai arti apsipirkimo centro, gražiame Kingsway rajone.

Riverside Dr. - Bloor
$10.000 įmokėti, mūrinis 8 didelių kambarių, dviejų augštų su centriniu įėjimu namas, 3 prausyklos, 2 virtuvės, pristatytas apšildomas garažas. 280 pėdų sklypas atšlaitėje su labai puikiu vaizdu į Humber upės pusę. Namas, kurį įsigijus nebereikės galvoti apie kilnojimąsi.

Bloor - Kennedy Rd.
$8.000 įmokėti, puikus 7 kambarių atskiras namas, moderniška virtuvė, 2 moderniškos prausyklos, 2 kambariai rūsyje. Privatus įvažiavimas, garažas.

Mes turime didelį pasirinkimą bangalovų vienai šeimai arba su įrengtais butais rūsiuose nuomavimui, netolimuose vakarų Toronto priemiesčiuose. Labai prieinami įmokėjimai ir patogios išsimokėjimo sąlygos vienais valdiškais NHA morgičiais.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. LE. 4-8481
Namų tel. LE. 6-1410

T. STANULIS
1159 ST. CLAIR AVE. WEST
Įstaigos tel. LE. 7-2611
Namų RO. 6-0105 iki 12 v. nakties.

J. KUDABA
1159 ST. CLAIR AVE. WEST
Įst. LE. 7-2611. Namų RU. 3-2105

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

KANADOS SPORTO APYGARDOS ŽINIOS

Sausio 3 d. Prisikėlimo salėje buvo pravestos KSK krepšinio pirmenybės jaunučių klasėms: berniukams gim. 1944-46 m. ir mergaitėms gim. 1944-47 m. Abejose grupėse laimėtojais išėjo Aušros komandos.

Pirmenybėse dalyvavo Montrealio AV Tauras ir berniukų komanda, Toronto LSK Vytis su mergaičių komanda ir PPSK Aušra su berniukų ir mergaičių komandom.

Berniukų rungtynėse abi komandos pasirodė maždaug vienodo stiprumo ir iki pat rungtynių galo nebuvo aišku, kuri laimės. Pirmas puslaikis baigėsi 12:7 Aušros naudai; trečiam ketvirtyje vedė Tauras; pora minučių iki galo — skirtumas tik 1 metimo ir rungtynės baigėsi 24:21 Aušros naudai. Aušros komandoje žaidė: A. Slekys 1, A. Žaliauskas 13, G. Skrinskas 2, V. Janulevičius 1, L. Kriščiūnas, V. Rušas 1, V. Ruseckas 4, J. Genys, P. Kaizeris, R. Juknevičius, E. Ramanauskas ir R. Grigas 2. Tauro komandoje — Bertuška, Rupšys 6, Baršauskas 1, Navikėnas 3, Lukošius 1, Keturka 10, Bulota.

Mergaičių rungtynėse nuo pradžios iki galo aikštėje dominavo aušrietės. Pirmasis puslaikis baigėsi 25:3, o rungtynių gale aušrietės turėjo 58:9.

Aušros komandoje žaidė: A. Sapijonytė, A. Grigaitė 2, Z. Barauskaitė 16, I. Romanovaitė 11, E. Juozaitytė 17, M. Dunderaitė, J. Čeponkaitė 2, Ž. Greičiūnaitė 2, I. Gampaitė, D. Klimaitė 2 ir J. Gataveckaitė 6. Vyčio komandoje — V. Brynaitė 2, R. Renkauskaitė, J. Renkauskaitė, M. Švedaitė 1, T. Supronaitė 2, I. Jonynaitė 2, V. Žolpytė 2, Z. Žolpytė ir I. Kilotaitė.

Berniukų gim. 1946 m. ir vėliau teužsiregistravus tik 2 Aušros komandoms, rungtynės neįvyko. Mergaičių gim. 1942-44 m. rungtynės bus pravestos vėliau. Tinklinio pirmenybės irgi atidėtos vėlesniam laikui.

VYČIO ŽINIOS

Visuotinis susirinkimas įvyks kitą sekmadienį, sausio 17 d., 2 val. p.p. Lietuvių Namuose. Susirinkimo dienotvarkėj: valdybos pranešimai, statuto klausimas, valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai. Visų klubo narių dalyvavimas būtinas. Ten pat įvyks ir SLA jaunimo kuopos atstovo rinkimai.

KLK pirmenybėse jaunutės skaudžiai pralaimėjo Aušrai 58:9. Daugelis vytiečių atrodė kaip pirmą kartą aikštėje — trūko treniruočių. Žaidė: Brynaitė 2, R. Renkauskaitė, I. Renkauskaitė, Švedaitė 1, Supronaitė 2, Jonynaitė 2, V. Žolpytė 2, Z. Žolpytė, Kilotaitytė.

Stalo tenisо lygos turnyre Gvildys išsikovojo 1 vietą, finale, antrą kartą šiame sezone, įveikdamas dabartinį Kanados meisterį M. Marenko. S. Kasperavičiūtė sausio 16-17 d.d. vyksta Čikagon, kur tarpmiestinėse komandų varžybose atstovaus Torontą.

Visos treniruotės po švenčių vėl bus tęsiamos įprasta tvarka.

A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Sveikiname savo jaunuosius krepšininkus-kes apgynusius Kanados lietuvių krepšinio berniukų ir mergaičių klasių čempijonatus.

Šios savaitės rungtynės: Church lygos berniukams: antradienį, sausio 5 d. 7 v. v. mūsų salėje žais Aušra M. Bantam su St. Christ ir 7.15 v.v. Shaarei salėje — Aušra Midget su Shaarei; ketvirtadienį 7 v. v. mūsų salėje žais Aušra Bantam su St. Christ. Mergaičių Senior komanda šį antradienį 8 v.v. mūsų salėje žais draugiškas rungtynes su St. Cecilias. CYO lygos rungtynės prasidės sekančią savaitę.

Šį sekmadienį 12.45 val. p.p. mūsų salėje prasideda B-C lygos trečio rato rungtynės. Žais: Aušra - latviai ir Tridents - Andys. Aušros komandoje gal būt jau vėl matysime Vaičiulį.

Sausio 16 d. Aušros jauniai ir stalo tenisininkai vyks į Rochesterį. Vasario 6-7 d.d. Aušra praves KSA krepšinio pirmenybes vyrų ir moterų klasėms. Vasario 28 d. atvyks draugiškoms rungtynėms Čikagos Lituanica.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Rexdale rajone
$2-3.000 įmokėti, 6 ir 7 kamb. visai nauji bangalovai, kvadratinis planas, garažas su privačiu įvažiavimu, 25 metų NHA skola.

Bloor - Dovercourt
$2.500 įmokėti, rūkalų krautuvė su maisto baru, $850 savaitinė apyvarta, 8 metų nuomos sutartis. Būk pats sau bosas.

St. Clair - Lansdowne
$3.500 įmokėti, 6 kamb. naujas mūrinis namas, garažas, labai arti susisiekimo, viena atvira skola 10-čiai metų. Viso tiktai $65 mėnesiui, pigiau negu mokėti nuomą.

Windermere Ave. - Swansea
$4.000 įmokėti, 7 kamb. per 2 augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, mod. virtuvė, garažas, namas be skolų.

Jane - Baby Point
$4.300 įmokėti, 6 kamb, 4 metų senumo mūrinis namas, kvadratinis planas, modernus viduje, garažas su privačiu įvažiavimu, šeimininkas išvyksta, pilna kaina tiktai $15.700.

Bloor - Quebec Ave.
$5.000 įmokėti, 7 kamb. ir pusryčių kamb., šiurkščių plytų puikus atskiras namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, modernus dvigubas garažas, arti Bloor, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos.

Evelyn - Bloor
$6.000 įmokėti, 6 kamb. presuotų plytų, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu.

Indian Rd - Bloor
$5.000 įmokėti, 12 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 virtuvės, 2 vonios, vand. alyva šildomas, garažas su plačiu įvažiavimu, viena skola 10-čiai metų, puikus nuomavimui.

Swansea - Bloor
$6.500 įmokėti, puikus 6 metų senumo centrinio plano bungalow, puikiame Swansea rajone, išklotas kilimais, garažas su privačiu įvažiavimu, aplink gyvatvorės, 20 metų atvira skola.

Durie St. - Annette
$6.500 įmokėti, 6 kamb. šiurkščių plytų atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vand. alyva šildomas, 2 mod. virtuvės, dvigubas garažas, puikus namas, tinka nusipirkti dviem šeimom.

Runnymede - Bloor
$7.000 įmokėti, 11 kamb. per du augštus dupleksas, atskiras mūrinis pastatas, vand. alyva šildomas, modernus viduje, viena skola 10-čiai metų, garažai, maži mokėjimai.

Bloor - Runnymede
$8.000 įmokėti, 9 kamb. per 2 augštus, puikių šiurkščių plytų, atskiras namas, 2-4 dalių vonios, 2 mod. virtuvės, žaidimų-poilsio kamb. rūsy, vand. alyva šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu. Vienas iš puikiausių namų High Parke. Daugiau tokių nebestato. Jei nenori pirkti, nors pažiūrėk. Visai arti Bloor.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai!
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu prideti $1. Moterims iki 35 m. amž., tarpininkavimas VELTUI.

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.

VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.

V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.

Telef. HI. 7-1601
Toronto

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 3-1435
BR. STONČIUS

PADAROMI minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina. Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981

Berlynas. — Lapkričio mėn. iš rytų zonos į vakarų Berlyną atbėgo lygiai 6.500 žmonių — veik 2.000 mažiau kaip spalio mėn.

Joseph A. PETERS Ltd.
REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST **TELEFONAS LE. 2-3321**

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais. 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 **Namų tel RO. 2-5543**

Collingwood, Wasagos ir Stayner
apylinkėse ūkių-farmų, vasarnamių, garažų, gazolino stočių ir kito nekiln. turto pirkimo-pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS
Dėl informacijų rašykite: V. Butrimas, Box 83, Collingwood.
Skambinkite: 62 W 2 Collingwood.
GEO. HUNT REAL ESTATE
128 Hurontario Str.
Collingwood, Ont.

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Vaistai Lietuvon!
IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIUSKITE SAVO GIMINĖMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visa informacijos veltui.
WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

Žmonės, kurių niekas negirdi

AKLO LIETUVIO VARGAI NORVEGIJOJE

Gal kaikam ir keista atrodys, kodėl šį savo straipsnį taip pavadinau, bet tikiu, kad perskaitę supras, jog kitaip jo negalima pavadinti ir atleis man, jei ras čia trūkumų.

Nenoriu nieko nustebinti savo šiuo straipsniu, tik nors trumpai nušviesti savo ir kitų svetimšalių gyvenimą Norvegijoje, kuris yra tikrai nepavydėtinas, nes čia svetimšaliai nelaikomi žmonėmis.

Mes kreipiamės visur, kur tik galima, prašome visų, kur prieiname, bet, deja, mūsų niekas negirdi ir niekas neišklauso, lyg mes tai visa kalbėtume vėjui.

Aš esu aklas ir mano padėtis nelengva, o taip pat ir kitų, kurie gyvena kartu su manimi, o ypatingai čia Norvegijoj, kur mes lakomi kaip bepročiai.

Į Norvegiją atvykau 1950 m. kovo 2 d. padedant norvegų organizacijai, kuri norvegiškai vadinasi "Det Norske Flitlings Rodia", o lietuviškai būtų "Norvegų organizacija padėti pabėgėliams". Aš ir kiti aklieji atvykome iš Vakarų Vokietijos, Nonstat, Schleswig Holstein, kur buvo anglų įsteigta aklųjų mokykla svetimšaliams.

Neminėsiu visų smulkmenų, kaip mus priėmė norvegų komisija ir kaip vyko kelionė, bet kuomet pasiekėme tikslą, iš karto labai nusivylėme. Mus apgyvendino sename viešbutyje, kuris kadaise buvo skirtas turistams, bet jau baigė griūti. Maistas buvo labai menkas, ryte sausa žuvis, pietums su bulvėmis, o vakare su duona. Prie tokio maisto nepratę visi sirgome, bet reikėjo valgyti, ką davė, nes kiekvienas, nors ir labai blogoje padėtyje, vis viena nori gyventi.

Gavome vieną drabužių pamainą ir tuos teko dėvėti beveik dvejus metus, kol suplyšo ir kol mes ten gyvenome. Jie tapo net sunkūs nuo neskalbimo, bet, deja, jų pakeisti niekas negalvojo.

Mes čia buvome trys lietuviai ir daug kitų tautybių. Kadangi gyvenimas darėsi nepakenčiamas, pradėjome prašyti, kad grąžintų atgal į Vokietiją. Nors daug kartų prašėme, mūsų prašymas nebuvo išklausytas.

Tada aš sugalvojau parašyti į Amerikos lietuvių laikraščius ieškodamas pagalbos. Aš esu ir būsiu amžinai dėkingas toms lietuvių šeimoms, kurios iš Amerikos man padėjo drabužiais, maistu ir pinigais. Tikrai galiu tvirtinti, kad tik jų geros širdies dėka aš išsilaikiau iki šiai dienai.

Mūsų dienos vis blogėjo. Jei kas nueidavo į raštinę ko paklausti, niekur jokio atsakymo negaudavo, o pasakydavo, kad esi kvailas ir čia niekas neturi reikalo su tavim kalbėti. Netrukus apylinkėje pasklido gandai, kad turistų viešbutyje apgyvendinti nenormalūs žmonės, su kuriais negalima kalbėtis, ir mums buvo uždrausta išeiti iš rajono. Buvome laikomi kaip belaisviai. Man esant vokiečių kalėjime su manimi taip žiauriai nesielgė, kaip čia Norvegijoje.

Artinosi pirmosios Kalėdos. Norvegų globos organizacija paskelbė per radiją visai tautai, prašydama kiek galint paaukoti Norvegijoje esantiems pabėgėliams, ypač akliesiems. Norvegų žmonės tikrai nuoširdžiai aukojo ir buvo surinkta apie 150.000 kronų. Mes džiaugėmės, kad ir mums bus nors keletas šviesesnių dienų, bet, deja, skaudžiai apsirikome.

Organizacijos pareigūnai, išmokėjo savo tarnautojams dvigubas algas, kas liko teko vyriausiems mūsų globėjams, o mes kiekvienas gavome po pusę butelio alaus Kalėdoms ir šiek tiek geresnius pietus — buvo gabaliukas sudžiūvusios mėsos.

Po Kalėdų maistas dar pablogėjo ir žmonės nežinojo ką daryti. Vienas jaunas ukrainietis išėjo iš proto, kitas pasikorė, parašydamas laišką, kad negalįs pernešti viso to, kas vyksta čia. Vėliau dvi moterys, jugoslavė ir čekė, irgi išprotėjo.

Aišku, norvegų globos draugija pasauly įsigijo labai gerą vardą paimdama pas save aklus, sergančius džiova ir kitus invalidus, bet kaip jie juos laiko, atrodo, pasaulis nieko nežino.

Po didelių pastangų ir nuolatinio kreipimosi, man pagaliau pavyko įstoti į aklųjų mokyklą, kur išmokau minkštų baldų apmušimo darbą. Jis man labai patiko ir mokyklą baigiau labai gerai. Deja, ją baigęs vėl patekau į sunkumus, nes gauti kur nors darbą neįmanoma.

Dar man tebesant aklųjų mokykloje, visiškai suplyšo kelnės, taip, kad jau jas atsisakė taisyti. Aš nuėjau pas mūsų globėjus prašyti kitų, bet buvau išjuoktas ir išvytas vieno tarnautojo, kuris taip man kalbėjo:

"Juk tu žinai, kad esi aklas. O aklas tai ne žmogus, jam kelnės nereikalingos. O, be to, juk esi aklųjų mokykloje, ten visi akli. Jei neturi kelnių, gali eiti tik su apatinėmis, o baigęs darbą sėdėk kambaryje ir nereikės kelnių. Aš tau sakau, kad aklas yra ne žmogus ir jam nieko nereikia".

Nieko daugiau negalėjau pasakyti ir išėjau, o iš mano aklų akių veržėsi ašaros. Išėjus prie manęs priėjo vienas norvegas, su kuriuo kartu mokiausi. Jis dar truputį matė ir klausė manęs, kas atsitiko. Kuomet aš jam pasakiau, jis nusiminęs paklausė manęs, kokia mano nuomonė apie norvegų tautą. Aš jam atsakiau, kad mes esame išjuokiami ne visos norvegų tautos, o tik paskirų asmenų.

Vieną kartą pas mus atvyko kokia tai ponia Lyjonas, kuri buvo vyriausia mūsų globėja. Kada mes norėjome su ja kalbėtis, ji atsisakė ir po poros savaičių išvyko į Ameriką prašyti paramos mums. Po kiek laiko vienas estas, kuris dar šiek tiek matė, atsinešė norvegų laikraštį, kuriame buvo rašoma, kaip ji apie mus gražiai pasakoja Amerikoje.

Čia buvo mūsų dvylikos tautų žmonės ir visi pradėjo rašyti į savo tautų konsulatus ir visur, kur tik žinojo, bet, deja, niekas neatsiliepė, ir tik po ilgo laiko paaiškėjo, kad visi tie laiškai nepasiekė tikslo — buvo surinkti mūsų globėjų ir, žinoma, sunaikinti.

Baigus aklųjų mokyklą pradėjau ieškoti darbo, bet tai nebuvo taip lengva kaip maniau. Tik maždaug po pusės metų priėmė į aklųjų dirbtuves, bet mokėjo labai mažai — vos po tris kronas į valandą, tai maždaug kaip Lietuvoje buvo penki centai ar gal dar mažiau, bet ką gi galėjau daryti? Gyventi norisi, reikia griebtis ko nors. Bet kai negalėjau iš to pragyventi, vėl kreipiausi į mūsų globėjus, kad duotų geriau apmokamą darbą. Deja, jie vėl mane tik išjuokė ir sakė, jei neturi kuo mokėti už butą, gyvenk ant gatvės, nes mums nerūpi kokie nors nenormalūs svetimšaliai.

Taikrai skaudu, kad tauta, kuri sakosi kovojanti prieš tuos, kurie skriaudžia nelaimingus pabėgėlius, gal tik dėl pasaulio akių paima juos, o paskiau elgiasi kaip su šunimis ir meta į gatvę.

Šiandien, t.y. 1959 m. spalio 23 d., norvegai pradėjo pabėgėlių šelpimo metus ir šaukia per radiją, kad žmonės aukotų pinigus. Bet, kaip jie juos šelpia, tikiu, bus aišku tiems, kurie skaitys tai ką aš čia rašau. Jie mūs meta į gatvę kaip šunis, grasina Rusų ambasada ir visu kuo tik gali. Paėmė mus iš malonės, žadėjo duoti išlaikymą kaip ir saviems aklieims, gi dabar stumdo vienas nuo kito, o mūsų balso negirdi niekas.

Nežinau, kuo baigsis mano gyvenimas. Iš darbo atleido, iš ko gyventi nežinau, ir kur kreiptis, jei visur atsako, kad aklas esi ne žmogus.

Tik dabar man paaiškėjo, kad Norvegijoje yra dvi rūšys aklųjų, tai dideli aklieji ir maži aklieji. Dideli aklieji daro balius, kurie kainuoja iki 40.000 kronų, o maži aklieji neturi ko valgyti.

Aš buvau Vokietijoje kalėjime, anglų nelaisvėje Belgijoje, bet tokių žmonių kaip čia, mus globojančioje organizacijoje, niekur nesutikau.

Kas skaitysite šiuos mano žodžius prisiminkite, kad Norvegijoje yra žmonių, kurie saukiasi pagalbos, bet niekas jų negirdi. Aš nekaltinu norvegų valdžios. Ji čia nekalta. Jei ji mus būtų paėmusi, tikrai būtų geriau. Kuriuos čia atvežė per Raudonąjį Kryžių, tie gyvena visai žmoniškai.

Noriu, kad pasaulis žinotų, kaip gyvena tie, kurie yra "Det Norske Flitlings Rodia" globoje. Ji siunčia nemažai pinigų į kitus kraštus, deja, nemato, kaip gyvena tie, kurie yra pas juos.

Ne kartą kyla mintis važiuoti į Lietuvą, bet ką rasiu ten, irgi niekas nežino, o nors ir aklas, bet noriu gyventi taip, kaip ir kiti žmonės, nors mus čia pavertė ne žmonėmis mūsų globėjai.

Norėčiau, kad šie mano žodžiai pasiektų mūsų tautiečius. Gal nors vienas kitas atjaus tuos, kurie kenčia ne tik čia Norvegijoje, bet ir visame pasaulyje, ir jei nors vienam bus ištiesta pagalbos ranka, tikiu, kad mano šauksmas bus ne veltui.

Jei kas iš tautiečių norėtų ir galėtų man parašyti, aš mielai atsakysiu, nes rašyti galiu mašinėle. Jei kam būtų įdomu gauti daugiau žinių apie mane ir kitus aklusius Norvegijoje, aš mielai suteiksiu, kiek mano sąlygos leis.

Jonas Eidukaitis,
Neuberg gt. 31, Oslo, Norway.

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telef. LE. 1-4605

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statybomis.

BLOOR - OSSINGTON, $3.000 įmokėti, 6 kambarių, pusiau atskiras, mūrinis, alyva apšildomas, garažas, vienas morgičius balansui.

ST. CLAIR - GLENHOLME, $6.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, mūrinis namas, garažas, privatus įvažiavimas, alyva apšildomas, netoli susisiekimo ir mokyklos.

SWANSEA - ELLIS PARK RD., $7.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras, kvadratinio plano, gražus kiemas, garažas, vienas morgičius 10-čiai metų.

HIGH PARK - ANNETTE, $5.000 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis, geras pajamų namas, alyva apšildomas, netoli krautuvių ir susisiekimo.

JŪSŲ PATARNAVIMUI SKAMBINTI:

J. GUDAS - namų tel. RO. 6-8096

SHORTILL & HODGKINS LIMITED Realtors

3269 BLOOR ST. W., TORONTO - - - BE. 3-3263

BLOOR - JANE. $22.900. Atskiras namas, šiurkščių plytų, 6 dideli kambariai, kvadratinio plano, karšto vandens alyvos šildymas, 2 modernios vonios ir žaidimų kambarys rūsyje. Privatus įvažiavimas, garažas.

BLOOR - SIX POINTS. $15.500 pilna kaina šiam 6 kambarių, šiurkščių plytų namui, maždaug 8 metų senumo. Moderni virtuvė, alyva šildomas, privatus įvažiavimas, netoli susisiekimui autobusas ir krautuvės. Savininkas išsikelia. Užimti galima kiekvienu laiku.

1½ metų senumo, 6 kambarių bungalow, statytas pagal užsakymą vienam AVRO dr. inžinieriui, netoli Weston, prie upelio. Visapusiškai modernus, "Thermophane" langai, karšto vandens "Perimeter" šildymas. **Kaina $22.700.** Užimti galima vasario mėn. pradžioje.

SHORTILL and HODGKINS LTD. REALTORS firma yra pasižymėjusi geresnių namų pasirinkimu su geresnėmis išmokėjimo sąlygomis.

Dėl šių ir kitų nuosavybių norėdami pirkti ar parduoti skambinkite GEO KARALIUI. Telefonai: įstaigos BE. 3-3263, namų LE. 2-8146.

MORKIS A. J.
Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų BE. 3-5996

BLOOR - DUFFERIN
$2.500 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių, 2 modernios virtuvės ir dvi vonios, dvigubas garažas, didelis sklypas, geras morgičius. Kaina $16.900.

JANE - BLOOR
$4.500 įmokėti, atskiras, 7 kambarių per 2 augštus, 2 modernios virtuvės, vandeniu ir alyva šildomas, garažas, 10 metų morgičius. Kaina $21.000.

KEELE - WESTON ROAD
$1.000 įmokėti, gerų plytų, pusiau atskiras, 2 virtuvės, išilginis koridorius, naujas alyvos šildymas, didelis kiemas, dvigubas garažas, galimybė pristatyti krautuvę. Kaina $13.900.

10 AKRŲ ŽEMĖS
$4.000 įmokėti, 21 mylia nuo Toronto, prie Milton miesto ir ½ mylios nuo 401 plenoto, lygi ir sausa žemė, frontas prie Baseline. Tinkama sklypams. Kaina $8.000.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome kreiptis mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom morgičius - paskolas.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Ken WILES
REALTOR LTD.
1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)
Telefonas LE. 7-3173
Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Parkdale
$1.000 įmokėti, 9 kambarių atskir. namas, 2 virtuvės, dvigubas garažas. Prašo $14.000.

Eglinton - Oakwood
$2.000 įmokėti, 6 kambarių rupių plytų, atskiras, 2 virtuvės, naujas alyva šildymas. Garažas

West Toronto
$2.500 įmokėti, 6 gražių kambarių, mūrinis, 2 vonios, mod. virtuvė, naujas gazo šildymas, 20 metų morgičius. Skubus pardavimas.

Indian Rd. - Annette
$3.000 įmokėti, 7 kambarių, mūrinis, atskiras, 2 virtuvės, alyva šildomas, vieta garažui, savininkas pirko kitą namą, turi būti skubiai parduotas. Prašo tik $16.500.

Annette - Windermere
$3.500 įmokėti, 6 kambarių, mūrinis bangalovas, gražus kambariai, moderni virtuvė, naujas alyva šildymas, šoninis įvažiavimas, garažas. Prašoma kaina žema.

Bloor - Runnymede
$5.000 įmokėti, 7 kambarių per 2 augštus, atskiras, mūrinis, moderni virtuvė, naujas alyva šildymas, garažas ir vienas 10-čiai metų atviras morgičius.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, 6 dideli kambariai, rupių plytų, atskiras, moderni virtuvė, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, arti susisiekimo.

Clendenan - Bloor
$6.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras, mūrinis, 2 virtuvės, garažas ir įrengtas rūsys.

Howard Park - Roncesvalles
$6.000 įmokėti, 9 dideli kambariai, atskiras, mūrinis, gražių plytų, 3 virtuvės, 2 vonios, vandeniu alyva šildomas, dvigubas garažas, arti susisiekimas ir krautuvės.

Oakwood - St. Clair
$8.000 įmokėti, 8 kambarių per 2 augštus, atskiras, labai gražus, didelis sklypas, dvigubas garažas. Pasiteiraukite.

Eglinton - Dufferin
$10.000 įmokėti, 14 kambarių, naujas tripleksas, moderni statyba, vandeniu alyva šildomas, arti krautuvių, šiuo metu visas išnuomotas.

Quebec - Annette
$10.000 įmokėti, 16 kambarių tripleksas gražios ir modernios statybos. Arti mokyklos, krautuvių ir susisiekimo. 15 metų morgičius. Vertas dėmesio.

S. JOKUBAITIS
PARŪPINU MORGIČIUS
Telef. LE. 7-3173 - - - LE. 7-3173

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO Telefonas LE. 1-1432 buto tel. LE. 1-4704

. . ĮVAIRENOS . .

Tikra apgavystė

Vienos filmų žvaigždės namuose, Hollywoode, viešnia pasakoja kitai:

— Žinai, tas senas milijonierius begėdiškai apgavo tą vargšę Žitą, kuri neseniai atvyko ir vaidina menkas roles.

— O kokiu būdu ją apgavo?

— Nelaiminga mergaitė! Pasakė jai, jog yra 79 metų amžiaus ir turi silpną širdį, o paskiau, kai vedė ją, pasirodė, jog jis yra tik 60 metų ir sveikas kaip arklys.

Ji žino . . .

— Jūs, modernių laikų merginos, visai nenusimanote apie naminius darbus, — skundėsi diedukas. — Pavyzdžiui tu, Magdute, tikrų tikriausiai nežinai kam reikalinga adata.

— Ach, jūs senieji, esate pilni visokių įtarimų! Adata juk įdedama į gramafoną.

Našlaitis

Teismas svarsto bylą nusikaltėlio, kuris nužudė savo tėvą ir motiną. Prieš išeinant pasitarti dėl sprendimo, teismo pirmininkas kreipiasi į kaltinamąjį:

— Kaltinamasis, tamstai priklauso paskutinis žodis. Ar turi dar ką pasakyti?

— Ponai teisėjai, pasigailėkite našlaičio! — pasako kaltinamasis ir atsisėda.

Išgyventas paaiškinimas

Vaikas okupuotoj Lietuvoj:

— Tėveli, pasakyk man, kas yra kapitalas ir darbas. Aš tuos žodžius nuolat visur girdžiu, bet nežinau jų prasmės.

— Gerai, tuoj paaiškinsiu. Kai paskutines kapeikas atiduodame valstybės paskolos priverstiniems lakštams išpirkti, yra kapitalas. O kai už išdirbtus darbadienius reikia atsiimti patį menkiausią visame pasaulyje gaunamą uždarbį, yra darbas kapitalistams iki šeimos badu išmarinimo.

Tų tai nepasitaiko

— Sovietų spauda skelbia, kad pas juos kas antras žmogus turi savo einamąją sąskaitą banke.

— Galbūt, bet praktikoje teko susitikti vis tuos pirmuosius, o antrųjų nepasitaikė . . .

Pėstininkų vardu

— Aš autobiliui padangas renku kuo kiečiausias.

— O aš priešingai—kuo minkščiausias.

— Tai kokio tipo tavoji mašina?

— Neturiu jokios. Kalbu pėsčiųjų vardu . . .

Naudingas sapnas

— Pereitą naktį sapnavau, kad man nupirkai naują kepuraitę, — sako žmona.

— Tai pirmas toks įvykis, man nieko nekainavęs, — apsidžiaugė vyras.

"MES NESIKIŠIM . . ."

Ištarus šiuos du žodelius 1956 m. rudenį, spaudos konferencijoje JAV prezidentui D. Eisenhoweriui, buvo vėl užparduota Vengrijos dideliu ryžtu atkovota laisvė ir pasirašytas žiaurus mirties sprendimas tūkstančiams Vengrijos kovotojų. Tai buvo gal pats nelemčiausias momentas visoj JAV-bių istorijoj. Tik šiandien dar niekas nesiryžta apie tai balsiai prabilti. Reikia manyti, ateis laikas ir prakalbės netik visas pasaulis, bet ir pačios JAV, kai pamatys, kad tai buvo fatališki žodžiai.

Kokios nuotaikos tada buvo už geležinės uždangos?

Geležinė uždanga ir šiandien tebėra uždara ir kietai praleidžianti žinias. Vienok tų žinių į laisvąjį pasaulį visdėlto prasmunka. Teigiama, jog 1956 m. rudeniop, išsivyščius Vengrijos sukilimui, Maskva tiesiog buvo netekusi žado ir nebežinojo ką daryti. Jau buvo norima visiškai paleisti vadžias Vengriją galutinai nurašant "į nuostolius", žvalgytasi tik, kaip išgelbėti likusią raudonosios imperijos dalį . . .

Visi, kurie sekė anuometinius įvykius, tiesiog stebėjosi: kaip gi tenai yra, kad Vengrija jau beveik laisva ir jos premjeras Imre Nagy skelbia neutralumą į Rytus ir į Vakarus, o Maskva vis dar tyli, jokių žygių nedaro . . .

Ištikrųjų ji būtų ir tylėjusi. Kremliaus planuose Vengrija jau tikrai buvusi nurašyta "į nuostolius", nes Maskva labai bijojo JAV-bių įsikišimo. Ji begaliniai įtemptai stebėjo ir klausėsi, ką Vašingtonas pasakys. Na, ir išgirdo "Mes nesikišim . . ." Šie JAV-bių prezidento žodžiai, kaip jau minėta, buvo pasakyti nelemtu laiku įvykusioj spaudos konferencijoj. Kad būtų toks klausimas neiškilęs ir tie žodžiai nebūtų buvę pasakyti — jei būtų buvę nutylėta dar buvo vilties, kad Maskva labai aktyviai, su didžiule jėga — nesikiš į Vengrijos įvykius . . .

Po tų nelaimingųjų žodžių sekė labai aktyvus Maskvos įsikišimas į Vengrijos įvykius ir raudonosios imperijos gelbėjimas. Prieš pusiau beginklius Vengrijos laisvės kovotojus Maskva pasiuntė net 4.000 tankų! Tokią jėgą pasiuntus ir į stipriai ginamas pozicijas būtų galima tikėtis pergalės. Vargu ar taip būtų įvykę, jei JAV prezidentas būtų taręs tik labai logišką įspėjamą žodį: "Jūs nesikiškit ir mes nesikišim" . . . .

"Mes nesikišim . . ." Su šitokiom deklaracijom JAV-bių prezidentui nebūtų sunku išduoti ir išparduoti netik likusiąją laisvą pasaulį, bet ir pačias JAV-bes . . .

Kas tuome dėjosi pavergtoje Lietuvoje?

O gi taip pat buvęs begaliniai didelis sumišimas. Emgebistai ir visa vadinamoji "Tarybų Lietuvos vyriausybė", esą, buvo visiškai netekę galvų. Vėlyvą rudenį, dar Vengrijos įvykiams tebevykstant, ypač Vėlinių proga Vilniaus Rasų ir Kauno kapinėse pasireiškusios studentų ir kitų vilniečių bei kauniečių demonstracijos. Iš kapų jie ėję gatvėmis giedodami Lietuvos himną ir nešdami nepriklausomos Lietuvos vėliavas bei greitomis padarytus plakatus, reikalaujančius Lietuvai laisvės . . .

O kas svarbiausia — niekas jų eisenų nestabdė ir jokios intervencijos nedarę. Emgebistai tūnoję savuose butuose ir gatvėse visiškai nesirodę, tardamiesi, jog jau griūva komunizmas visam pasauly. Kiti, netgi augšti komunistų ir MGB pareigūnai, skubėję ieškoti paramos ir užtarimo pas tuos, kurie tikėjosi, būsią atsakinguose postuose komunizmui griuvus. Raudonųjų ir jų simpatikų jau buvę pasiruošta lygiai tokiam bėgimui, koks buvo 1941 m. Žodžiu, raudonieji tuomet Lietuvoj buvę didžiausioj panikoj. Žinoma, tas pats buvo ir kitur: Balkanuose, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rytų Vokietijoje ir kitur . . .

Ir kas jų nuotaikas ir padėtį išgelbėjo? Gi JAV-bių prezidentas Eisenhoweris savo "Mes nesikišim . . ." Pr. Alšėnas.

Kalbant apie Bendruomenės veiklą

(Atkelta iš 3 psl.)

Šis nuostatas buvo primtas, kai dar neturėta Bendruomenės veiklos patyrimo ir nežinota aiškiai atskirų B-nės organų funkcijų. Jis buvo gyvenimui netikęs. Tai parodė praktika. Dauguma apylinkių netik to procento nemokėjo, bet ir iš viso Kr. Valdybai nieko nedavė. Galima sakyti Krašto Valdyba laikėsi tik Toronto, Hamiltono ir Sudburio apylinkių lėšomis. Apylinkės neturėjo didelio noro lėšas rinkti, nes žinojo, kad jų didesnę pusę reiks atiduoti Kr. Valdybai.

Toronto apyl. taryba, atsižvelgdama į šią nenormalią padėtį, 1957 m. nutarė Kr. Valdybai mokamą dalį sumažinti iki 20%. Kai tas reikalas buvo pateiktas Kr. Tarybai patvirtinti, p. Meilus, neisigilinęs į reikalą, griežtai pasisakė prieš pakeitimą ir su mažesniu neužinteresuotų apylinkių pagalba šį netikusį nuostatą paliko nepakeistą. Tokiu būdu ir didžiosioms apylinkėms, kaip Toronto ir Hamiltono, atėmė norą lėšas rinkti.

Paskutiniame Krašto Tarybos posėdyje Montrealyje p. Meilaus pasiūlytas ir priimtas nutarimas, kad ateityje ruošiamų Lietuvių Dienų 50% pelno gauna Kr. Valdyba, yra taip pat neapgalvotas ir Bendruomenės pagrindus žlugdas žygis. Šiuo atveju galima visu 100% pritarti p. K. Barono pasakymui, kad "Kanados Lietuvių Diena jau palaidota" ("TŽ" Nr. 51, 1959 m.).

Gali kam kilti klausimas, kaip Kr. Taryba gali Bendruomenei nenaudingus nutarimus priimti? Reikia pasakyti, kad mūsų Bendruomenės organizacija yra labai panaši į Lietuvoje veikusių savivaldybių organizaciją. Kr. Valdybos pirmininkui yra taip lengva bet koki nuostatą pravesti per Krašto Tarybą, kaip Lietuvoje apskrities viršininkui buvo lengva pravesti savo pageidavimus per apskrities tarybą, kuria sudarė taip pat rinkti atstovai ir valsčių viršaičiai. Apskrities viršininkui, kuris buvo r apskr. valdybos pirmininkas, užtekdavo tik griežtai pakalbėti ir jo projektai buvo priimami be kalbu. Tokios taktikos laikėsi ir buv. Kr. Valdybos pirmininkas. Dėl to jam nesunku buvo betkokiuo klausimu gauti Tarybos pritarimą. (?! Red.).

Nežiūrint nuomonių skirtumo Bendruomenės lėšų ir ūkiškais reikalais, buv. pirmininkas turėjo eilę geru privalumų ir autoriteto vadovauti Bendruomenei. Būdamas nepartinis, nemėgo ir neleido partinėms tendencijoms Bendruomenėje reikštis. Daugiau savo dėmesio ir pastangų buvo nukreipęs į Bendruomenės reprezentacijos ir Lietuvos laisvinimo politinius reikalus. Šioje srityje turėjo daugiau patyrimo ir sugebėjimo. Mokėdamas gerai anglų kalbą žodžiu ir raštu, pats redagavo laiškus ir memorandumus Jungtinių Tautų delegatams, ministeriams pirmininkams, partijų lyderiams ir pan. Daugelį raštų pats mašinėle perrašydavo ir išsiųsdavo.

Galėdamas laisvai reikšti savo mintis anglų kalba, Vasario 16 švenčių progomis pasakydavo kalbas angliškai supažindindamas kanadiečių viršūnes su Lietuvių Bendruomenės ir naujųjų kanadiečių siekimais. Pirmininkaujant tris metus iš eilės ir keičiantis Kr. Valdybos narių sąstatui, visas darbas ir rūpesčiai, kiek jų buvo, gulėdavo daugiausia ant pirmininko pečių ir jis tą naštą nešė, žinodamas, kad visuomenės darbas nėra dėkingas, bet yra 'kažkas, kas mus įpareigoja".

Taip, mes įpareigoti dirbti. Bet kas iš to darbo. Geležinis Fondas palaidotas, Lietuvių Diena palaidota, po metų, kai Montrealiui atsibos, gali būti ir Krašto Valdyba palaidota.

Tikroji ir reali Bendruomenės veikla ir yra toji, kurią daugeli kartų nurodė ekonomistas ir kooperatininkas J. Strazdas, būtent: įsigyti lietuviams kuo daugiau visuomeninio turto, kuris duoda pelną, kaip namai, ūkiai, bankai, apdraudimo draugijos ir t.t., o kad to pasiektume, reikia visuomeniška piniga taupyti ir "kišti po šieniku". Pinigai yra didelė jėga, kai jie surenkami į vieną vietą.

P. Lelis.

Privati seklių armija

Prieš 50 metų William J. Burns įkūrė JAV Tarptautinę Seklių Agentūrą. Tai savotiška privati policija, nūdien jau turinti 12.000 narių ir 140.000 kortelių kartoteką su tiksliomis žiniomis apie viso pasaulio didžiuosius nusikaltėlius - banditus, klastotojus bei apgavikus. Turi taip pat moderniausias mokslines laboratorijas.

Ji kasmet gauna apie 5.000 bylų išaiškinti. Imasi visokiausių bylų, išskyrus skyrybines, šnipinėjimo ir politines. Kartais aiškinimas ilgai užsitęsia, bet agentūra savo darbo niekad nenutraukia, kol neišaiškina. Vieną klastotoją agentūros žmonės sekė net 36 metus, kol pagaliau gavo pakankamai įrodymų nusikaltėliui suimti.

Agentūros svarbiausias klijentais yra didžiosios kompanijos, kaip General Motors, General Electric, Standart Oil ir pan., o taip pat didžiųjų priėmimų rengėjai. Tokių priėmimų metu Burnso agentai turi apsaugoti didžiuosius žmones ir ponių iškeltas viešumon brangenybes. Dėl to didžiųjų svečių palydovų tarpe visada būna nemažai agentų.

Agentūra visada turi seklių, kalbančių visokiausiomis pasaulio kalbomis, elegantiškų salionų prašmatnuolių. Vieni jų pasirodo kaip kurjeriai, virėjai ar šoferiai, rūbininkai, gydytojai, profesoriai ir t.t. Daugelis jų sugebės paleisti traukinį ir nuvažiuoti, kur reikia, valdyti lėktuvą, universitete paskaityti paskaitą iš elektronikos, o konservatorijoje apie Chopino preliudus. Jie tokiems darbams neišmokomi, bet suverbuojami iš tokių specialistų, žinoma, atrandant jų tarpe neramias sielas, negalinčias vesti ramų gyvenimą.

Londonas. — Čionykštis strateginių studijų institutas paskelbė sovietinių raketų bazių sąrašą. Jų yra visas šimtas, daugiausia Rytų Vokietijoje ir satelitiniuose kraštuose. Vakariečiai tokių bazių Vak. Europoje teturi 7.

Paieškojimai

Grinkevičiūtė Ona, duktė Silvestro ir Rozalijos, kilusi nuo Panevėžio, Kanadoje gyvenanti seniai, prieš keletą metų gyveno Calgary, Aberta, yra vienuolė ar gailestingoji sesuo, prašoma atsiliepti ar pranešti: "Tėviškės Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada.

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

DĖMESIO! DĖMESIO!
Taisau visų rūšių Televizijas, namų ir auto radijas
Darbas sąžiningas ir garantuotas. AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Telefonas RO. 6-4063

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priima ligonius
Pirmadieniais — šeštadieniais.
KETVIRTADIENIAIS UŽDARYTA

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
•
Sav. D. KAUNAITĖ

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 V. Semaška

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL. DUDA

Kitą šeštadienį, sausio 16 d., Prisikėlimo parapijos salėje "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" TRADICINIS METINIS

• Meninė programa • Gausus bufetas • Loterija.

Meninę programą išpildys Toronto Vyrų Kvartetas, vadovaujamas muz. St. Gailevičiaus.

SPAUDOS BALIUS

Visiems smagu ir sotu. Pradžia 7.30 val. vak. Įėjimas $1.50. Studentams $1.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Praėjusiais 1959 metais parapijos bažnyčioje buvo 57 krikštai, 31 jungtuvės, 11 laidotuvių. Pirmąją Komuniją priėmė 29 vaikučiai, septyni asmenys perėjo į Kat. Bažnyčią. Parapijos kunigai 68 seneliams pagelėjob gauti senatvės pensijas ir pagelbėta tautiečių reikaluose įvairiose kanadiečių įstaigose.

— Šį sekmadienį, šventosios Šeimos šventėje, pamokslai kun. P. Ažubalio. Apibūdinant medžiaginę parapijos padėtį išleidžiamas specialus biuletenis, kuriame išsamiau apibūdinami parapijos gyvenimo ryškesni momentai.

— Gražiai praėjo Kalėdų ir Naujųjų Metų šventės. Nuoširdžioje dvasioje praėjo parapijos salėje N. Metų sutikimas, o N. Metų dieną eglutė, sutraukusi gražų būrį vaikučių ir juos palydėjusių tėvų.

— Tikybose pamokos vaikams po Kalėdų atostogų pradedamos šį sekmadienį, sausio 10 d., 12 val. muzikos studijoje. Susitarus su Nekalto Prasidėjomo seserimis, pamokas ateityje praves seselės.

— Šią savaitę vizituojamos šios gatvės: Edna, Chelsea, Alpine, Dorvale, Prince Rupert, Wanda, Jerome, Abbott, Kenneth ir Bread gatvės.

— Parapijos choras, vadovaujamas muz. S. Gailevičiaus, praėjusį sekdamienį pradėjo repetuoti naujas lotyniškas Mišias. Choras, tiek žmonių skaičiumi, tiek savo pajėgumu pamažu išauga į rimtą meninį vienetą. Šį šeštadienį, sausio 9 d., vakare parapijos salėje choristams pagerbti daroma parapijos vaišės.

— Sutuokta: Vytautas A. Mickevičius ir Zuzana E. Allworth.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, sausio 10 d., per 9, 10, 11 ir 11.30 val. Mišias kleb. T. Placidas darys metinį pranešimą apie parapijos finansinius reikalus. Kurie dalyvauja salėje laikomose Mišiose, prašomi susirinkti ne 11.30 val., bet 11.15 val., nes maždaug tuo laiku bus pradėta bažnyčioje daromo pranešimo transliacija. Mišios salėje prasidės po pranešimo.

— Praėjusį sekmadienį klebonas padarė išsamų pranešimą iš praėjusių metų parapijos religinės, pastoracinės, karitatyvinės ir tautinės veiklos. Veikimo ydos ir nedatekliai buvo atvirai iškelti ir siūlyti būdai trūkumus pašalinti. Taip pat užtarnautai pasidžiaugta dideliais įvairios veiklos laimėjimais, kurios taip gausu įvairiose šakose.

— Per 1959 m. Prisikėlimo parapijoje palaidota 7 asmenys, sujungta 12 porų, pakrikštyta 82 vaikučiai, Pirmos Komunijos priėjo 81 ir Sutvirtinimo sakramentą priėmė 176.

— Šį sekmadienį vėl reguliariai pradedamos Pirmos Komunijos ir katechetinės pamokos vaikučiams bei religijos pamokos gimnazistams. Šios pamokos daromos po 10 val. Mišių. Tiek tėveliai, tiek jaunimas rūpinasi, kad pamokose būtų gausiai ir punktualiai lankomasi.

— Parapijos biblioteka veikia sekmadieniais po 10 ir 11 val. Mišių.

— Ateinančią savaitę bus lankomi parapijiečiai šiose gatvėse: Algonquin Ave., Fern Ave., Fermanagh Ave., Galey Ave., Garden Ave., Parkdale Rd., Ridley Gdns. ir Wright Ave.

— Pakrikštyta: Vaclovo ir Albinos Šiukšterių dukrelė Dalia Ieva, Pauliaus ir Sonios Užbalių dukrelė Beverly Lynn, Aniceto ir Aldonos Lukošių dukrelė Jūratė Kristina, Juozo ir Getrūdos Aukštakalnių dukrelė Renata Gertrūda, Vlado ir Petronėlės Melnykų dukrelė Judita Marija, Romo ir Joanos Dudų dukrelė Renata Joana Marija, Vinco ir Brigitos Trumpų sūnus Algirdas Vincas, Petro ir Gražinos Stauskų sūnus Paulius Vytautas, Antano ir Albertinos Klupšų sūnus Tadas Eugenijus, Jurgio ir Tamaros Kaveckų dukrelė Lilian Barbara, Viktoro ir Vandos Petrauskų dukrelė Dalia Sandra Lucija, Igno ir Hertos Bumelių sūnus Ričardas Jonas, Povilo ir Angelės Kairių dukrelė Janina Rūta, Albino ir Aldonos Grubevičių dukrelė Lana Bernardeta Daiva, Stanislovo ir Onos Kondratų sūnus Stanislovas Ričardas.

Tėvelius nuoširdžiai sveikiname, o jauniesiems parapijiečiams linkime Dievulio globos.

— Katalikų Vyrų Draugijos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas sausio 17 d., sekmadienį, tuoj po paskutinių Mišių muzikos studijoje. Programoje bus aktuali paskaita. Nariai prašomi dalyvauti ir, kurie dar nario mokesčio nesumokėję, galės tai padaryti prieš ar po susirinkimo.

Pamaldos už a.a. Antano Aušrotos vėlę šv. Jono Kr. bažnyčioje įvyks šį trečiadienį, sausio 6 d., 7.30 val. vak.

Bendras parengimas

Sausio 30 d. šv. Jono parapijos salėje įvyks Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos ir LSK "Vytis" bendras parengimas — šokių vakaras. Vakaro metu gros geras orkestras. Pelnas skiriamas Suvalkų lietuviams ir Toronto sportininkams paremti. Tikimasi gausaus tautiečių apsilankymo.

Toronto lietuvių Caritas praėjusį sekmadienį aplankė Queen gatvėje sergančius mūsų tautiečius, kurių šiuo metu yra 11 — dešimt vyrų ir viena moteris. Dalis jų atrodo besveikstą, pora, gal būt, sunkiau sergančių. Visi džiaugėsi vizitu ir įteiktomis Caritas dovanėlėmis. Vienai moteriškei skubiai reikalingas 18 dydžio paltas. Ligoniai džiaugiasi gaudami lietuviškos spaudos.

Toronto lietuvių Caritas prašytų visuomenę dviem šeimoms vaikams drabužių. Vaikų amžius tarp 2-8 metų. Drabužius galima atnešti šv. Jono Kr. klebonijon. Caritas žiemos sezone numato keletą parengimų: atšvęsti Caritas veiklos dešimtmetį, o vasario 28 d. pakviestas Z. Mikšienės vadovaujamas teatras iš Detroito. Be to, kovo 6 d. Caritas sutiko globoti muz. St. Gailevičiaus rengiamą koncertą, kurio programą išpildys visi meniniai vienetai, kuriems maestro vadovauja. Parengimams aptarti, Caritas posėdis įvyks šį sekmadienį, sausio 10 d., po 11 val. pamaldų šv. Jono Kr. klebonijoje.

Pirmos sutuoktuvės

šiais metais įvyko praėjusį šeštaidenį šv. Jono Kr. bažnyčioje. Susituokė medicinos studentas Vytautas Mickevičius su kanadiete Zuzana E. Alworth. Jaunoji Mickevičienė yra pasiryžusi tobulai išmokti lietuvių kalbos (jau dabar ji veik viską lietuviškai supranta ir bando jau kalbėti). Be to, ji šiuo metu lanko tikybos pamokas, tikslu artimoje ateityje priimti katalikų tikėjimą.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į pirmąjį šių metų didžiulį

BALIŲ-KONCERTĄ

sausio 9 d. Prisikėlimo parapijos salėje.

Rengėjai, Jūros skaučių "Vandenė" laivo Rėmėjai ir Šatrijos Tuntas daro visa, kad šis balius būtų didingas!

PROGRAMOJE: Solistė p. A. PAŠKEVIČIENĖ iš Montrealio ir Toronto Tautinių Šokių Grupė.

Kaukių šokis.

Įėjimo laimingas bilietas — sidabrinis kavos servizas.

Loterija - bazaras. Turtingas bufetas. Groja "Olimpia" orkestras.

Pradžia 7 v. v. Bil. $1.50. Rengėjai.

ŠEŠTADININĖ LIETUVIŲ MOKYKLA

po Kalėdų atostogų darbą pradeda šį šeštadienį, sausio 9 d., 9 v.

ATEITININKŲ ŽINIOS

Moksleivių at-kų gimnazistų susirinkimas šaukiamas sekmadienį, sausio 10 d., 5 val. p.p. Prisikėlimo parap. muzikos studijoj.

Toronto moksl. at-kai išleido savo laikraštėlio 'Pirmyn, jaunime!" 7-tą numerį, kuriame rašo B. Galdikaitė, O. Mikailaitė, A. Bušinskaitė, D. Daugvainytė ir L. Švėgždaitė. Yra truputį ateitininkų kronikos ir pluoštas žinių iš filmų pasaulio. Laikraštėlis spausdintas rotatorium. Redaguoja A. Kuolaitė ir D. Daugvainytė.

Jaunesniųjų mergaičių at-kių susirinkimas įvyks šį sekmadienį 4 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Mergaičių popietė įvyks šį sekmadienį 3 val. p.p. Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Visos mergaitės prašomos pastoviai lankyti šias popietes, nes pradėsime ruoštis Velykų Bobutės sutikimui balandžio 24 d.

Džiovininkų sąrašas

Ryšium su tremtinių metais pasaulyje, į Kanadą vyriausybė yra priėmusi ir dar žada įsileisti tam tikrą skaičių TB ligonių ir jų šeimų. Patirta, kad Europoje, ypač Vokietijoje, randasi dar lietuvių TB ligonių, kuriems vis nepavyksta atvykti pas savo gimines į Kanadą. Minėtų asmenų atgabenimu iš Vokietijos, bandoma daryti žygių Kanados imigracijos įstaigose. Šeimos, kurios suinteresuotos savo sergančių giminių atkvietimu iš Europos, prašomos kuo artimiausiu laiku juos užregistruoti šv. Jono Kr. parapijos klebonijoje, suteikiant visas informacijas apie Europoje esantį ligonį ir apie save Kanadoje.

Lietuviškų plokštelių ir albumų

didelį pasirinkimą rasite šv. Jono Krikšt. parapijos knygyne. Gaunamos visos naujausios knygos, priimamos laikraščių prenumeratos.

Atidarytas sekmadieniais po pamaldų.

PAREMKIME VAIKŲ NAMŲ STATYBĄ

Nekalto Prasidėjimo M. Marijos seserys Toronte suplanavo atlikti didelį darbą — pastatyti Vaikų Namus, kur rastų tinkamą prieglaudą ir auklėjimą mūsų jaunimas. Visų lietuvių pareiga be išimties remti šias jų pastangas tiek materialiai, tiek moraliai.

Sausio 23 d. Prisikėlimo parapijos salėje Statybos Fondo rėmėjai ruošia koncertą - balių, kur gražią programą išpildys išraiškos šokio šokėja Jonė Kvietytė su partneriu Robert Doyle ir savo studijos šokėjomis.

Skaitlingas visų mūsų dalyvavimas netik materialiai sustiprins fondą, bet ir parodys mūsų pritarimą ir susidomėjimą naujai statomu jaunimo židiniu.

Statybos Fondo rėmėjai.

VISŲ RŪŠIŲ SIUNTINIŲ tarnyba į Liet. ir kt. kraštus. Sausio mėn. spec. stand. siunt. 16½ jd. viln. medž. tik $55. Didelis pasir. kitų mėgiamų Lietuvoje medž. Vaistai oro paštu svaras tik 75 c. Skambinti kiekvienu metu St. PRAKAPUI, RO. 7-9088.

Išnuomojamas kambarys su baldais 62 Kenneth Ave. Tel. RO. 9-5866.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte be baldų, yra garažas. Tel. LE. 2-8266.

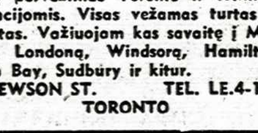
Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais III augšte vienam asmeniui, 348 St. Clarens Ave. Tel. LE. 1-2129.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II-me augšte, galima nuomoti ir kambarį su virtuve. Crawford arti Dundas St. W. Tel. LE. 1-1554, skambinti galima betkada.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais ir galimybe virti. Tel. LE. 6-8835, skambinti iki 3 val. p.p.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė, su baldais, II augšte, suaugsiems. Tel: LE. 4-5972.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė II augšte be baldų. 254 Glenlake Ave. Tel. RO. 6-4628.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

Naujai atidaryta krautuvė

Right-Time Watch and Clock Repair

2748 Dundas St. W. Tel. RO. 3-1862

Taisomi visų rūšių laikrodžiai ir žadintuvai, darbas atliekamas prityrusio laikrodininko greitai ir sąžiningai.

FELIKSAS BARZDŽIUS

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS Phm.B.

Mes siunčiame ORO PAŠTU vaistus į LIETUVĄ ir kitus Europos kraštus.

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškų mišinių, kaip trejos devynerios, ramunėlės, zubražolė, "C" termometrai ir kt.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS VELTUI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Įsteigta nuo 1900 m.

Š.m. sausio 4 d., pirmadienį, 4.15 val. rytą,

Richmond Hill, N.Y., mirė

A. A. ANTANAS AUŠROTAS.

Velionies sūnui Vytautui Aušrotui, K. Liet. Katalikų Kultūros Draugijos pirmininkui bei Spaudos B-vės "Žiburiai" valdybos nariui, taip pat jo šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

K. Liet. Kat. Kultūros D-ja, "Tėviškės Žiburių" redakcija bei administracija Sp. B-vė "Žiburiai".

Mieliems VYTAUTUI ir SIGITAI AUŠROTAMS,

mirus jų mylimam tėvui ir uošviui

A. † A. ANTANUI AUŠROTUI,

gilią užuojautą reiškia

Regina ir Petras Bražukai,

Alvina ir Vladas Ramanauskai.

Su liūdesiu pranešame, kad 1959 m. gruodžio 8 d. Lietuvoje mirė mūsų tėvas

A. A. STANISLOVAS PULKAUNINKAS,

buvęs Kauno katedros, Karmelitų, Ž. Panemunės ir Pagramančio bažnyčių vargonininkas.

Prašydami pažįstamus pasimelsti už jo nuvargintą sielą, šiapus lieka sūnūs

Stasys-Algirdas ir Vytautas su šeimomis.

Ponui BERNECKUS, jos mamytei

VALERIJAI KINTVAINIENEI

staiga mirus Philadelphijoje,

giliai užjaučia

Dr. Barkauskas su šeima.

Mielam STASIUI BUBULIUI ir šeimai,

liūdintiems dėl brangaus tėvelio mirties Lietuvoje, reiškiame gilią užuojautą.

Kvedarai.

MONTREAL, Que.

KLB KRASTO VALDYBOS POSĖDIS

Paskutiniame KLB Kr. V-bos posėdyje, grudožio 29 d., patvirtintos komisijos: Kultūros Fondas — Tėvas Jonas Borevičius, SJ, dr. H. Nagys, V. Jonynas, I. Gražytė ir R. Siniūtė; pirmininko adresas — Rev. J. Borevičius, SJ, 1465 rue de Seve, Montreal 20, P.Q.; Šalpos komitetas — Izidorius Mališka, I. Lukoševičienė, J. Kęsgailienė, A. Zubienė ir G. Rukšėnas; pirmininko adresas — I. Mališka, 2085 Beaudet, Montreal, P.Q.; Politinio komiteto pirmininko adresa — Jonas Žmuidzinas, 4503 Decarie Blvd., Apt. 2, Montreal, P.Q.

Džiovininkų klausimu paaiškėjo, kad Kanada jų įsivežė iš Italijos ir Vokietijoje apie tai nieko nedaroma. Vis dėlto Kr. Valdyba tuo reikalu užklausė atitinkamus Vokietijoje esamus lietuvių organus.

Nutarta patikslinti piktą prasimanymą 'Dirvoje", kad KLB Kr. Tarybos suvažiavimas "paskyręs kun. Mincevičiui algą", kas yra visiškas prasimanymas.

Bendro JAV ir Kanados Bendruomenių premijų skyrimo jaunimo dramos konkurso reikalu nutarta laikantis senosios Kr. V-bos įsipareigojimų, siūlyti antrajai premijai skirti $500.

Metinės Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimo reikalu nutarta išsiuntinėti valdyboms ir paskelbti spaudoje atsišaukimą.

Nutarta Vatikanui, išleidusiam šv. Kazimiero 500 metu sukaktuvėms atžymėti ir tuo pagerbti Lietuvai pašto ženklus, išreikšti padėką.

Prašyti Politinį komitetą reaguoti į paskleistus prasimanymus žurnale "Liberty" ir Montrealio dienraštyje "The Gazette".

KLB Kr. Valdybos pirmininkas St. Kęsgaila painformavo, kad Montrealio Lietuvių Drama Vasario 16-tai vyksta į Niagaros pusiasalį su B. Sruogos trilogija "Milžino paunksmėje" ir kad ta proga jis toje salėje, kurioje buvo vilniečiu suruoštos Joninės ir kur bus 'Milžino paunksmės" vaidinimas, turės Vasario 16-tai dienai pritaikytą Niagaros pusiasalio tautiečiams žodį. Valdyba, žinoma, visai pritarė šiam ir Teatro ir Kr. Valdybos pirmininko žygiui ir palinkėjo sėkmės šiam gražiam Niagaros pusiasalio lietuvių sumanymui. **KLBVI.**

Montr. Liet. Seimelio posėdis įvyks šį sekmadienį, sausio 10 d., AV klebonijos posėdžių salėje.

Banko "Litas" valdybos posėdis įvyks šį sekmadienį, sausio 10 d., 8 val. 30 min. ryto banko patalpoje.

LAS Montrealio skyriaus visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas sausio 17 d., sekmadienį, 12 val., Aušros Vartų parapijos salėje valdomiems organams išrinkti ir kitiems svarbiems reikalams aptarti.

Visiems nariams dalyvavimas privalomas. Taipogi maloniai kviečiami ir naujai norintieji mūsų organizacijon įstoti. **Valdyba.**

T. St. Kulbis, SJ, išvyksta pastoraciniam darbui į JAV. Sugrįš vasario pradžioje.

A.A. Petras Kuncevičius, vilasalietis, atvykęs į Kanadą po pastarojo karo, iškankintas vidurių vėžio ligos, mirė prieš pat Naujus Metus ir palaidotas sausio 2 d. iš Aušros Vartų par. bažnyčios. Jis dirbo kaip mechanikas, buvo malonaus būdo ir visų mylimas žmogus. Paliko žmoną ir tris mokyklinio amžiaus vaikai labai kritiškoje padėty, nes turto jokio neliko. Tebūnie jam, geram šeimos tėvui ir pavyzdingam lietuviui, lengva Kanados žemelė. **J.P.**

Sutinkant Naujus Metus Aušros Vartų bažnyčioje vidurnakti įvyko iškilmingos šv. Mišios už pasaulio taiką. Lietuvos laisvę ir prašant Viešpaties palaimos Naujuose Metuose sau bei artimiesiems. Po pamaldų AV parapijos salėje įvyko sveikinimai ir vaišės visiems.

Kalėdų pirmą dieną AV parap. bažnyčioje pakrikštyta Julijos ir Petro Adamonio pirmagimė dukrelė Julija Dalia. Kūmais buvo p. Arlauskaitė ir p. Skaisgirys.

Dr. J. Mališkai paaukojo $100 AV bažnyčios statybos fondui.

Tauro klubo jaunieji krepšininkai su savo globėju T. Borevičium, SJ, pereitą sekmadienį dalyvavo Kanados liet. sporto klubų žaidynėse Toronte ir pasirodė labai gražiai, nors paskutinį momentą ir pralaimėjo Aušrai.

GERIAUSIAS LAIKAS

užsisakyti ar pratęsti "Tėviškės Žiburių" prenumeratą dabar! Gerbiamų skaitytojų patogumui, tą galite padaryti prie Aušros Vartų bažnyčios, 1465 de Seve St., esančiame spaudos kioske, be jokio atskiro atlyginimo. "TŽ" administracija.

Nepilnos dienos

(Part-time)

nuolatinis pristatymo darbas

šioje apylinkėje. Pardavinėti nereikia. Canadian Corporation Distributing reikalingi vietos gyventojai lengviems pristatymams visame krašte skelbiamų gaminių pagal sudarytus šios apylinkės klijentų sąrašus.

Patyrimas nereikalingas.

Kandidatas turi turėti gerus važiavimo pažymius, būti patikimas, blaivus ir teisingas, turėti transporto gailmybes, t.y. mašiną ar lengvą sukvežimį ir turėti $1,200 pinigais.

Tai gali atlikti ir turį kitą darbą.

Kreiptis raštu:

Contract Division

SUITE 316,

67 YONGE STREET,

TORONTO, ONT.

MILNES FUEL OIL CO.

atstovas

VYTAUTAS AUŠROTAS

sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.

Skambinkite: LE. 5-0527

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HUMBERSIDE - INDIAN ROAD. $3.000 įmokėti. 10 metų balansas. 7 kambariai per 2 augštus, 4 kambariai ir vonia su moderniška virtuve pirmame augšte. garažui vieta. $13.500.

SYMINGTON - BLOOR. $3.000 įmokėti, 10 metų balansas, 6 moderniški kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas, didelis sklypas. Viso $14.000.

HARDWARE BIZNIS. $8.000 viso kaina plius inventorius. Lietuvių rajone, Bloor gatvėje. Metinė apyvarta $50.000. Pigi nuoma.

LEGALUS TRIPLEKSAI. $9.-10.000 įmokėti, viso tiktai $35.000. 18 kambarių su balkonais, moderniškai įrengti, dideli sklypai, privatūs įvažiavimai, gražioj vietoj, prie Humber upės. Tiktai du liko. Pasiskubinkit.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.